

**T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**ANTALYA KONYAALTI PLAJI REKREASYONEL KULLANIM
ÖZELLİKLERİNİN PEYZAJ MİMARLIĞI AÇISINDAN İRDELENMESİ**

Nazlı ÇAL

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
PEYZAJ MİMARLIĞI ANABİLİM DALI**

2014

**T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**ANTALYA KONYAALTI PLAJI REKREASYONEL KULLANIM
ÖZELLİKLERİNİN PEYZAJ MİMARLIĞI AÇISINDAN İRDELENMESİ**

Nazlı ÇAL

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
PEYZAJ MİMARLIĞI ANABİLİM DALI**

2014

**T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**ANTALYA KONYAALTI PLAJI REKREASYONEL KULLANIM
ÖZELLİKLERİNİN PEYZAJ MİMARLIĞI AÇISINDAN İRDELENMESİ**

Nazlı ÇAL

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
PEYZAJ MİMARLIĞI ANABİLİM DALI**

Bu tez 2013.02.0121.015 proje numarasıyla, Akdeniz Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Yönetim Birimi Tarafından desteklenmiştir.

2014

**T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**ANTALYA KONYAALTI PLAJI REKREASYONEL KULLANIM
ÖZELLİKLERİNİN PEYZAJ MİMARLIĞI AÇISINDAN İRDELENMESİ**

Nazlı ÇAL

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
PEYZAJ MİMARLIĞI ANABİLİM DALI**

Bu tez 28/11/2014 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından oybirliği ile kabul edilmiştir.

Doç. Dr. M. Selçuk SAYAN

Prof. Dr. Veli ORTAÇEŞME

Doç. Dr. Halil ÖZGÜNER

ÖZET

ANTALYA KONYAALTI PLAJI REKREASYONEL KULLANIM ÖZELLİKLERİNİN PEYZAJ MİMARLIĞI AÇISINDAN İRDELENMESİ

Nazlı ÇAL

Yüksek Lisans Tezi, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı

Danışman: Doç. Dr. M. Selçuk SAYAN

Kasım 2014, 87 sayfa

Bu çalışmada Türkiye'nin en önemli kent plajlarından biri olan Antalya Konyaaltı Plajı'nın rekreasyonel kullanım özellikleri peyzaj mimarlığı açısından irdelenmiştir. Konyaaltı Plajı'nın fiziksel gelişimi ve mevcut durumu incelenmiştir. Rekreasyonel kullanım özellikleri, ziyaretçilerin motivasyonları, tercihleri ve beklentileri araştırılmış ve anket çalışması yürütülmüştür.

Elde edilen anket verileri ile gruplar arasındaki farkları görebilmek için sıklık, ki-kare ve ANOVA analizleri yapılmıştır. Analiz sonuçlarına göre, ziyaretçilerin daha çok genç, öğrenci ve üniversite eğitimine sahip kişiler olduğu ve Konyaaltı Plajı'nı ziyaret etme nedenlerinin başında suya dayalı etkinlikleri gerçekleştirmek olduğu saptanmıştır. Sosyal norm eğrilerine göre ziyaretçilerin kalabalık karşısında negatif tercih eğilimi gösterdikleri sonucu ortaya çıkmıştır. Plaj kullanım yoğunluğunun en önemli nedenleri, ziyaretçilerin Konyaaltı Plajı'nda kalma sürelerinin uzun olması ve plajın kent merkezine yakın mesafede yer alması olarak belirlenmiştir. Ayrıca bazı plajların daha yoğun kullanıldığı ortaya çıkmıştır. Konyaaltı Plajı'nda rekreasyon kalitesinin artırılması için, planlama ve tasarım ile yönetim ve uygulamaya yönelik öneriler getirilmiştir.

ANAHTAR SÖZCÜKLER: Antalya, Konyaaltı Plajı, Kalabalıklaşma, Kıyı rekreasyonu, Kıyı planlaması

JÜRİ: Doç. Dr. M. Selçuk SAYAN (Danışman)

Prof. Dr. Veli ORTAÇEŞME

Doç. Dr. Halil ÖZGÜNER

ABSTRACT

RESEARCH ON THE RECREATION PATTERNS OF KONYAALTI BEACH IN ANTALYA FROM THE LANDSCAPE ARCHITECTURE POINT OF VIEW

Nazlı ÇAL

**MSc Thesis in Landscape Architecture
Supervisor: Assoc. Prof. Dr. M. Selçuk SAYAN
November 2014, 87 Pages**

The recreation patterns of Antalya Konyaaltı Beach, being one of the most important urban beaches in Turkey, was investigated from the landscape architecture point of view. The physical development and actual situation of Konyaaltı Beach was examined. Recreation patterns, visitors' motivations preferences and expectations were investigated and surveys conducted.

The collected data were analyzed and Chi-square test, frequencies and ANOVA were used to analyze the differences between groups. Results demonstrated that beach visitors are young, mostly students and having a university degree and the major reason for beach use was found to be water-based recreation activities. Social norm curves of the visitors derived from the data showed a negative tendency against the crowd. Main reasons of the beach crowding were determined as long visitation hours of the visitors and proximity to the downtown. Some beach sections have used intensively. Recommendations concerning planning, design, implications and management were suggested to improve quality of recreation at the beach.

KEYWORDS: Antalya, Konyaaltı Beach, Crowding, Coastal recreation, Coastal planning

COMMITTEE: Assoc. Prof. Dr. M. Selçuk SAYAN (Supervisor)

Prof. Dr. Veli ORTACEŞME

Assoc. Prof. Dr. Halil ÖZGÜNER

ÖNSÖZ

Kıyı kentlerindeki plajlar ve kıyı şeridi üzerinde düzenlenmiş alanlar, insanların rahatlamak, dinlenmek ve farklı rekreasyon etkinliklerine katılmak için en çok tercih ettiği yerlerdir. Antalya Konyaaltı Plajı uzun süredir kullanılan ve gelişen bir plajdır. Bu nedenle ziyaretçilerin motivasyonları, tercihleri ve beklentileri değişmektedir. Bu veriler zamanla değişiklik gösterdiğinden, bundan sonra yapılacak araştırmalar için bu çalışmanın yön gösterici nitelikte olmasını, bunun yanında mevcut ve gelecekte yapılması düşünülen planlama çalışmalarına veri olarak katkıda bulunmasını dilerim.

Bu tez çalışmasının hazırlanışı sırasında değerli bilgi ve deneyimleri ile beni yönlendiren ve destekleyen hocam ve danışmanım Sayın Doç. Dr. M. Selçuk Sayan'a teşekkür ederim.

Ayrıca yüksek lisans eğitimim boyunca her türlü desteğini gördüğüm Yrd. Doç. Dr. Ahmet Benliyay'a ve arkadaşım Peyzaj Mimarı Sermin Durdu'ya, Konyaaltı Plajı anket çalışmaları sırasında yardımcı olan arkadaşım Peyzaj Mimarı Zehra Balcı'ya teşekkür ederim.

Tez çalışmam için gerekli bilgileri toplamamda bana yardımcı olan, her türlü desteği sağlayan, sabırla beni dinleyen ve daima yanımda olan çok yakın arkadaşım ve dostum Arş. Gör. Ahmet Akay'a teşekkür ederim.

Bütün çalışmalarımı içtenlikle, ilgiyle ve büyük bir sabırla destekleyen sevgili annem Medine Çal'a, babam Enver Çal'a ve ablam Aylin Ünal'a teşekkürü bir borç bilirim.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	i
ABSTRACT.....	ii
ÖNSÖZ	iii
İÇİNDEKİLER	iv
ŞEKİLLER DİZİNİ	v
ÇİZELGELER DİZİNİ	vii
1. GİRİŞ	1
2. KURAMSAL BİLGİLER VE KAYNAK TARAMALARI	4
2.1. Kuramsal Bilgiler	4
2.1.1. Rekreasyon	4
2.1.1. Suya bağlı rekreasyon.....	5
2.1.1. Suya bağlı rekreasyon alanlarında planlama ve tasarım.....	5
2.1.1. Kent plajı ve planlama ilkeleri.....	6
2.1. Kaynak Taramaları	7
3. MATERYAL VE METOT	10
3.1. Materyal	10
3.2. Metot	11
4. BULGULAR	16
4.1. Konyaaltı Plajı'nın Fiziksel Gelişimi	16
4.1.1. Konyaaltı Plajı'nın fiziksel tarihi	16
4.1.2. Planlama çalışmaları.....	18
4.1.3. Konyaaltı Plajı çevre ilişkileri	21
4.1.4. Konyaaltı Plajı'nın mevcut durumu	27
4.2. Anket Bulguları	27
4.2.1. Ziyaretçilerin demografik özellikleri.....	27
4.2.2. Ziyaretin özellikleri	30
4.2.3. Ziyaretçi motivasyonları.....	36
4.2.4. Ziyaretçi tercihleri	38
4.2.5. Ziyaretçi beklentileri.....	42
4.2.6. Ziyaretçi özellikleri ile motivasyonları, tercihleri ve beklentileri arasındaki ilişkiler.....	47
5. TARTIŞMA	55
6. SONUÇ ve ÖNERİLER.....	64
7. KAYNAKLAR	67
8. EKLER	73
Ek 1: Anket Formu	73
Ek 2: Konyaaltı Plajı ve Yürüme Yolu için Ankette Kullanılan Fotoğraf Simülasyonları	80
ÖZGEÇMİŞ	

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 3.1. Çalışma alanı (Google Earth'den uyarılama 2014).....	10
Şekil 3.2. Konyaaltı Plajı belediye sınırları	11
Şekil 3.3. Çalışmanın akış şeması	11
Şekil 3.4. Konyaaltı Plajı yürüme yolu için hazırlanan 1'inci ve 6'ncı fotoğraf (15 grup) simülasyonları	12
Şekil 3.5. Konyaaltı Plajı için hazırlanan 1'inci ve 9'uncu fotoğraf (288 kişi) simülasyonları	13
Şekil 3.6. Sosyal norm eğrisi	13
Şekil 4.1. Konyaaltı obaları -1956	16
Şekil 4.2. Konyaaltı ahşap obaları -1970	16
Şekil 4.3. Konyaaltı hasır obaları -1976.....	17
Şekil 4.4. Deniz bisikletleri (1960) ve yüzme havuzu (1990).....	17
Şekil 4.5. Beach Park krokisi	18
Şekil 4.6. Konyaaltı Batı Plajları'nın yıkımdan sonraki durumu.....	20
Şekil 4.7. Konyaaltı Batı Plajlarının yıkımdan sonraki durumu	20
Şekil 4.8. Yeniden açılan büfelerin konumu	21
Şekil 4.9. Konyaaltı Plajı çevre ilişkileri	21
Şekil 4.10. Güneş ev genel görünüşü	22
Şekil 4.11. Akvaryum genel görünüşü	22
Şekil 4.12. Antalya Minicity	23
Şekil 4.13. Antalya Hasan Subaşı Kültür Parkı	24
Şekil 4.14. Antalya Atatürk Parkı	25
Şekil 4.15. Antalya Limanı ve Serbest Ticaret Bölgesi	25
Şekil 4.16. Boğaçay genel görünüşü ve Konyaaltı Plajı'nda denize karışma noktası	26
Şekil 4.17. Konyaaltı Batı Plajları düzenleme çalışmaları.....	27
Şekil 4.18. Cinsiyet dağılımı	28
Şekil 4.19. Yaş dağılımı	28
Şekil 4.20. Eğitim durumu dağılımı	29
Şekil 4.21. Yaşanılan kent.....	29
Şekil 4.22. Yapılan iş dağılımı	30

Şekil 4.23. Aylık gelir dağılımı.....	30
Şekil 4.24. Grup büyüklüğü dağılımı.....	31
Şekil 4.25. Grup özelliği dağılımı.....	31
Şekil 4.26. Plajda kalma süresi dağılımı.....	32
Şekil 4.27. Plajı ziyaret zamanı dağılımı.....	32
Şekil 4.28. Plajı ziyaret saati dağılımı.....	32
Şekil 4.29. Plajı ziyaret sıklığı dağılımı.....	33
Şekil 4.30. Plaja ulaşım şekli dağılımı.....	33
Şekil 4.31. Otopark sorunu dağılımı.....	34
Şekil 4.32. İkamet edilen mahalleler.....	35
Şekil 4.33. Plaja ulaşma süresi dağılımı.....	36
Şekil 4.34. Boş zaman niteliği dağılımı.....	36
Şekil 4.35. Tercih edilen plaj kesimi dağılımı.....	39
Şekil 4.36. Yüzme durumu dağılımı.....	39
Şekil 4.37. Konyaaltı Plajı yürüme yolu sosyal norm eğrisi.....	40
Şekil 4.38. Anketin yapıldığı gün yolda görülen grupların dağılımı.....	41
Şekil 4.39. Konyaaltı Plajı yürüme yolunda hissedilen kalabalık düzeyi dağılımı.....	41
Şekil 4.40. Konyaaltı Plajı sosyal norm eğrisi.....	42
Şekil 4.41. Konyaaltı Plajı'nda gözlemlenen kalabalık düzeyini temsil eden fotoğraf..	43
Şekil 4.42. Konyaaltı Plajı'nda hissedilen kalabalık düzeyi dağılımı.....	43
Şekil 4.43. Denizin temizliği hakkındaki görüşlerin dağılımı.....	44
Şekil 4.44. Plajın temizliği hakkındaki görüşlerin dağılımı.....	44
Şekil 4.45. Tuvalet, duş ve soyunma kabinlerinin temizliği hakkındaki görüşlerin dağılımı.....	45
Şekil 4.46. Şezlonglar arası hakkındaki görüşlerin dağılımı.....	45
Şekil 4.47. Müzik türü hakkındaki görüşlerin dağılımı.....	46
Şekil 4.48. Müzik sesi hakkındaki görüşlerin dağılımı.....	46
Şekil 4.49. Ziyaretçilerin kendilerini rahat ve güvende hissetme durumu.....	46
Şekil 5.1. Konyaaltı Plajları'ndaki işletmelerin yıllara göre değişimi.....	62

ÇİZELGELER DİZİNİ

Çizelge 4.1. İkâmet edilen mahalleler	34
Çizelge 4.2. Ziyaretçilerin Konyaaltı Plajı'nı ziyaret etme nedenleri.....	37
Çizelge 4.3. Ankete katılanların Konyaaltı Plajı'nı ziyaret etme amaçları.....	38
Çizelge 4.4. Kullanılan plaj.....	38
Çizelge 4.5. Konyaaltı Plajı yürüme yolu kalabalık düzeylerinin kabul edilebilirliği....	40
Çizelge 4.6. Konyaaltı Plajı'ndaki kalabalık düzeylerinin kabul edilebilirliği.....	42
Çizelge 4.7. Cinsiyete göre ortalama, standart sapma ve ANOVA sonuçları.....	47
Çizelge 4.8. Yaşa göre ortalama, standart sapma ve ANOVA sonuçları.....	48
Çizelge 4.9. Eğitim seviyesine göre ortalama, standart sapma ve ANOVA sonuçları ...	49
Çizelge 4.10. Yapılan işe göre ortalama, standart sapma ve ANOVA sonuçları.....	50
Çizelge 4.11. Aylık gelir göre ortalama, standart sapma ve ANOVA sonuçları	52
Çizelge 4.12. Tercih edilen plaj kesimi ile otopark sorunu arasındaki Ki-kare analizi ..	53
Çizelge 4.13. Tercih edilen plaj kesimi ile tuvalet, soyunma ve duş kabinlerinin temizliği arasındaki Ki-kare analizi	53
Çizelge 4.14. Tercih edilen plaj kesimi ile müzik sesi arasındaki Ki-kare analizi	54
Çizelge 4.15. Tercih edilen plaj kesimi ile müzik sesi arasındaki Ki-kare analizi	54
Çizelge 4.16. Gün içinde plajı ziyaret zamanı ve plajda kalma süresi arasındaki Ki-kare analizi.....	54
Çizelge 5.1. Ziyaretçilerin Konyaaltı Plajı'na gelme nedenleri.....	57

1. GİRİŞ

Aşırı kentleşme yapıların ve yapılaşmış alanların artmasına neden olmaktadır. Giderek büyüyen kentlerde yeşil alanlar doğrudan ve göreceli olarak azalmaktadır. Yeşil alanların azalması sonucu özellikle büyük kentlerde kamusal açık alanların önemi giderek artmakta ve miktarının artırılmasına çalışılmaktadır. Yeşil alanlar, sağladığı sayısız yararların yanında açık alan özelliği ile insanların hem fiziksel hem de ruhsal gereksinimini karşılamaktadır.

Açık alan düzenlemeleri kıyı kentlerinde, kara kentlerine göre farklı karakter göstererek gelişmişlerdir. Su ile kara arasında kalan kıyı bölgelerini, ticaretin, insan trafiğinin ve yoğunluğunun yaşandığı, kentin dış dünya ile bağlantı noktası olma özelliği gösteren, geçmişten günümüze kentin ticari ve kültürel işlevleri ile belirginleşen özel mekânlar olarak tanımlayabiliriz. Kıyı kentlerinin ortak özelliği, su ile olan ilişkileridir. Ancak bu ilişki onları birbirinden ayıran özellik olarak da karşımıza çıkmaktadır. Su ile karanın ilişkisi topografyanın etkisi ile değişik şekillerde ortaya çıkmıştır. Kıyı kentinin farklılığını yaratan bir diğer özelliği ise deniz, göl, ırmak gibi faktörlerden birine ya da birkaçına sınıri olmasıdır (Arslan 2005).

Böylece açık alan varlığı yönünden kıyı kentlerinin özel bir önemi olduğu ortaya çıkmaktadır. Kıyısız kentlerdeki yeşil alanların yanında, deniz ve diğer su yüzeyleri de açık alan gereksinimini karşılayarak, özellikle ruhsal dinlenmeyi sağlar. Kıyı kentlerindeki plajlar ve kıyı şeridi üzerinde düzenlenmiş alanlar insanların rahatlamak, dinlenmek ve farklı rekreasyon etkinliklerine katılmak için insanların en çok tercih ettiği yerlerdendir. Bu yüzden dünyadaki en büyük su kütlesi olması nedeniyle denizlerin özel bir önemi vardır.

Dünyada ve Türkiye’de kıyı alanlarının turizm ve rekreasyon açısından önemi büyüktür. Kıyı alanları ortam özellikleri nedeniyle turizm ve rekreasyon açısından önemli çekim alanlarıdır (Semenderoğlu 1995). Kentsel kıyıları, insanların öğle tatillerinde, akşam iş çıkışı, hafta sonu ve izinli oldukları zamanlarda gezmek, yüzmek, eğlenmek, dinlenmek, yemek ve alışveriş gibi serbest zamana dayalı rekreasyon etkinliklerini karşılayabildikleri alanlardır (Aksoy 2006).

Kentsel kıyıları rekreasyonel amaçlı olarak çok değişik şekillerde kullandıkları için, bu alanların fiziksel ve ekolojik yapısı, arazi plastığı, jeolojik ve jeomorfolojik formasyonu, toprak koşulları, toplumun sosyal ve ekonomik durumu ile özel istekler planlama ve tasarımı belirleyen etkenler olarak öngörülmektedir (Sayan 1998). Halka açık kentsel kıyılarıdaki tüm rekreasyonel etkinlikler ve kullanım şekilleri, kent kıyısını boydan boya kateden bir kent parkı olarak değerlendirilebilir.

Kent plajlarının kent içerisinde görsel kalite ve kullanım açısından çekiciliği vardır. Şehirde yaşayan kişiler için bu mekânlar yoğun çalışma ortamından birkaç saatliğine de olsa uzaklaşmaları için tasarlanmıştır. Kent plajları kişilerin çalıştıkları ortamdaki uzaklaşmasına, ruhsal ve fiziksel açıdan dinlenmelerine olanak sağlar. Kent plajlarında yapılacak düzenleme çalışmalarında kullanıcı özelliklerinin göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Ayrıca kent plajlarının, merkezde yer alması nedeniyle yoğun kullanımını ve fiziksel yıpranmaları önlemek için doğru planlama kararları alınmalıdır.

Türkiye'nin en önemli kent plajlarından biri olan, Antalya Kenti'nin batı kıyısında konumlanmış Konyaaltı Plajı; temizliği, kent merkezine yakınlığı ve uzunluğu nedeniyle oldukça popüler bir plajdır. Türkiye'de plaj kalitesi için herhangi bir standart bulunmamasına rağmen "Mavi bayrak" standardını kentsel bir kıyıda sağlamış olan Konyaaltı Plajı'nın değeri daha da artmaktadır (Mavi Bayrak 2012). Uluslararası Çevre Eğitim Vakfı (FEE) tarafından işletmenin başvurusu üzerine verilebilen "Mavi Bayrak"ın temel ölçütleri; su kalitesi, çevre eğitimi, plaj alanı yönetimi ve güvenliğidir. Konyaaltı Plajı'nda genel olarak yüzme, güneşlenme, olta balıkçılığı, plaj voleybolu, su kayağı, yürüyüş ve koşu gibi rekreasyon etkinlikleri ve sporlar yapılmakta olup, plaj kullanıcılarının büyük çoğunluğunu yerli halk ve yerli turistler oluşturmaktadır.

Su yüzeylerinin ve kıyıların dış rekreasyon açısından önemi gerçekleştirilebilecek etkinlik çeşitliliğinin fazla olmasıdır. Ancak kıyıların rekreasyon ve turizm amaçlı kullanımı, su ürünleri potansiyelini ve doğal ortamın ekolojik dengesini olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Rekreasyon amaçlı kıyı alanlarında eğlenme, dinlenme ve park gibi kullanım alanları tasarlanmaktadır. Dünyadaki birçok örnekte başka amaçlarla kullanılan kıyı alanları, erişebilirliğinin sağlanması amacıyla rekreasyon amaçlı kullanımlara dönüştürülmektedir (Sağlık vd 2012). Ancak kıyı alanlarının rekreasyon amacıyla kullanılması, bu alanlarda yoğun gelişme ve aşırı turizm beklentisi, kıyıların zarar görmesine neden olmaktadır. Örneğin A.B.D.'deki Miami Plajı'ndan elde edilen gelir yılda 2 milyar Dolar iken, kapasitesinin üzerinde kullanımından dolayı kıyı yenileme için harcanan para yılda 3 milyon Doları'ı bulmaktadır (Kamphuis 2000).

Kıyı bölgelerinde gerçekleştirilen rekreasyonun çevreye olumsuz etkisinin olmaması için göz önünde bulundurulması gereken temel faktör taşıma kapasitesidir. Bu nedenle doğal kaynakları ve mevcut potansiyeli doğru bir şekilde analiz edilmiş kıyı kullanım olanaklarının belirlenmesi önem taşımaktadır.

Taşıma kapasitesi kavramı sadece doğal alanlar ve yaban yaşamı yönetimi konularıyla sınırlı kalmamış, çevre bilimleri ve sosyal bilim alanlarında rekreasyon ve turizm analizlerine de uygulanmıştır. Taşıma kapasitesi; doğal kaynaklar ve çevre yönetimi konularında, çevre faktörlerinin zorladığı son gelişme sınırlarını gösteren temel bir kavramdır. Zamanla rekreasyonel taşıma kapasitesi, onun çevresel etkiler üzerinde yoğunlaşan öneminden, sosyal ve deneysel düşüncelerden oluşan ikili bir odağa doğru genişlemiştir (Manning 1999). Bu bağlamda rekreasyon alanını daha çok insan ziyaret edecek olursa, bundan sadece alanda bulunan çevresel kaynakların etkilenmeyeceği, aynı zamanda rekreasyon kalitesinin de düşeceği fikri ortaya atılmıştır. İnsanlar tarafından turizmin artmasıyla doğal alanlarda eğlenmek, kalabalıktan kaçmak ve rahatlamak nedeniyle plajlar yoğun olarak kullanılmaktadır.

Yapılmış olan kıyı düzenlemeleri sonucunda ortaya çıkan durum incelendiğinde, Konyaaltı Plajı'nda bazı kesimlerin kapasitesinin üzerinde; bazı kesimlerin ise düşük yoğunluklu olarak kullanıldığı görülmektedir. Bu durum özellikle fiziksel yıpranma, ekosistem zararları ve yığılma gibi sorunları ortaya çıkarmış olup, gelecekte su ve plaj kirliliği sorunlarını ortaya çıkarabilecektir. Dolayısıyla bu çalışmanın amacı plajın korunması, sürdürülebilir kullanımı ve rekreasyon kalitesi düzeyinin yükseltilmesi için Konyaaltı Plajı'nda rekreasyonel kullanım özelliklerinin belirlenmesi olarak belirlenmiştir.

Rekreasyon kalitesini ise ziyaretçi motivasyonları, tercihleri ve beklentileri belirler. Motivasyon sözcüğü İngilizce ve Fransızca “motive” kelimesinden türetilmiştir. Motivasyon, kişilerin belirli bir amacı gerçekleştirmek üzere kendi arzu ve istekleri ile davranışlardır (Özkalp ve Kırel 2001). Yani motivasyon insan davranışını yönlüten ve belirleyen bir enerji olarak tanımlanabilmektedir. Beklenti, kişilerin rekreasyon etkinliğine katılmasını sağlayan, rekreasyonel kaynakları en etkin düzeyde kullanma arzusu; tercih ise, farklı rekreasyon fırsatları arasından ziyaretçinin yaptığı seçimdir (Pigram ve Jenkins 1999). Rekreasyonel kullanım özelliği, ziyaretçilerin demografik özelliklerine bağlı olarak rekreasyon etkinliklerine katılım şekli, motivasyonları, beklentileri ve tercihleri içeren geniş kapsamlı bir kavramdır.

Konyaaltı Plajı geçmişten günümüze kullanılan ve gelişen bir plajdır. Bu nedenle ziyaretçilerin motivasyonları, tercihleri ve beklentileri değişmektedir. Bu veriler değiştiği için bundan sonra yapılacak araştırmalara bu çalışmanın yön gösterici nitelikte olacağı düşünülmektedir. Bu çalışmanın sonunda doğru planlama ve yönetim kararları alınması ile alanın sürdürülebilirliği, su ve plaj kirliliğinin önlenmesi ve rekreasyon kalitesinin aynı düzeyde tutulması sağlanabilir.

Bu çalışmadan çıkan sonuçların ve toplanan verinin, mevcut ve gelecekte yapılması düşünülen fiziksel planlama çalışmalarına katkıda bulunması beklenmektedir. Çalışmada dengeli, bütüncül ve sürdürülebilir kullanım için gereken verileri elde edebilmek için ziyaretçilerin motivasyonları, beklentileri ve tercihleri üzerine etkili olan faktörler araştırılmıştır. Araştırma sürecinde aşağıdaki temel sorulara yanıtlar aranmıştır:

- Konyaaltı Plajı'nı kullanan ziyaretçilerin rekreasyonel kullanım özellikleri, motivasyonları, tercihleri ve beklentileri rekreasyon etkinliklerini ve fiziksel mekânı nasıl etkilemektedir?

- Plajın kullanım yoğunluğu ve bunu oluşturan nedenler nelerdir?

- Plajda rekreasyon kalitesi nasıl arttırılabilir?

2. KURAMSAL BİLGİLER ve KAYNAK TARAMALARI

2.1. Kuramsal Bilgiler

2.1.1. Rekreasyon

Rekreasyon oldukça geniş bir kavramdır. Sözlük anlamı olarak rekreasyon; “İnsanların boş zamanlarında, eğlence ve spor amacı ile gönüllü olarak katıldıkları etkinlikler” ve “Bir bölgeyi insanların eğlenme, dinlenme amacıyla kullanılabilir bir duruma getirme ve yeniden yapma şeklinde tanımlamıştır (Türk Dil Kurumu 2013). Rekreasyon bireye daha iyi bir iş performansı kazandırmak için vücudun, zihnin ve ruhun yenilenmesini hedefleyen aktif veya pasif bir deneyimdir (Mieczkowski 1990).

Karaküçük (1995) rekreasyonu “İnsanın, yoğun çalışma yükü, rutin hayat tarzı veya olumsuz çevresel etkilerden tehlikeye giren veya olumsuz etkilenen bedeni ve ruh sağlığını tekrar elde etmek, korumak veya devam ettirmek, aynı zamanda zevk ve haz almak amacıyla, kişisel doyum sağlayacak, tamamen çalışma ve zorunlu gereksinimler için ayrılan zaman dışında kalan bağımsız ve bağlantısız boş zaman içinde, isteğe bağlı ve gönüllü olarak ferdi veya grup içinde, seçerek yaptığı etkinlikler” olarak tanımlamaktadır.

Cushman ve Laidler (1990) rekreasyonu, boş zamanın değerlendirilebildiği ve zevk alındığı, aynı zamanda sosyal amaçlar için organize edilmiş bir sosyal kurum olarak görünen etkinlik olarak tanımlarken, bir başka tanımda rekreasyon; insanların çalışma zamanları dışında kalan serbest zamanlarını, çeşitli etkinlik, uğraşı ve hobilerle geçirdikleri; bu yolla hem fiziksel ve hem de ruhsal yönlerden dinlendikleri, rahatladıkları ve zinde duruma geldikleri etkinliklerin tümü olarak tanımlanmaktadır.

Bucher (1975) rekreasyon kavramını açıklayabilmek için özelliklerini sıralamıştır:

1. Rekreasyon boş zamanda yapılır. İş değildir ve kâr amacı taşımaz.
2. Rekreasyonda kişi; gönüllü olarak ve tamamen kendi arzusu ile katıldığı etkinliklerde bulunur.
3. Rekreasyon faaliyetleri katılana zevk verir, mutlu eder ve neşelendirir.
4. Rekreasyon faaliyeti, kişisel ve toplumsal fayda sağlar.
5. Toplumsal değerlere aykırı değildir. Yemek yemek ve uyumak gibi hayati önem taşımaz.

Kişinin etkinliklere katılım biçimleri göz önüne alındığında rekreasyon; aktif ve pasif rekreasyon olarak iki gruba ayrılmaktadır. Aktif rekreasyon kapsamında; spor yapmak, araştırma yapmak, fotoğraf çekmek, bir müzik aleti çalmak, şarkı söylemek, resim yapmak, eliş, nakış işlemek, seyahat etmek vb. gibi etkin özellikteki etkinlikler; pasif rekreasyon kapsamında ise; televizyon izlemek, radyo dinlemek, sinema veya tiyatroya gitmek, amaçsız dolaşmak, spor müsabakalarını izlemek vb. gibi edilgen özellikteki etkinlikler olarak örneklenebilir (Karaküçük 1999).

2.1.2. Suya bağlı rekreasyon

Rekreasyon amaçlı olarak en çok tercih edilen alanlardan biri su kıyılarıdır. Suyun çeşitli amaçlarla kullanımının yanı sıra ferahlatıcı iklimsel özelliklerinin bulunması, her canlıya uygun yaşama ortamı yaratması ve görsel estetik özelliklere sahip olması peyzajda vazgeçilmez bir tasarım unsuru haline gelmesini sağlamıştır (Memlk vd 1994).

Suya bağlı rekreasyon, su içinde, üzerinde, altında veya etrafında, suya temas edilerek veya edilmeden, doğal veya düzenlenmiş su ortamlarında gerçekleşen rekreasyon olarak tanımlanmıştır (Pigram ve Jenkins 1999).

Jennings (2007)'ye göre suya bağlı rekreasyon, su kaynakları ile ilişkili olan gller, barajlar, kanallar, dereler, akarsular, nehirler, su yolları, deniz kıyı bölgeleri, denizler ve okyanuslarda yapılan turistik etkinliklerle ilişki içindedir.

Bir başka tanımda ise suya bağlı rekreasyon, doğal peyzajların varlığına dayalı kaynak tabanlı dış rekreasyon formlarından biridir. Bu rekreasyon türünde kaynak, denizler, gller ve akarsu kıyıları olup, etkinlikler kara peyzajı ile deniz peyzajı arasındaki birleşim ve kesişim alanlarında gerçekleştirilmektedir (Sayan ve Ortaçeşme 2001).

2.1.3. Suya bağlı rekreasyon alanlarında planlama ve tasarım

Suya bağlı rekreasyon alanlarında planlama ve tasarım çalışmalarında, kullanım tipi ve gelişimler sadece belirli bir bölgeyle sınırlı kalmayıp, doğaya uzanmalıdır. Genel olarak kentsel alanların yakınında veya içinde bulunan alanlardaki projeler, izole olmuş ve az kullanılan kırsal alanlardaki projelere daha açık olmalıdır (San Francisco Koruma ve Geliştirme Komisyonu 1985).

Oktay (2011)'ın Bell'e dayanarak aktardığına göre; suya bağlı rekreasyon planlaması çeşitli etkinliklere olan farklı talepler ve bu etkinliklerin birbirleriyle çatışma olasılığından dolayı en uygun planlamanın yapılmasını gerekli kılmaktadır. Suya dayalı rekreasyon etkinliklerini gerçekleştirmek için gerekli olan tesislerin tasarımı ve kara ve su arasında kalan alanda oluşabilecek tehlikeleri önlemek için gerekli önlemlerin değerlendirilmesi, suya dayalı rekreasyon planlamasında önemli konulardır. Ziyaretçilerin etkinlikleri sırasında güvenli ve zevk alabilmelerine olanak sağlayan yapılar için gereksinimler, bir dizi değerlendirme sonucunda belirlenmelidir (Oktay 2011).

Suya dayalı ve halka açık rekreasyon alanlarında, döşenmiş yürüme yolları, aydınlatma, işaret ve bilgilendirme levhaları, çöp kutuları ve oturma birimleri gibi donatı elemanları iyi tasarlanmış ve uygulanmış olmalıdır. Eğer bu alanlar, kente doğrudan ulaşımı sağlayan caddeler ve kıyı yolları içeriyorsa, bu bağlantılardan maksimum düzeyde yararlanılmalıdır. Ayrıca bu yollar ve caddeler ile çevredeki kullanımlara ulaşımın sağlanması gerekmektedir. Otoparklar ancak, alternatif yer bulunamadığında kıyı kenarına yerleştirilmelidir (San Francisco Koruma ve Geliştirme Komisyonu 1985).

Halka açık rekreasyon alanlarında sirkülasyon hatları, cazip mekânlar ve benzer gelişimler iyi tasarlanmalı, bunun yanında halkın güvencede olduğunu ve gelecekteki

ihtiyaçlarının sürdürüleceğini yansıtmalıdır (San Francisco Koruma ve Geliştirme Komisyonu 1985).

Suya dayalı rekrasyon alanlarını diğer özel konut alanlarından ayırmak için, kuraklığa, tuza ve rzgra dayanıklı türler ile peyzaj düzenlemeleri yapılmalıdır. Kıyı çizgisinin görsel kalitesi arttırılmalı ve sürdürülmelidir. Alan içinde çeşitlilik yaratılarak, balıkçılık, piknik, yüzme gibi etkinliklere ve manzara noktaları oluşturularak pasif rekreasyona olanak sağlanmalıdır (San Francisco Koruma ve Geliştirme Komisyonu 1985).

2.1.4. Kent plajı ve planlama ilkeleri

Kıyı alanlarında yürüyüş, oturma, dinlenme, balık tutma ve manzara seyretme gibi halkın her kesimine ve yaş gruplarına hitap edecek rekreasyonel etkinlikler yapılabilir. Kıyı alanı boyunca etkinliklerin homojen dağılması, insanları her mevsim hafta içi ve hafta sonu, günün her saatinde kıyı alanına çekmek açısından önemlidir. Çok amaçlı kullanımlara olanak verecek rekreasyon alanları yaratılması, kıyı alanlarının birbirleriyle ve kent merkeziyle yürüyüş ve bisiklet gibi aktif rekreasyona uygun geçiş yollarıyla bağlanması, kıyıların günün büyük bölümünde kullanımını desteklemeye yönelik çalışmaların başında gelmektedir. Ayrıca dinlenme gibi pasif rekreasyon etkinlikleri için kıyı bölgesinde sakin alanların yaratılması da bu çalışmaların içinde yer almaktadır (Roderkerk 1961).

Kent plajları ise özellikle yüzme, güneşlenme, spor yapma gibi etkinliklere fiziksel ortam ve görselliği yüksek bir arka plan sağlar. Bu alanlarda yapılacak fiziksel planlamaların amacı; kıyıların dengeli bir biçimde gelişmesi olmalıdır. Çünkü kıyı şeritleri, kıyıları ve kent plajları, kentlinin zamanla artan rekreasyon gereksinimine cevap verebilmelidir (Gülez vd 2007). Alanı korumak, sürdürülebilirliğini ve kullanıcıların daha kaliteli rekreasyon etkinlikleri gerçekleştirmesini sağlamak için doğru fiziksel planlama kararları alınmalıdır. Bu planlama kararları; ziyaretçilerin rekreasyon gereksinimleri ve kıyısız alanın doğal potansiyeli arasındaki sürdürülebilir dengeyi sağlayabilmelidir (Semenderoğlu 1995). Kentsel deniz kıyıları ve akarsu kıyıları nefes alma noktaları, açık ve yeşil alan potansiyelinin yoğun olduğu alanlardır. Kent içi yapılaşmış alanlara göre daha az kapalılık hissi uyandıran, bu nedenlerle de boş zamanlarını değerlendirip yaşamın stresinden arınmak adına kullanımı tercih edilen meknlardır (nen 2007).

Mieczkowski (1990)'a göre, deniz kıyısı sistemi kara peyzajı ve deniz peyzajlarının birleşim yeridir. Deniz peyzajı, diğer su peyzajlarından farklı özellikler taşır. Bunlardan en önemlisi "açıklık" zelliğidir. Kıyılarda beliren açıklık duygusunun birinci boyutu "fiziksel ve görsel" boyuttur (Beker 1984). Bu yanıyla kıyıları, kentlerin yüksek yoğunluklu ve kapalı karakterdeki çevresi ile tam bir zıtlık içindedir. Böylece aktif ve pasif rekreasyon etkinliklerinde bulunan ziyaretçiler denizin sağladığu görsel açıklık ile özgürlük duygularını hisseder, zihinsel veya psikolojik ruh durumu için bir çeşit terapi yapmış olurlar. Kentlerde ve çalışma hayatında kişiler, sosyal rollerin, normların ve giyim gibi sosyal statü göstergelerinin aracılığı ile ilişkilerini sürdürürler. Bu nedenle açıklığın ikinci boyutu, kıyı rekreasyonunun sosyal engelleri kırmada bir olanak yaratmasıdır (Beker 1984).

Boud-Bovy ve Lawson (1998)'e göre; deniz kıyıları sahip oldukları fiziksel özelliklere göre sınıflandırılırlar. Bunlar içinde plajlar aktif ve pasif rekreasyon etkinliklerinin yapılabilmesine en uygun ortamlardır. Denizden yararlanmayı olanaklı kılan düz kıyıları veya plajlar, yüzmeye, güneşlenme ve diğer suya bağlı rekreasyon etkinliklerine elverişli ortam sağlayan fiziksel oluşumlardır. Plajlardaki rekreasyon etkinlikleri için kıyı şeridinin genişliği ve uzunluğu önemlidir. Su içinde gerçekleşen rekreasyon etkinlikleri 1,5 m su derinliğine kadar olan ve "ıslak plaj" denilen bölümde yapılır. Islak plajın minimum kullanma genişliği (yatay uzaklık) kıyından itibaren 9 m olmalıdır. Halka açık plajlarda yapılacak gelişimin miktarı değişkendir. Kentsel alanların bitişindeki ya da yakınındaki plajlar yoğun kullanıma uygun olarak iyi donanımlı olmalıdır (Sayan ve Ortaçşme 2001).

Kıyı gelişmesinin ana merkezleri, kentleşmenin önlendiği geniş kıyı parçaları, tampon yeşilliklerle bölünmelidir. Planlama alanı içindeki sirkülasyon hatları, oturma grupları ve benzer tasarımlar sadece iyi tasarlanmış olmamalı; aynı zamanda kullanıcıların güvende olduğunu ve gelecekteki gereksinimlerinin karşılanabileceği algısını da yaratabilmelidir (Sayan 1991).

Arslan (1988)'e göre; kıyısal promenad alanları ve kıyı parkları insan ölçeğinde olmalıdır. Promenad alanlarının yakın çevresinde yaya trafiği ve yaya öncelikli kullanımlara ağırlık verilmelidir. Kıyı şeridi boyunca, yoğun araç trafiğine olanak sağlayan ve yerleşim alanlarını denizden ayıran klasik, paralel yol sistemi, çevre değerlerini ve dinlenmenin gerçek karakterini dikkate alan işlevsel bir sisteme dönüştürülmelidir.

2.2. Kaynak Taramaları

Kent plajları, kıyısal alanlar, rekreasyon özellikleri ve motivasyonların belirlenmesiyle ilgili çeşitli çalışmalar vardır. Bu çalışmanın teorik altyapısının oluşturulmasında aşağıdaki kaynaklardan yararlanılmıştır.

Çağlayan (1999), "Belgrad Ormanında Rekreasyonel Talep Özelliklerinin Belirlenmesi" adlı çalışmada, Belgrad Ormanı içindeki en yoğun kullanıma sahip Neşetsuyu Orman İçi Rekreasyon Alanı'nda anket çalışmaları yaparak alandaki sorunları belirlemiş ve bazı planlama ilkeleri sunmuştur. Ayrıca çalışma sonucunda ziyaretçilerin sosyo demografik özelliklerinin rekreasyon kullanımlarını etkilediği ortaya çıkmıştır.

Greenwood ve Moscardo (1999), "Avustralya ve Kuzey Amerikalı Kıyı ve Deniz Turistleri: Onlar Ne İstiyorlar?" adlı çalışmalarında kıyı ve deniz turizminin en önemli faktörlerinden birisinin turistler ve motivasyonları olduğu belirtilmiştir. Büyük Set Resifini (Great Barrier Reef) ziyaret eden 3000'den fazla ziyaretçi ile anket çalışması yürütülmüştür. Elde edilen sonuçlar ile yönetim uygulamaları tartışılmıştır.

Manning (1999), "Dış Rekreasyon Alanlarında Kalabalık ve Taşıma Kapasitesi: Normatif Standartlardan Kalite Standartlarına" adlı çalışmada, taşıma kapasitesi ve kalabalık arasındaki ilişkiyi incelemiştir ve ziyaretçilerin kalabalık algısı karşısında beklenti değiştirme, rekreasyonel etkinliğini değiştirme ve yer değiştirme gibi 3 temel davranış biçimi gösterdiklerini belirlemiştir.

Manning vd (2000), “Boston Limanı Adası Milli Parkı’nda Algılanan Kalabalıklaşma” adlı bildiriye dış mekân rekreasyonun popülitesinin artması, ziyaretçilerin parklarda ve ilgili alanlarda rekreasyon deneyimleri için kabul edilemez etkilere neden olacağını ve etkilerin ise kalabalık algısı ve sosyal taşıma kapasitesiyle ilgili olduğu belirtmişlerdir. Araştırma sonuçları ziyaretçilerin milli parkta kalabalık hissetmediklerini göstermiştir. Ancak ziyaretçilerin rekreasyon deneyimlerini etkileyen çok sayıda diğer faktörün olduğu görülmüştür.

Aksoy (2006), “Kent Plajları ve Tasarım Kriterlerinin İrdelenmesi” adlı çalışmada, kent plajı sayılabilecek özellikte Avrupa, Amerika ülkeleri ve Türkiye’de uygulaması yapılmış örnekleri genel özellikleri ile incelemiştir. Bu örneklerden yararlanılarak, Türkiye’de yapılacak plaj düzenlemelerine uyulması gereken temel esaslar ve kıyı planlaması ilkelerine uygun tasarımlar ve çözüm önerileri geliştirilmiştir. Bu çalışma için Türkiye’den örnek teşkil etmesi amacıyla Konyaaltı Plajı seçilmiş ve sadece Beach Parkın bulunduğu birinci kesim incelenmiştir.

Yılmaz (2006), “Saroz Körfezi’nin Turizm ve Rekreasyonel Kullanım Potansiyeli Üzerine Bir Araştırma” adlı çalışmada Saroz Körfezi’nin doğal, tarihi ve kültürel potansiyeli ile ilgili turizm ve rekreasyon etkinliklerine kaynak teşkil edebilecek kullanımların ve bilinçli kullanımına yönelik stratejilerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda mevcut ve olası sorunların çözümüne yönelik öneriler getirilmiş; koruma-kullanma dengesi içinde “Rekreasyonel Alan Planlaması” yapılmasının gerekliliği vurgulanmıştır.

Jennings (2007), “Suya Bağlı Turizm, Spor, Boş Zaman ve Rekreasyon Deneyimleri” adlı kitabında, suya dayalı turizm, spor, boş zaman ve rekreasyon deneyimleri farklı yazarlar tarafından tartışılmıştır. Yelkencilik, motor yarışları, motorlu su sporları, rüzgâr sörfü, sportif balıkçılık, tüplü dalış, şnorkel, serbest dalış, rafting, kano, günübirlik bot turları ve yelken eğitim sporları tanımlanmış bu sporların sürdürülebilirliğinin sağlanması ve gelecekte nasıl bir yol izlenmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Roussel ve Rey-Valette (2007), “Kıyı Bölgesi Sosyal Taşıma Kapasitesi Üzerine” adlı bildirimlerinde kıyı bölgesinde, sosyal taşıma kapasitesi indikatörlerini belirlemeyi hedeflemişlerdir. Belirlenen indikatörler ile nüfus artışı baskılarına ilişkin eşik değerleri ve düzeylerini değerlendirmişlerdir. Kıyı belediyelerin meclis üyeleri ve uygulayıcıları ile anket çalışmaları yürütülmüş olup, Fransa Tahu Lagünü için nitel ve nicel veriler elde edilmiştir.

Aşıkutlu (2008), “Rekreasyonel Motivasyon ve Kısıtlayıcılar; Ankara Göksu Parkı ve Harikalar Diyarı Parkı Örneği” adlı çalışmada kent parklarını kullanan ziyaretçilerin özelliklerinin, rekreasyonel motivasyon ve kısıtlayıcılar üzerine etkileri, kullanıcıların memnuniyetleri ve alanda katıldıkları etkinliklerin başlıcalarının hangileri olduğu saptanmıştır. Sonuç olarak; motivasyon ve kısıtlayıcıların, genel memnuniyet ve katılımın, kullanıcı özelliği yanında parklara göre de farklılık gösterdiğine ulaşılmıştır.

Ekal (2010), “Büyük Antakya Parkı’nın Rekreasyonel Talep Özelliklerinin Saptanması” adlı çalışmada kullanıcı taleplerine cevap verecek çeşitli rekreasyonel etkinlik ve planlama olanakları, peyzaj mimarlığı kriterleri çerçevesinde değerlendirerek

önerilerde bulunmuştur. Ziyaretçilerle yapılan anketler sonucunda alandaki sorunlar rekreasyonel planlamaya, donatı elemanlarına, ulaşım-otoparklara ve yönetime ilişkin sorunlar olmak üzere dört başlık altında toplanmış ve öneriler getirilmiştir.

Sağlık (2010), “ Çanakkale Kent Kıyısının Kentsel Peyzaj Tasarımı Açısından İncelenmesi” adlı çalışmasında kıyıların yeniden tasarlanması sürecinde kıyı tasarım ilkeleri belirlenmiş, kıyı ile ilgili yeniden projelendirme çalışmalarına değinilmiştir. Araştırma alanının ve yakın çevresinin genel özellikleri ve kentsel kıyı tasarımında etkili olabilecek çevresel ve ekolojik değerler belirlenmiştir. Kıyısal alandaki sorunların çözümüne yönelik öneriler getirilmiştir. Kıyıların sahip olduğu değerlerin korunması ve en az hasarla gelecek kuşaklara aktarılması gerekliliği savunulmuştur.

Yıldırım (2012), “Plaj ve Deniz Rekreasyon Alanlarında Ziyaretçi Taşıma Kapasitelerinin Belirlenmesi ve Plaj Yönetiminde LAC Modeli Uygulanması” adlı çalışmasında pilot bölge olarak Antalya Konyaaltı Plajı’nda 11 ve 12 nolu plajların arasında kalan halk plajı seçilmiştir. Bu alanın yoğun kullanımına bağlı olarak maruz kaldığı çevresel baskılar ve mevcut durumları gösteren fiziksel taşıma kapasitesi hesaplaması yapılmıştır. Seçilen alan için LAC modeli kapsamındaki standartlar oluşturulmuştur.

Yapılan kaynak taramaları sonucu Konyaaltı Plajı’nın rekreasyonel kullanım özelliklerini belirlemeye yönelik bir çalışmaya rastlanmamıştır. Kent plajlarının yoğun kullanımından dolayı, sürdürülebilir olması için rekreasyonel kullanım özelliklerinin belirlenmesi ve buna uygun kararlar alınması gerekmektedir. Dolayısıyla bu tez çalışmasının gelecekte, kent plajlarında ve özellikle Konyaaltı Plajı’nda yapılacak çalışmalara yön gösterici nitelikte olacağı düşünülmektedir.

3. MATERYAL ve METOT

3.1. Materyal

Çalışma materyali Konyaaltı Plajı, hava fotoğrafları, Konyaaltı Plajı'nda çekilen fotoğraflar ve anket formlarıdır.

Çalışma alanı, kent merkezinin 2,5 km batısında; falezli kıyının batı sınırından başlayan ve Antalya Serbest Bölge sınırına kadar kesintisiz uzanan; bir halk plajı olan Konyaaltı Plajı'dır (Şekil 3.1). Konyaaltı Plajı'nın uzunluğu 7,150 m; genişliği ortalama 72,5 m'dir. Plajın en dar yeri 15 m; en geniş yeri ise 85 m'dir. Plaj materyali genel olarak ince çakıl olup, kıyı çizgisinin gerisine doğru yer yer iri çakıllı bölümler de bulunmaktadır (Sayan ve Ortaçşme 2001).

Şekil 3.1. Çalışma alanı (Google Earth'den uyarlama 2014)

Konyaaltı Plajı'nın kara sınırını Akdeniz Bulvarı oluşturmaktadır, yolun diğer kısmında ise Konyaaltı Belediyesi sınırları içinde kalan yerleşim alanları bulunmaktadır. Konyaaltı Plajı iki farklı belediye sınırları içinde yer almaktadır. Beach Park olarak adlandırılan; sınırlarını falezli kıyı ve Akdeniz Bulvarı'nın oluşturduğu plaj kesimi Muratpaşa Belediyesi'nin, Akdeniz Bulvarı'ndan Antalya Serbest Bölge sınırına kadar uzanan plaj kesimi ise Konyaaltı Belediyesi'nin sınırları içinde yer almaktadır (Şekil 3.2).

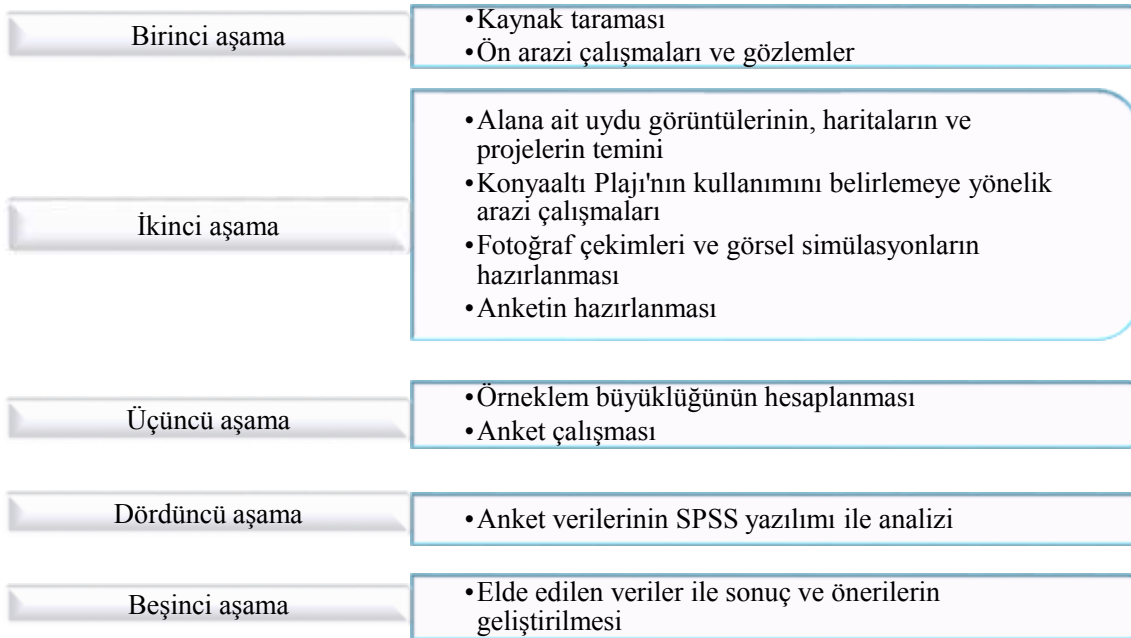
Kent merkezinde bulunmasından dolayı yoğun kullanım ve yerleşim baskısı altında olan Konyaaltı Plajı, birçok doğal ve kültürel özellikleri üzerinde barındırmaktadır. Ayrıca büyük bir kent plajı olmasından dolayı farklı özellikte farklı ziyaretçilere hitap edebilmektedir. Konyaaltı Plajı 3,500 dönüm arazi üzerinde, yaz aylarında günlük ortalama 65 bin kişiyi ağırlamaktadır. Konyaaltı Beach Parkı 2012 yılında ziyaret eden kişi sayısı 4 milyonu aşmıştır (Anonim 2014n).

Şekil 3.2. Konyaalti Plajı belediye sınırları

3.2. Metot

Araştırma beş aşamada geliştirilmiştir. Şekil 3.3’de araştırmada izlenen metodun akış şeması verilmiştir.

Şekil 3.3. Çalışmanın akış şeması

İlk aşamada araştırma konusu ve alanı ile ilgili çalışmalara ilişkin kaynak taramaları yapılmış ve değerlendirilmiştir. Ayrıca ön arazi çalışmaları ve gözlemler yapılmıştır.

İkinci aşamada araştırma alanının uydu görüntüleri, haritaları ve alana ait projeler temin edilmiş ve fotoğraflar çekilmiştir. Plaj içinde kullanımı belirlemeye yönelik arazi çalışmaları ve gözlemler yapılmıştır.

Ziyaretçilerin kalabalığı kabul edebilirlik düzeylerini ölçmek için, Photoshop programı yardımıyla, yürüme yolunda ve plajda amaca uygun olarak çekilen fotoğraflar üzerinde görsel simülasyonlar yapılmıştır. Fotoğraf çekimi için Konyaaltı Plajları içerisinde en uygun nokta olarak Konyaaltı Beach Park 5 ve 6 nolu plajlar arasında kalan alan seçilmiştir. 5 nolu plajın kıyı kesiminde bulunan platformundan, kıyı ve arka plan olarak Beydağları net algılanabilmiş, amaca en yakın fotoğraf çerçevesi elde edilmiştir.

Çekilen fotoğraflardan en uygun fotoğraf seçildikten sonra, alan büyüklüğü hesaplanmıştır. Plaj yürüme yolu boyunca 100 m. uzunluk ve kıyı çizgisinden yürüme yoluna kadar 50 m. genişliğinde alan belirlenmiştir. Fotoğraf simülasyonları bu 5,000 m² alan içinde yapılmıştır.

Konyaaltı Plajı yürüme yolu için 6 fotoğraftan oluşan bir set hazırlanmıştır. Fotoğraf üzerine insan figürleri perspektif kurallarına uygun olarak almaşık düzende yerleştirilmiştir. İlk fotoğrafta hiç grup (bir grup en az 3 kişiden oluşmaktadır) bulunmazken, diğer fotoğraflarda grup sayısı 3 grubun katları şeklinde arttırılmıştır. Son fotoğraftaki grup sayısı ise 15 olmuştur.

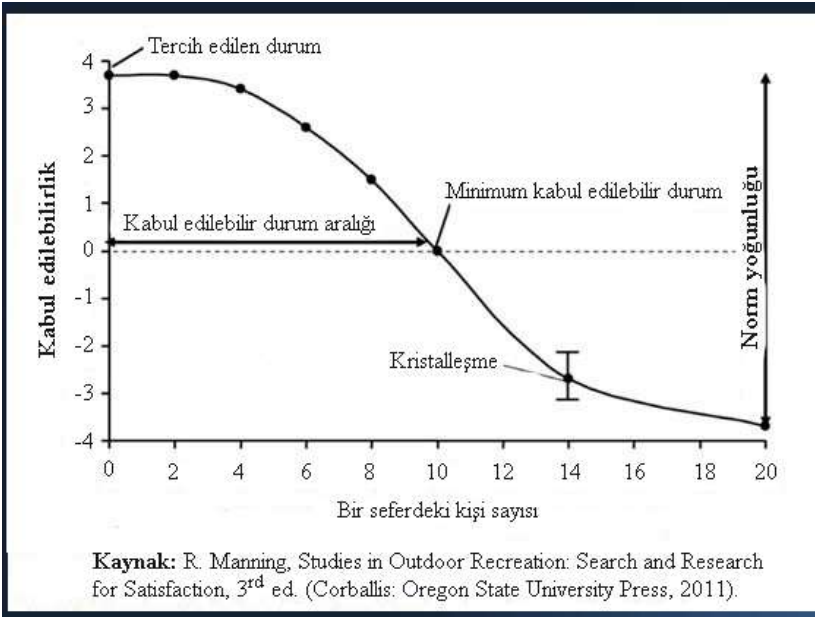
Şekil 3.4. Konyaaltı Plajı yürüme yolu için hazırlanan 1'inci ve 6'ncı fotoğraf (15 grup) simülasyonları

Konyaaltı Plaj kesimi için 9 fotoğraftan oluşan bir set hazırlanmıştır. İlk fotoğrafta hiç insan yerleştirilmemiş; boş plaj fotoğrafı gösterilmiştir. Diğer fotoğraflarda kişi sayısı, 36'nın katları şeklinde artış göstermiş ve kişiler plajın ön kısmından arkaya doğru karışık düzende yerleştirilmiştir.

Şekil 3.5. Konyaaltı Plajı için hazırlanan 1'inci ve 9'uncu fotoğraf (288 kişi) simülasyonları

Bu fotoğraflar kullanarak Konyaaltı Plajı ve yürüme yolu için sosyal norm eğrileri oluşturulmuştur. Sosyal norm eğrileri ziyaretçilere ya da diğer kullanıcılara farklı kalabalık düzeylerinin kabul edilebilirliğine ilişkin sorulara verilen cevaplardan elde edilen veriler ile oluşturulur (Manning 2007). Norm eğrileri; rekreasyon kullanım seviyelerinin kabul edilebilirliğini ve bununla ilişkili etkileri gösteren grafiklerdir ve çeşitli özelliklere sahiptir. Grafiklerde dikey eksen kabul edilebilirlik, yatay eksen ise bir seferde karşılaşılan grup veya kişi sayısını ifade etmektedir (Şekil 3.5).

Şekil 3.6. Sosyal norm eğrisi

“Tercih edilen durum” norm eğrisinin en yüksek noktası ile tanımlanır. Bu nokta genel olarak kabul edilebilirliği en yüksek nokta olmaktadır. “Minimum kabul edilebilir durum” ise norm eğrisinin nötr hattı kestiği nokta olarak tanımlanır. Bu durum yaklaşık olarak yarısı kabul edilebilir, yarısı kabul edilemez bir durumdur. “Kristalleşme” norm hakkında fikir birliği ve kabul etmenin miktarıyla ilgilidir. Kristalleşen fikir birliği grafikte bir hat veya çizgi olarak netleştirilir. Genellikle standart sapmalar norm eğrisini tanımlayan noktaların varyansı ile ölçülür. Bu noktaların etrafındaki verilerin dağılımı veya daha az varyansı, sosyal norm eğrilerinde daha fazla fikir birliği yaratır (Manning 2011).

Bu çalışmada “1 (hiç kabul edilemez)” ve “5 (çok kabul edilebilir)” aralığı olmak üzere 5’li Likert ölçeği kullanılmıştır. “Minimum kabul edilebilir durum”, “3” değeri ile ifade edilmiştir. Yapılan deneme anketlerinde ziyaretçilerin “-4 ve +4” aralığındaki 9’lu Likert ölçeğindeki hassasiyet derecesini anlamakta zorluk çektikleri görülmüştür. Bu yüzden 5’li Likert ölçeği kullanılmış ve negatif değerler çıkartılmıştır.

Konyaaltı Plajı’nın rekreasyonel kullanım özelliklerini belirlemek için hazırlanan anket 5 bölümden oluşmuştur (EK-1). Anketin birinci bölümünde yürüme yolu veya plajdaki grubun niteliği, ziyaret saati ve süresi, ziyaret sıklığı, ulaşım şekli ve uzaklığı, otopark sorunu gibi ziyaretin özelliklerine ilişkin sorular yer almıştır.

İkinci bölümde ziyaretçilerin motivasyonlarını belirleyen, Konyaaltı Plajı’nı ziyaret etmelerindeki neden ve amaçlarının ne kadar önemli olduğu soruları yer almaktadır. Ziyaretin nedeni için 19, ziyaretin amacı için ise 16 önerme belirlenmiştir. Bu önermeleri değerlendirme için 1 ile 5 değerleri arasında çok önemsizden çok önemliye kadar değişen 5’li Likert ölçeği kullanılmıştır. Ayrıca her bir önerme için “bilmiyorum” seçeneği de eklenmiştir.

Üçüncü bölümde tercih edilen plaj kesimi ile kalabalık düzeyleri gibi ziyaretçi tercihleri belirlenmeye çalışılmıştır. Tercih edilen kalabalık düzeylerini belirlemek için Photoshop programı yardımıyla önceden hazırlanmış fotoğraflar kullanılmıştır. Her bir fotoğrafın, 5’li Likert ölçeği kullanılarak kabul edilebilirliği sorulmuştur. Ayrıca plaj yürüme yolu için, bu yolda karşılaşmayı bekledikleri grup sayıları, yolda yürümekten vazgeçmeye karar vermeden önce görmeyi bekledikleri en fazla grup sayıları, gün içinde yolda yürürken gördükleri grup sayısı ve plaj yürüme yolunda ne kadar kalabalık hissettiklerine ilişkin sorular yer almaktadır. Konyaaltı plajı için fotoğraflardan bu alanda görmeyi tercih ettikleri insan sayısı, hangi fotoğrafta plajı kullanmaktan vazgeçtikleri, gün içinde plajda gördükleri insan sayısını en iyi ifade eden fotoğrafın hangisi olduğu ve plajda ne kadar kalabalık hissettiklerine ilişkin sorular yer almaktadır. Bu bölümde kullanılan fotoğraflar A3 kâğıda her sayfada iki fotoğraf yer alacak şekilde basılmış ve sunum dosyasında ziyaretçilere gösterilmiştir.

Dördüncü bölümde deniz, plaj ve tuvalet, soyunma ve duş kabinlerinin temizliği, plajdaki müzik türü ve ses düzeyi, şezlonglar arası mesafe gibi beklenti soruları yer almaktadır. Ayrıca bu bölümde ziyaretçilerin kendilerini rahat ve güvende hissetmeleriyle ilgili soru da yer almaktadır. Anket sadece sözel sorulara dayalı olmayıp, alanla ilgili fotoğraf simülasyonları ile desteklenmiş ve 6 sayfadan oluşmuştur.

Beşinci bölümde ise cinsiyet, yaş, eğitim durumu, gelir durumu, yaşadığı yer ve yaptığı iş gibi temel demografik özellikler yer almaktadır.

Çalışmanın üçüncü aşamasında Konyaaltı Plajı ve yürüme yolunda yüz yüze görüşme yöntemiyle anket çalışması yürütülmüştür. Örneklem büyüklüğünün hesaplanması için plajın yoğun sezonda günlük ziyaretçi sayısı tahmin edilmiştir. Yapılan görüşmeler sonucu Konyaaltı Plajı’nda bulunan her plaj kesiminin ortalama 450 şezlong kapasitesine sahip olduğu varsayılarak, bunlar arasında kalan halk plajları da hesaplama katılmıştır. Konyaaltı Plajı’nın toplam şezlong kapasitesi 33,300 olarak hesaplanmıştır. Plaj ziyaret saatleri ise 8:00 ve 18:00 olarak belirlenmiştir. Konyaaltı Plajı’nın gün içinde 10 saatlik kullanım süresi olduğu ve her ziyaretçinin plajda ortalama

2 saat kaldığı varsayımıyla 5 rotasyon olduğu varsayılmıştır. Dolayısıyla Konyaaltı Plajı'nın günlük ziyaretçi sayısı yüksek sezonda 166,500 kişi civarında olduğu tahmin edilmektedir. Arkin ve Colton (1968) tarafından oluşturulan çizelgeye göre $\pm 0,05$ hata payı ile örneklem büyüklüğü 398 olarak belirlenmiştir.

Otuz kişi ile yapılan pilot çalışmadan sonra anketineksiklikleri giderilmiş ve bazı değişiklikler yapılmıştır. 398 kişi ile gerçekleştirilen anket 13 Haziran ve 20 Temmuz 2013 tarihleri, sabah 7:00 ile akşam 20:00 saatleri arasında gerçekleştirilmiştir. Anket katılımcıları rastgele olarak ve sadece yerli kullanıcılardan seçilmiştir.

Dördüncü aşamada anket verilerinin SPSS 19 yazılımı ile analizleri yapılmış ve sonuçlar elde edilmiştir.

Beşinci ve son aşamada, elde edilen veriler ışığında, Konyaaltı Plajı'nın rekreasyonel kullanımına yönelik görüş ve önerilere yer verilmiştir.

4. BULGULAR

4.1. Konyaaltı Plajı'nın Fiziksel Gelişimi

4.1.1. Konyaaltı Plajı'nın fiziksel tarihi

Konyaaltı Plajı, Türkiye'nin en önemli kent plajlarından biridir. Kıyının ortalarında yer alan Olbia antik kenti, Antalya kenti kurulmadan önce dağlık bölgelerde yaşayan Termessoslular'ın da kullandığı önemli bir limandı (Anonim 2014m).

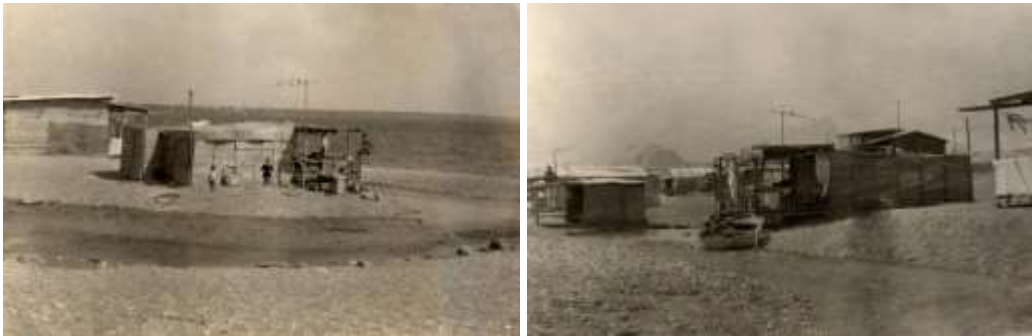
Antalya kent merkezinden Kemer yönünde ilk karayolunun yapımına 1937 yılında başlanmıştır. Önceleri dar ve geçilmez olan bu yol 1970'li yıllarda revize edilmiştir. Aynı zamanda kenti batıdaki yerleşmelere bağlayan yolun ilk bölümü Konyaaltı Plajı kıyısı boyunca geçirilmiştir (Anonim 2012c).

Konyaaltı Plajı'nın rekreasyonel amaçlarla kullanılmaya başlanması 1950'li yıllara dayanmaktadır. 1956 yılında Konyaaltı Plajı'nda, "oba" olarak adlandırılan ilkel yazlık barınaklar, Antalya Belediye Başkanı Hayret Şakrak zamanında ilk kez kendisi için inşa edilmiştir. 1958 yılında plajdaki obaların sayısı 60'ı bulmuştur (Çimrin 2006).

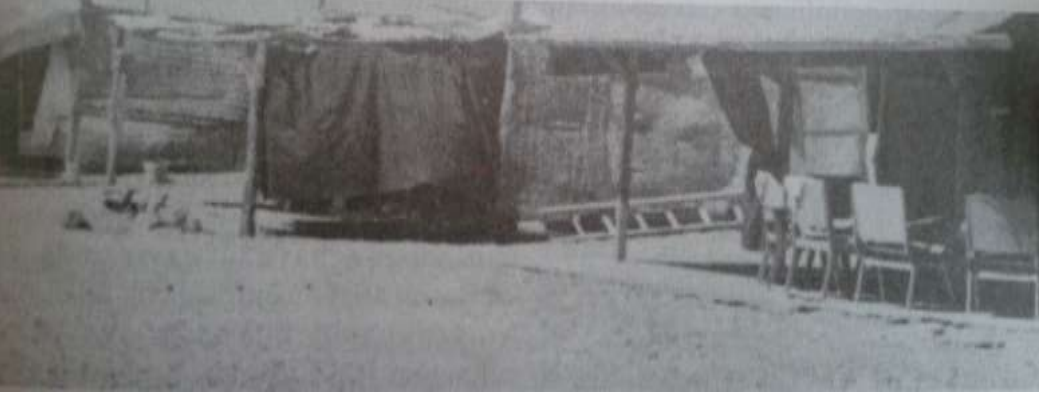
Şekil 4.1. Konyaaltı obaları -1956 (Çimrin 2006)

1962-1963 yıllarında, Antalya Belediye Başkanı Nuri Teoman Paşa zamanında, Konyaaltı Plajı'nda düzenleme çalışmaları yapılmıştır. Tahta obalar, tuvaletler ve diğer birimler ihtiyaca daha uygun hale getirilmiştir. Daha sonra ise eskiyen, yıkılan tahta obaların yerine beton obalar yaptırılmıştır. Obalara talebin fazla olması nedeniyle, Antalya Belediyesi'nce ihale ile halka kiralanmaya başlanmıştır (Çimrin 2006).

Şekil 4.2. Konyaaltı ahşap obaları -1970 (Çimrin 2006)

Obalar, önceleri ahşaptan daha sonraları ise betondan yapılmış, bir oda, bir mutfak ve duş olarak da kullanılan tuvaletten oluşmaktaydı. Ancak bu obaların fiyatının fazla olması nedeniyle 1. ve 2. Arapsuyu adı verilen yerde halk tarafından ahşap ve beton obalara göre daha ilkel karakterde olan hasır obalar yapılmıştır (Çimrin 2006).

Şekil 4.3. Konyaaltı hasır obaları -1976 (Çimrin 2006)

1960'lı yıllarda, Konyaaltı Plajı'nda "deniz bisikletleri" önemli rekreasyon etkinliklerinden biridir. 1960'lı yılların ortalarına kadar Konyaaltı Plajı'nda ayrıca cirit oyunları da yapılmaktaydı (Çimrin 2006).

Şekil 4.4. Deniz bisikletleri (1960) ve yüzme havuzu (1990) (Anonim 2013b)

17 Mart 1968 yılında ise Konyaaltı kıyı şeridi üzerinde Antalya Süleyman Erol havuzunun temelleri atılmış, 19 Mayıs 1971'de ise hizmete girmiştir. Ancak 1999'dan itibaren atıl olarak tutulan bu havuzun, 2011 yılında yıkımı gerçekleştirilmiştir. 1976-1977 yıllarında Konyaaltı Gazinosu yaz ayları boyunca kamp alanı olarak kullanılacağı için, bu alan onarılmış, çeşmelere ulaşan yollar betonlanmış ve yeni soyunma yerleri yapılmıştır (Çimrin 2006).

1980'lerde Konyaaltı Plajı'ndaki obaların sayısı 400'ü bulmuştur. Ancak Antalya'nın modernleşmeye ve turizm kenti olmaya başlamasından dolayı 1987'de bütün obalar yıkılmıştır (Çimrin 2006).

4.1.2. Planlama çalışmaları

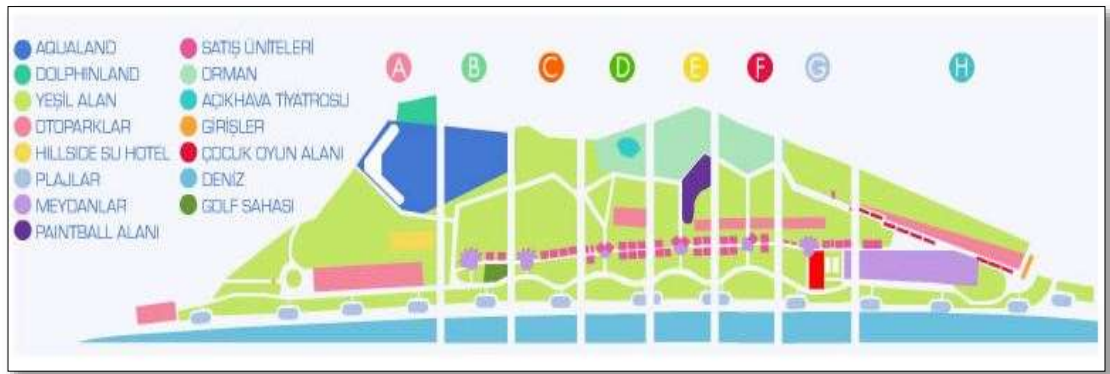
Antalya Belediyesi, Hasan Subaşı döneminde (1993) “Büyükşehir Belediyesi” haline gelmiştir. Bakanlar Kurulunca onaylanan 504 sayılı Kanun Hükmünde Kararname gereği 2 Ekim 1993 tarihinde Konyaaltı Belediyesi, Kepez ve Muratpaşa Belediyeleri ile birlikte “Alt Kademe Belediyesi” olarak kurulmuş, 5747 sayılı Kanunla da İlçe Belediyesi statüsüne kavuşmuştur. 10 Temmuz 2004 tarihinde yasalaşan 5216 sayılı Büyükşehir Belediyeleri Kanunu ile Antalya Büyükşehir Belediyesinin sınırları yeniden belirlenmiştir. Ancak 2008 yılında Aksu ve Döşemealtı Belediyeleri de ilçe statüsüne getirilmiştir (Anonim 2013f).

Antalya Belediyesi'nin Büyükşehir haline gelmesiyle ve Konyaaltı Plajı'nda bulunan ahşap, beton ve hasır obaların yıkılmasıyla Konyaaltı Plajı'nda yeniden düzenleme çalışmaları hız kazanmıştır. Ancak Konyaaltı Plajı'nın Akdeniz Bulvarı'nın Konyaaltı Varyantı ile Dumlupınar kavşağı arasındaki birinci kesim Muratpaşa Belediyesi sınırları içerisinde iken, Dumlupınar kavşağından Antalya Limanı'na kadar olan ikinci kesim ise Konyaaltı Belediyesi sınırları içerisinde yer almaktadır. Bu nedenle birinci ve ikinci kesime dair planlama ve tasarım çalışmaları ayrı ayrı gerçekleştirilmiştir.

1989 yılında Konyaaltı Plajı'nda 100 m²'lik plaj geçişi düzenleme çalışmaları ve Konyaaltı Plajı Gazinosu yanındaki alanda yeşillendirme çalışmaları yapılmıştır (Anonim 1989). 1997 yılında ise Türkiye'nin en uzun plajlarından birine sahip olan Antalya'da kıyı şeridinin düzenlenmesi amacıyla, Konyaaltı Varyantı ile Deliktaş kavşağı arasındaki 1,5 km'lik bölümün yeniden düzenleme çalışmalarına başlanmıştır (Anonim 1999).

2000 yılında Antalya'nın ulaşımına katkı sağlayacak ve böylece Konyaaltı kıyı yolunun yükünü büyük oranda hafifletecek olan Boğaçay köprüsünün yapımına başlanmış (Anonim 2000) ve 2003 yılı itibarıyla yapımı tamamlanmıştır (Anonim 2003).

26 Temmuz 2002'de Konyaaltı kıyı şeridinde plaj ile orman arasında kalan eski Kemer yolu üzerine inşa edilen Eğlence ve Su Sporları Merkezi Konyaaltı Beach Park hizmete girmiştir (Anonim 2002).

Şekil 4.5. Beach Park krokisi (Anonim 2013a)

Proje 50 Hektar arazi üzerine kurulmuş, su parkı Aqualand, Dolphinland, 5 yıldızlı Hillside-Su oteli, toplam 4,500 m²'lik 75 adet işletme ile (lokantalar, publar, alışveriş üniteleri vb.) konser meydanı, sanat ve gösteri mekânları, tenis kulübü, çocuk klübü-

bakımevi ve dış mekân eğlenceleri) bir eğlence merkezi yaratılmıştır. 30 hektar orman alanında ise binicilik kulübü, açık hava sineması ve tiyatrosu, koşu ve bisiklet parkurları ve paintball alanları bulunmaktadır (Anonim 2013a).

Dumlupınar kavşağından Antalya Limanı'na kadar uzanan ve yaklaşık 5 km uzunluktaki ikinci kesime (Baki Beach) ilişkin planlama çalışmalarına ise Konyaaltı Belediyesi'nin kurulduğu yıl olan 1994'den itibaren hız verilmiştir. 8 Eylül 1999 yılında yapılan bir protokol ile Konyaaltı kıyı şeridinin kiralanması hakkı Konyaaltı Belediyesi'ne geçmiştir.

Buradaki eski barakaların yıkılmasıyla ihale açılmış ve ihaleyi Baki İnşaat kazanmıştır. 1999 yılında imzalanan sözleşme ile Baki İnşaat Konyaaltı kıyı şeridini 10 yıllığına kiralamıştır. Ancak 2004'te yaşanan sel felaketi sonucu tesislerin zarar görmesinden dolayı 10 yıllık süre 13 yıla çıkarılmıştır (Anonim 2012b).

30 hektar arazi üzerine kurulmuş olan Baki Beach'te 24 adet işletme bulunmaktaydı. İşletmelerin arasında ise halk plajları yer almaktaydı. İşletmelerde toplam 70 soyunma kabini, 70 duş ünitesi, 14 ücretli tuvalet, 14 engelli tuvaleti, plaj alanında 1,000 adet çöp kutusu, yürüme yolunda 250 adet çöp kutusu, 15 bisiklet- motosiklet park yeri, 15 telefon kulübesi, 100 adet denize iniş merdiveni bulunmaktaydı. Ayrıca ücretsiz otoparklar, çocuk oyun alanları, basketbol ve voleybol sahaları da yer almaktaydı (Anonim 2011).

2007 yılında Antalya Defterdarlığı, Baki Grup tarafından işletilen Konyaaltı Plajı'nda, protokole aykırı olan, tuvalet, duş, büfe, bankamatik, voleybol sahası gibi tesisleri kaldırılmadığı için Konyaaltı Belediyesi ile imzalanan kira sözleşmesini feshetmiştir. Böylece Konyaaltı kıyı şeridinin hakkı Defterdarlığa geçmiştir (Anonim 2012b).

Genel olarak incelendiğinde ise Konyaaltı Plajı'nın çevresinde yapılan planlama çalışmaları da mevcuttur. Akdeniz Bulvarı'nın açık olan bölümünün karayolu statüsünde olması nedeniyle; ağır tonajlı araçların buradan geçmesi ziyaretçiler için tehlikelere ve gürültü kirliliğine neden olmaktadır. Bu nedenle Akdeniz Bulvarı, Atatürk Bulvarı ve Dumlupınar Bulvarı'ndaki kent içi trafik yükünü azaltmak için Antalya Batı Çevre Yolu Projesi geliştirilmiştir. Bu proje ile ilk olarak Duraliler ve Antalya Limanı arasında açılacak yol, Hürriyet caddesi aracılığıyla mevcut çevre yoluna (Gazi Bulvarı), Liman bölgesinde ise Kemer yoluna bağlanacaktır (Anonim 2012c).

Akdeniz ve Dumlupınar Bulvarlarında yol ve kaldırım çalışmaları yapılmıştır. Yollar sıcak asfalt uygulaması ile düzeltilirken, kaldırımlar tekrar yapılmıştır. Ancak yol kotuna bağlı olarak yapılan kaldırımların yükseklikleri bazı kesimlerde yüksek, bazı kesimlerde de alçak olmuştur.

29 Eylül 2012'de sözleşme süresi sona eren Baki¹ plajda bulunan 24 büfenin tahliye işlemi 19 Kasım 2013 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Kıyı şeridinin işletmesi ise

¹ Baki Beach 19 Kasım 2013'te tahliye edilmiştir. Plajlar artık Baki Gruba ait olmadığı için, tezin bundan sonrakibölümlerinde Baki Beach, Konyaaltı Batı Plajları olarak isimlendirilecektir.

Antalya Valiliği'ne devredilmiştir. Ancak 30 Mart 2014 tarihine kadar kıyı şeridinin yönetimi Antalya İl Özel İdaresine verilmiştir (Anonim 2014i).

Şekil 4.6. Konyaaltı Batı Plajları'nın yıkımdan sonraki durumu (Anonim 2014f)

Tahliye işleminin ardından enkaz halde teslim edilen büfeler Antalya İl Özel İdaresi tarafından yenilenmiştir. Konyaaltı Plajı'nda, 3621 sayılı Kıyı Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik kapsamında, genel bir düzenleme yapılmıştır. Bu çerçevede, kullanıcıların günübirlik gereksinimlerinin karşılanması amacıyla büfeler kurulmuş ve kıyı şeridinin bakımı yapılmıştır.

Şekil 4.7. Konyaaltı Batı Plajlarının yıkımdan sonraki durumu (Anonim 2013g)

Boşaltılan 24 büfeden 6 tanesi tekrar kullanıma açılmıştır. Açılan büfeler insan yoğunluğunun fazla olduğu kritik noktalara konumlandırılmıştır. Tekrar kullanıma açılan büfeler; 2, 6, 14, 19, 20 ve 23 nolu tesislerin bulunduğu yerlere yapılmıştır (Şekil 4.8).

24 Nisan 2014 itibariyle, Milli Emlak Genel Müdürlüğü tarafından, Konyaaltı Beach Park ve Antalya Limanı arasında kalan 5 km uzunluğa sahip kıyı şeridinde bulunan 18 büfe, 15 duş ve tuvaletin 10 yıl süreyle Antalya Büyükşehir Belediyesi'ne kiralandığı belirtilmiştir (Anonim 2014j).

20 Eylül 2014 tarihinde, Konyaaltı Varyantı'ndan Antalya Limanı'na kadar uzanan kıyıda, Antalya Büyükşehir Belediyesi'nce Mimarlar Odası Antalya Şubesi

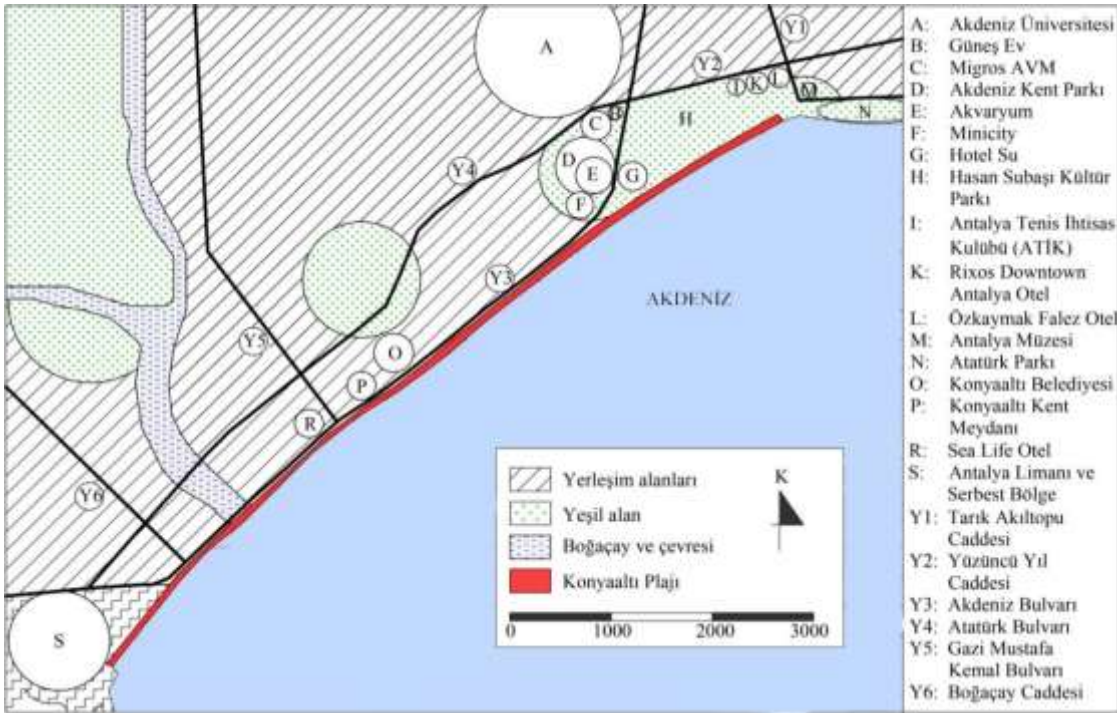
koordinasyonunda, serbest, ulusal ve tek kademeli olarak “Antalya Büyükşehir Belediyesi Konyaaltı Sahili, Mimari ve Kıyı Düzenlemesi Fikir Proje Yarışması” açılmıştır (Anonim 2014r). 10 Aralık 2014 tarihinde, yarışma sonuçlanmış ve uygulanacak proje seçilmiştir.

Şekil 4.8. Yeniden açılan büfelerin konumu

4.1.3. Konyaaltı Plajı çevre ilişkileri

Kent merkezinde yer alması sebebiyle Konyaaltı Plajı'nın, yoğun çevre ilişkileri vardır. Plaj kullanımını etkileyecek bu ilişkiler hakkında kısa bilgiler verilmiştir.

Şekil 4.9. Konyaaltı Plajı çevre ilişkileri

Konyaaltı Plajı'na oldukça yakın konumda bulunan Akdeniz Üniversitesi, 20 Temmuz 1982 yılında Antalya, Burdur ve Isparta illerini kapsayacak şekilde kurulmuş bir devlet üniversitesidir. 2013 yılı itibariyle kampüs içerisinde bulunan fakülteler ve meslek yüksekokullarında eğitim gören öğrencilerin sayısı yaklaşık 30,000 kişi civarındadır (Anonim 2014d). Ayrıca yine kampüs içerisinde Kredi ve Yurtlar Kurumu bulunmaktadır.

Migros alışveriş merkezi, 6 Haziran 2001 tarihinde hizmete açılmış olup Konyaaltı Plajı'nın batısında yer almakta ve 1300 araç kapasiteli otoparkı bulunmaktadır (Anonim 2014c). Konyaaltı Plajı'na çok yakın konumda olması nedeniyle ziyaretçiler için yemek, eğlence ve alışveriş gibi alternatifler oluşturmaktadır.

Yaklaşık 10,000 m² arazi üzerine kurulmuş olan Güneş ev ve Ekolojik Eğitim Merkezi 2011 yılında açılmıştır. 44 kişilik seminer salonu, kış bahçeleri, kafeterya, topraksız tarım yapılan 165 m² seranın bulunduğu Güneş ev kompleksi içerisinde 10,000 m² açık alan, yürüyüş yolları ve bisiklet parkuru yer almaktadır (Anonim 2012a).

Şekil 4.10. Güneş ev genel görünüşü (Anonim 2012a)

19 Mart 2014 tarihinde hizmete açılan Akdeniz Kent Parkı, Olbia Kanyonu'nda Minicity ve Akvaryum arasında, Konyaaltı Plajı'nın kuzeyinde yer almaktadır. 6,5 Hektar arazi üzerine yapılan Akdeniz Kent Parkı'nda, su yolları, yapısal ve bitkisel peyzaj uygulamaları, doğal gezinti yolları, su oyunları içeren süs havuzları, idari ve sosyal tesisler, çocuk oyun alanları, spor alanları ve dinlenme alanları bulunmaktadır. Antalya'nın en uzun havuzunu içerisinde barındıran Akdeniz Kent Parkı'nda yazlık sinema, kafeler ve tuvaletler de yer almaktadır (Anonim 2013d).

Şekil 4.11. Akvaryum genel görünüşü (Anonim 2014b)

Konyaaltı Plajı'nın 70 m kuzeyinde bulunan ve temeli Kasım 2011'de atılmış olup, dünyanın en uzun tünellerinden birine sahip olan Antalya Akvaryumu, 15 Ağustos 2012 tarihinde ziyarete açılmıştır. 30,000 m² alan içerisinde, 15,000 m² kapalı alana sahip bir cazibe merkezi olarak tasarlanmıştır (Anonim 2014b). Akvaryum yoğun olarak yabancı turistler tarafından ziyaret edilmektedir.

Temmuz 2004 yılında hizmete açılmış olup, 2005 yılında Mies van der Rohe ödülüne aday gösterilen Minicity, Konyaaltı Beachpark girişine yakın konumda bulunmakta ve içerisinde geçmişten günümüze kadar Anadolu medeniyetlerinin simgeleşen mimari örneklerinin modelleri yer almaktadır. 63,000 m² alanda kurulan Minicity 1,800 m²'lik yürüyüş parkuruna sahiptir. 32,000 m²'si eserler ve çocuk oyun alanı olarak planlanmıştır. Minicity içerisinde orjinalinin 1/25 oranında küçültülerek yapılmış 86 model bulunmaktadır. Ayrıca 10 m eninde bir gemi güvertesinden esinlenilmiş seyir terası ve Bey dağlarını simgeleyen mermer kaplamalı amorf ana binası bulunmaktadır (Anonim 2014a).

Şekil 4.12. Antalya Minicity (Anonim 2014a)

Sade mimarisi ve minimalist tasarımı ile dikkat çeken Su Hotel, 60,000 m² alana kurulu olup Deliktaş mevkiinde yer almaktadır. Ayrıca tesise ait Aqualand bulunmaktadır.

Yarışma sonucu belirlenerek 1982 yılında Turizm Bakanlığının onayı ile projelendirilen Hasan Subaşı Kültür Parkı 1990 yılında uygulanmaya başlanmıştır. Parkın 40 hektarlık birinci bölümü 1997 yılında tamamlanmıştır. Antalya'nın; kültür, sergileme, rekreasyon ve dinlenme gibi ihtiyaçlarının karşılanabileceği büyük bir kent parkı niteliğindedir. Parkta; 13,000 m² büyüklüğünde, sualtı aydınlatmaların kullanıldığı yapay kayalardan oluşan, şelalelerin bulunduğu çelik ve ahşap köprülerle geçilen üç gölet vardır. Antalya Kültür Merkezi, Cam Piramit Sabancı Kongre ve Fuar Merkezi ve 3,000 kişi kapasiteli Konyaaltı Açık Hava Tiyatrosu park bünyesinde yer alır. Kır kahvesi ve çocuk oyun alanları da bulunan Hasan Subaşı Kültür Parkı bir dinlenme ve gezi alanıdır.

Hasan Subaşı Kültür Parkı içerisinde yer alan, 4,500 m² taban alanı ve 22,76 m. yüksekliğe sahip olan Cam Piramit, 1 Ekim 1997 tarihinde Altın Portakal Film Festivali

etkinlikleri ile açılmıştır. Genel olarak kongre ve fuar merkezi olarak kullanılmaktadır (Anonim 2014g).

Şekil 4.13. Antalya Hasan Subaşı Kültür Parkı (Anonim 2014g)

Antalya Tenis İhtisas Kulübü (ATİK), tenis ve diğer sportif oyunların Antalya’da tanıtmaküzere kurulmuştur. Hasan Subaşı Parkı’nın kuzeydoğusunda yer alan bu tesisin kısmi yapılaşması 1991 yılında bitmiş ve işletmeye başlanmıştır. Fiziki tamamlanması ise 1997 yılında sonuçlanmış olup, arsa 49 yıllığına Büyükşehir Belediyesi’nden kiralanmıştır. Spor tesisleri olarak, 1 merkez kort, 8 sert zeminli kort, 1 küçük kort ile 1 çalışma duvarı yanı sıra, bir de yarı olimpiik yüzme havuzu vardır (Anonim 2014f).

2011 yılında Shreaton Voyager Otelin işletmesini satın alan Rixos Downtown Antalya, Konyaaltı Plajlarının kuzeyinde yer almaktadır ve Beach Park içerisinde anlaşmalı olduğu bir plajı bulunmaktadır.

Varyantın kuzeyinde ve falezlerin üstünde konumlanan, Steigenberger Falez Otel 1990 yılında hizmete açılmıştır.

Antalya Müzesi, 1922 yılında öğretmen Süleyman Fikri Erten tarafından 1. Dünya Savaşı’ndan sonra bölgeye gelen işgal güçlerinin yağmasından kurtarılan eserlerin korunması amacıyla kurulmuştur. İlk olarak Kaleiçi’nde bulunan Alaaddin Cami’de, daha sonra Yivli Cami’de yer alan müze, 1972 yılında Konyaaltı Caddesinde bulunan binasına taşındı. Antalya Müzesi, 30,000 m² alanda 14 sergi salonu ile heykel ve değişik eserlerin sergilendiği açık hava galerileri ve bahçeden oluşmaktadır (Anonim 2014h).

Atatürk Parkı, Antalya Konyaaltı caddesine paralel, 1,200 m. uzunluğunda, ortalama 160 m eninde; falezlerle Akdeniz’e bağlanan, batısında Konyaaltı Plajı, doğusunda ise Vali Konağı ile sınırlandırılmış alanda bulunmaktadır. Atatürk Parkı, falezler üzerinde konumlanmıştır. 2002 yılında Atatürk Parkı tesislerinin iyileştirme kararının Antalya Büyükşehir Belediyesi tarafından alınması ile, revizyon projesi Akdeniz Üniversitesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü’ne verilmiştir. Revizyon projesi parkın çevresel değerleri ve halkın katılımıyla elde edilen anket sonuçları esas alınarak hazırlanmıştır. Ancak revizyon projesi işveren önceliklerinin değişmesi sonucu yarıda kalmış ve protokol gereği tam olarak yerine getirilememiştir. Atatürk Parkı düzenlemesini Antalya Büyükşehir Belediyesi kendi olanakları ile tamamlamıştır (Anonim 2014o).

Şekil 4.14. Antalya Atatürk Parkı (Anonim 2013b)

Konyaaltı Belediyesi, 30 Nisan 2012’de Akdeniz bulvarı üzerindeki yeni yerine taşınmıştır. 13,600 m² arazi üzerine inşa edilen bina, plajla fiziksel ve görsel ilişki içindedir (Anonim 2012b).

Konyaaltı Kent Meydanı, batıda Sealife Otel, doğuda Petrol Ofisi Dolum Tesisleri eski alanı, kuzeyde konut alanları, güneyde Akdeniz Bulvarı ile tanımlı 67,500 m² büyüklüğünde alanın projelendirilmesi için açılan Konyaaltı Belediyesi Kent Meydanı Kentsel Fikir Proje Yarışması sonucu 2006 yılında tamamlanarak açılmıştır. 600 m² kapalı alana sahip olan proje dahilinde Atatürk Anıtı, tören alanı, tiyatro ve kafeteryalar bulunmaktadır. (Anonim 2004). Ancak zaman içinde bazı işletmeler izinsiz yapılaşma sonucu alanlarını büyütmüşlerdir.

Sea Life Otel, Konyaaltı kıyı şeridinde denize tünel ile bağlı 50 m mesafede yer almaktadır. Akdeniz Bulvarı ve Gazi Mustafa Kemal Bulvarı’nın kesişim noktasında bulunan otel, zamanla simgeleşmiştir.

Şekil 4.15. Antalya Limanı ve Serbest Ticaret Bölgesi (Anonim 2014l)

Antalya Serbest Ticaret Bölgesi, 14 Kasım 1987 tarihinde Antalya Konyaaltı Belediyesi sınırları içinde faaliyetlerine başlamıştır. Halen 607,130 m² alanda etkinlik gösteren Serbest Bölge'nin işletmesi, Bakanlar Kurulu kararınca özel sektöre verilmiştir (Anonim 2014k).

1968-1973 yılları arasında mevcut yerine taşınan Antalya Limanı, Türk uluslararası deniz ticaretinde önemli rol oynamaktadır. Kruvaziyer limanı, konteyner limanı, dökme yük ve marina içeren çok amaçlı bir liman olan Antalya Limanı, Türkiye'nin gelişme potansiyeli yüksek limanları arasında ilk sıralarda yer almaktadır (Anonim 2014l).

Boğaçay ve yakın çevresi, Konyaaltı Plajı'na karışan, Antalya'nın önemli akarsularından birisidir. Antalya'nın batısında yer alan Boğaçay, Doyran, Çandır ve Karaman çaylarının birleşmesinden oluşup, 832,79 km²'lik drenaj havzasına sahiptir (Oğuz 2001). Yaz yağışlarının durumuna da bağlı olmakla beraber az da olsa her mevsim değişen miktarlarda su, akış yatağı içerisinde bulunmaktadır. Alanın en önemli sorunu akışla beraber gelen maddelerin fazlalığıdır. Bu nedenle akarsu yatağı düzensizleşmekte, yatak çevresinde durgun su birikintileri oluşturmaktadır. Bu da yaz aylarında sinek, böcek gibi zararlılar için uygun ortam sağlamakta ve çevrede oturanların rahatsız olmasına neden olmaktadır. Yatak içerisinde toplanan maddelerin akışı etkilememesi için yıl boyunca düzenli olarak belediye ve DSİ'ye ait iş makineleri çalışmalar yürütmektedir (Oktay 2011).

Bu sorunlar ve olası kirlilik nedeniyle Boğaçay'ın, denize karıştığı plaj kesiminde, rekreasyon kalitesi etkilenmektedir.

Şekil 4.16. Boğaçay genel görünüşü ve Konyaaltı Plajı'nda denize karışma noktası (Anonim 2012d, Orjinal 2013)

Konyaaltı Plajı ulaşımında önemli yollar, Tarık Akıltopu Caddesi, Yüzüncü Yıl Caddesi, Akdeniz Bulvarı, Atatürk Bulvarı, Gazi Mustafa Kemal Bulvarı ve Boğaçay Caddesi olarak belirlenmiştir. Bu bulvar ve caddelerden Konyaaltı Plajı'na doğrudan ulaşmak mümkündür.

4.1.4. Konyaaltı Plajı'nın mevcut durumu

Konyaaltı batı plajları yönetiminin Büyükşehir Belediyesi'ne geçmesiyle birlikte, kıyı şeridi, 10 plaj bölgesine ayrılmış ve her plaja bir büfe yerleştirilmiştir. Böylece yıkımlardan önce 24 olan büfe sayısı 10'a inmiştir. Ayrıca her büfenin yanında rampalar oluşturularak, engellilerin plaja ve denize ulaşmaları sağlanmıştır. Kıyı boyunca 30 adet dörderli soyunma ve duş kabinleri yapılmıştır. Kıyı şeridinde 7 bin şezlong, 3 bin 500 şemsiye ve sehpa ziyaretçilerin ücretsiz kullanımına açılmıştır (Anonim 2014j).

Kıyı şeridinde elektrik tesisatı bulunmadığı için 5 km'lik kesimde elektrik tesisatı kurulmuş ve elektrik direklerinin montajı yapılmıştır. Ayrıca yürüyüş yollarında bitkilendirme çalışmaları yapılmıştır.

Şekil 4.17. Konyaaltı Batı Plajları düzenleme çalışmaları (Anonim 2014j)

Falezli kıyının batı sınırından başlayıp Antalya Serbest Bölge sınırına kadar kesintisiz uzanan Konyaaltı Plajı'nda 2014 yılı itibariyle, 10 plaj mavi bayrak kriterlerine uygun görülmüştür (Anonim 2014e).

4.2. Anket Bulguları

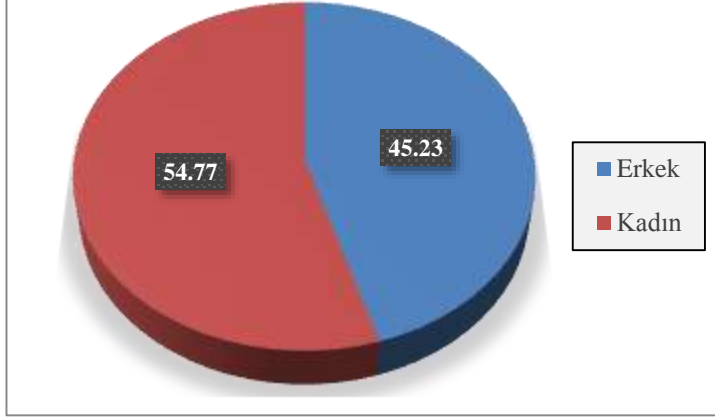
Antalya için önemli bir rekreasyon alanı olan Konyaaltı Plajı'nda rekreasyonel kullanım özelliklerini belirlemeye yönelik yapılan anket sonucunda, ziyaretçilerin motivasyonları, tercihleri ve beklentileri ile ilgili veriler elde edilmiş ve sonuçlar yüzde cinsinden belirtilmiştir.

4.2.1. Ziyaretçilerin demografik özellikleri

Ziyaretçilerin cinsiyet, yaş, eğitim seviyesi, yaşadıkları kent, yaptığı iş ve aylık gelirlerine ilişkin veriler elde edilmiştir.

4.2.1.1. Cinsiyet

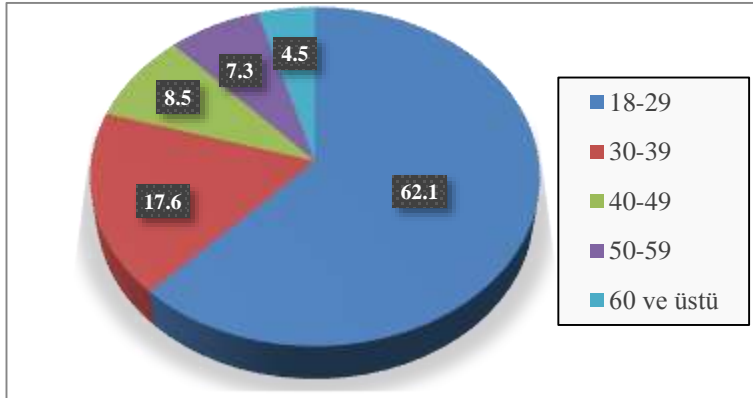
Ankete katılan ziyaretçilerin % 54.77'sini kadınlar, % 45.23'ünü erkekler oluşturmaktadır.

Şekil 4.18. Cinsiyet dağılımı

4.2.1.2. Yaş

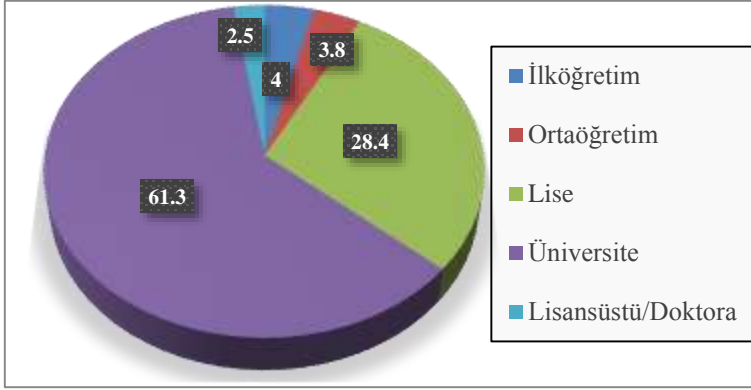
Ankete katılan kullanıcıların % 62.1'i 18-29 yaş grubu içerisinde, % 17.6'sı 30-39 yaş, % 8.5'i 40-49 yaş, % 7.3'ü 50-59 yaş ve % 4.5'i 60 ve üstü yaş grubundadır. Elde edilen sonuçlara göre ankete katılanların çoğunluğunu 18-29 yaş arasındaki bireylerin oluşturduğu görülmektedir.

Şekil 4.19. Yaş dağılımı

4.2.1.3. Eğitim durumu

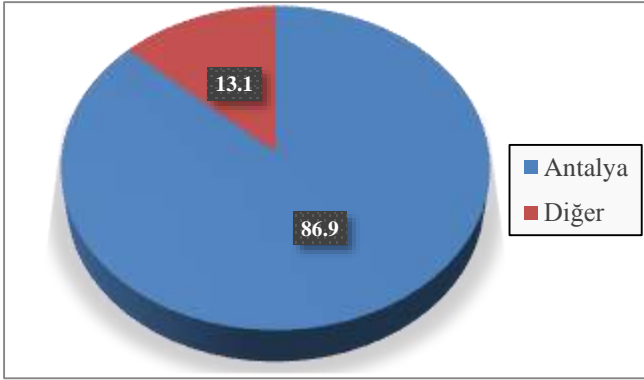
Ankete katılanların eğitim durumları incelendiğinde, % 61.3'ü üniversite mezunu veya öğrencisi, % 28.4'ü lise, % 4'ü ilköğretim, % 3.8'i ortaöğretim mezunu ve % 2.5'i lisansüstü/doktora mezunu veya öğrencisi olduğu ortaya çıkmıştır. Sonuçlara göre ankete katılanların çoğunluğunu üniversite mezunu veya öğrencileri oluşturmaktadır.

Şekil 4.20. Eğitim durumu dağılımı

4.2.1.4. Yaşanılan kent

Ankete katılanların halen yaşadıkları kent incelendiğinde % 86.9'unun Antalya'da % 13.1'inin ise diğer kentlerde yaşadığı görülmektedir.

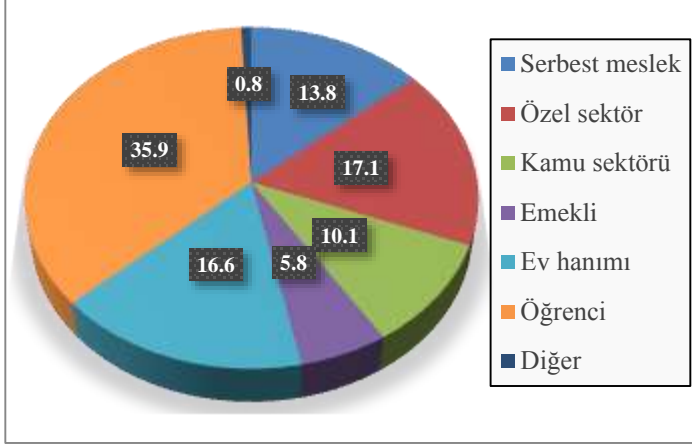
Şekil 4.21. Yaşanılan kent

4.2.1.5. Yapılan iş

Ziyaretçilerin vermiş oldukları bilgilere göre meslekler 7 grupta toplanmıştır:

- *Serbest meslek:* Avukat, mimar, iç mimar, peyzaj mimarı, çevre mühendisi, mühendis, makine mühendisi, doktor, veteriner, işletme sahibi, mobilyacı, kuaför, bakkal, emlakçı, iş adamı, kitapçı-kırtasiyeci, oto bakım, kuyumcu, esnaf, ziraat mühendisi, işletmeci, jeoloji mühendisi.
- *Kamu sektörü:* Araştırma görevlisi, öğretmen, hemşire, bankacı, biyolog.
- *Emekli*
- *Öğrenci*
- *Ev hanımı*
- *Özel sektörde istihdam:* Cankurtaran, elektrikçi, bilgisayarıcı, sigortacı, kasiyer, muhasebeci, rehber, tekniker, barmen, eğitmen, satış-pazarlama, şoför, tesisatçı, aşçı, diyetisyen, turizmci, garson, müdür, ön muhasebeci, temsilci, sekreter, tezgahçı, güvenlikçi, oto bakım, işletmeci.
- *Diğer* (Çiftçi, işçi, stajyer vb.)

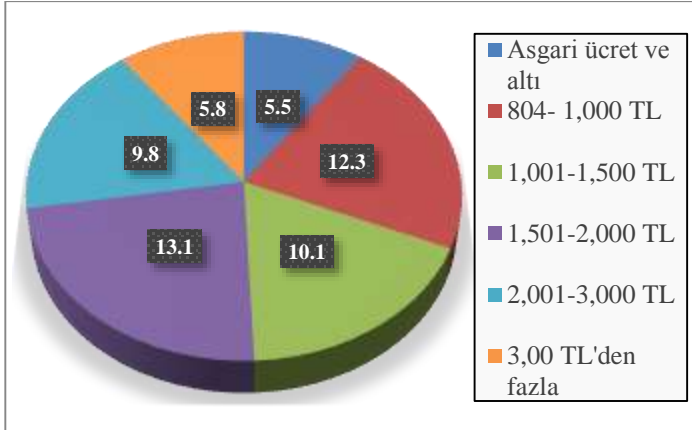
Ankete katılan kullanıcıların yaptıkları iş dağılımına bakıldığında % 35.9'unun öğrenci olduğu, % 17.1'inin özel sektörde çalıştığı, % 16.6'sının ev hanımı olduğu, % 10.1'inin kamu sektöründe çalıştığı ve % 5.8'inin emekli olduğu ortaya çıkmıştır. Ankete katılanların % 0.8'lik bölümü ise sayılan mesleklerin dışında yer almaktadırlar.

Şekil 4.22. Yapılan iş dağılımı

4.2.1.6. Aylık gelir

Ankete katılanların aylık gelirleri incelendiğinde, % 13.1'inin 1,501-2,000 TL arasında, % 12.3'ünün 804-1,000 TL arasında, % 10.1'inin 1,001-1,500 TL arasında, % 9.8'inin 2,001-3,000 TL arasında, % 5.8'inin 3,001 TL'den fazla ve % 5.5'inin asgari ücret ve altında sonucuna ulaşılmıştır.

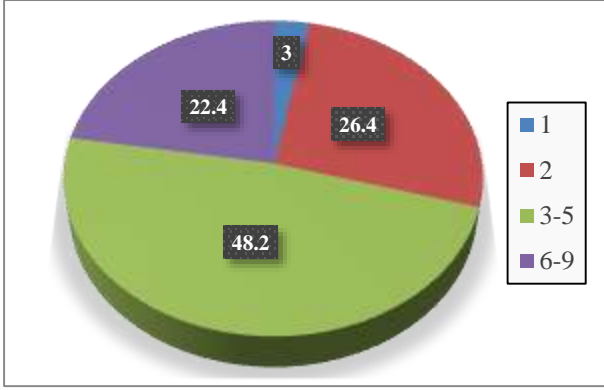
Şekil 4.23. Aylık gelir dağılımı

4.2.2. Ziyaretin özellikleri

Bu bölümde ankete katılan ziyaretçilere gruplarının niteliği, ziyaret saati ve süresi, ziyaret sıklığı, ulaşım şekli ve uzaklığı ve alanla ilgili otopark sorunu gibi ziyaret özellikleri sorulmuştur.

4.2.2.1. Ziyaretçilerin grup büyüklüğü

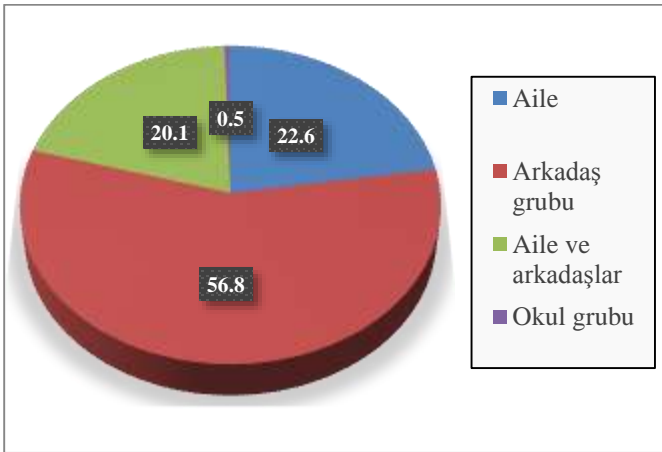
Rekreasyon biliminde tek kişi “birey”, iki kişi “çift”, 3 ve daha üzeri kişi “grup” olarak nitelendirilmektedir. Ziyaretçilerin % 3’ü bireysel Konyaaltı Plajı’na gelirken, % 26.4’ü çift olarak gelmeyi tercih etmektedirler. % 48.2’si 3-5 kişilik grup ve % 22.4’ü 6-9 kişilik grup olarak Konyaaltı Plajı’na geldiklerini belirtmişlerdir.

Şekil 4.24. Grup büyüklüğü dağılımı

4.2.2.2. Ziyaretçilerin grup özelliği

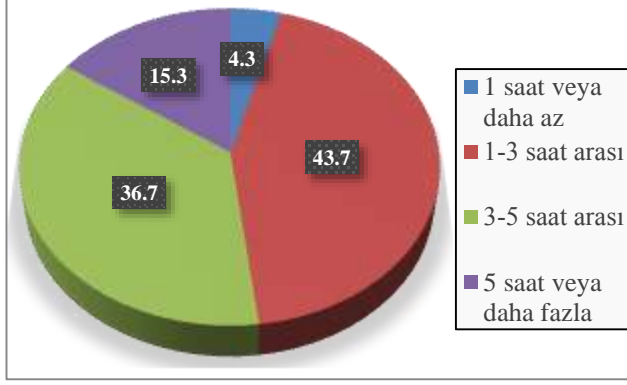
Anket yapılan ziyaretçi grupları incelendiğinde, % 56.8’inin arkadaş grubu, % 22.6’sının aile, % 20.1’inin aile ve arkadaş grubu ve % 0.5’inin okul grubu olduğu belirlenmiştir.

Şekil 4.25. Grup özelliği dağılımı

4.2.2.3. Plajda kalma süresi

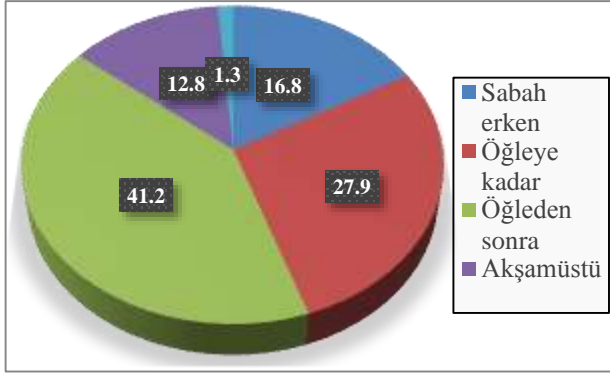
Ankete katılan ziyaretçilerin % 43.7’si 1-3 saat arası, % 36.7’si 3-5 saat arası, % 15.3’ü 5 saat veya daha fazla ve % 4.3’ü 1 saat veya daha az Konyaaltı Plajı’nda kalmaktadırlar.

Şekil 4.26. Plajda kalma süresi dağılımı

4.2.2.4. Plajı ziyaret zamanı

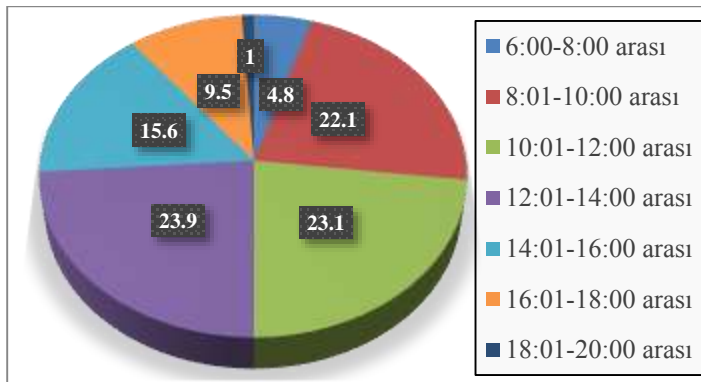
Ankete katılan ziyaretçilerin % 41.2'si plajı öğleden sonra, % 27.9'u öğleye kadar, % 16.8'i sabah erken saatlerde, % 12.8'i akşamüstü ve % 1.3'ü ise akşam gelmektedir.

Şekil 4.27. Plajı ziyaret zamanı dağılımı

4.2.2.5. Plajı ziyaret saati

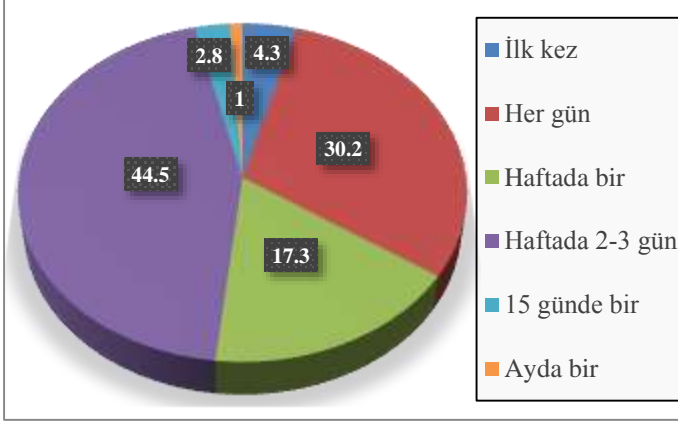
Ankete katılan ziyaretçilerin % 4.8'i 6:00-8:00, % 22.1'i 8:01-10:00, % 23.1'i 10:01-12:00, % 23.9'u 12:01-14:00, % 15.6'sı 14:01-16:00, % 9.5'i 16:01-18:00 ve % 1'i 18:01-20:00 saatleri arasında Konyaaltı Plajı'na gelmektedir.

Şekil 4.28. Plajı ziyaret saati dağılımı

4.2.2.6. Plajı ziyaret sıklığı

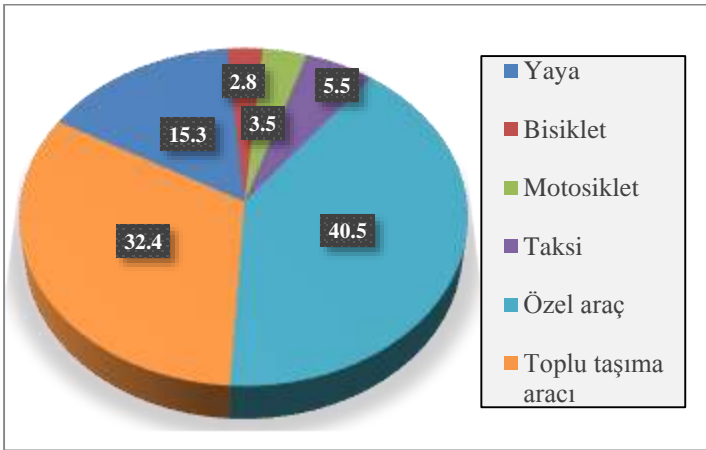
Anket yapılan ziyaretçilerin % 44.5'i haftada 2-3 gün, % 30.2'si her gün, % 17.3'ü haftada bir, % 4.3'ü ilk kez, % 2.8'i 15 günde bir ve % 1'i ayda bir Konyaaltı Plajı'na geldiklerini belirtmişlerdir.

Şekil 4.29. Plajı ziyaret sıklığı dağılımı

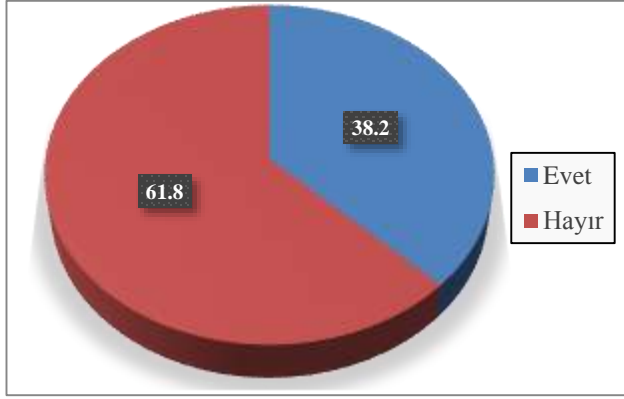
4.2.2.7. Plaja ulaşım şekli ve otopark sorunu

Ziyaretçilerin % 40.5'i Konyaaltı Plajı'na özel araçları ile gelirken, % 32.4'ü toplu taşıma araçlarını kullanmaktadır. Ayrıca % 15.3'ü yaya olarak, % 5.5'i taksi, % 3.5'i motosiklet ve % 2.8'i de bisiklet ile Konyaaltı Plajı'na ulaşmaktadırlar.

Şekil 4.30. Plaja ulaşım şekli dağılımı

Konyaaltı Plajı'na özel araç, motosiklet veya bisiklet ile gelenlerin % 61.8'i otopark sorunu olmadığını, % 38.2'si otopark sorunu olduğunu bildirmişlerdir.

Şekil 4.31. Otopark sorunu dağılımı

4.2.2.8. İkâmet edilen mahalle

Ankete katılan ziyaretçilere hangi mahallede oturdukları sorulmuştur. Alınan sonuçlara göre, Konyaaltı Plajı'na gelen ziyaretçiler çoğunlukla Meltem ve Gürsu mahallelerinde ikâmet etmektedir. Genel olarak ziyaretçiler Konyaaltı Belediyesi sınırları içinde ikâmet etmektedir.

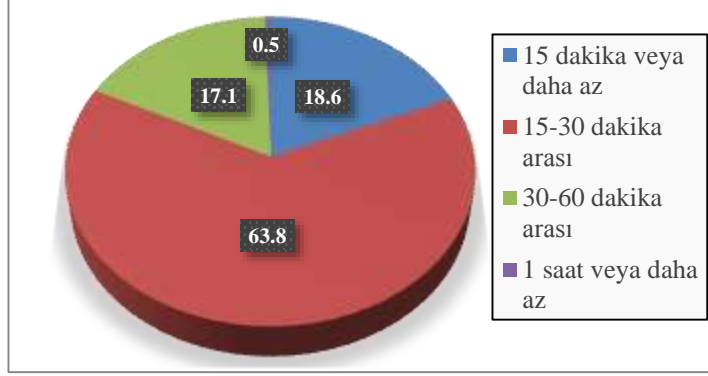
Ankete katılan ziyaretçilerin oturdukları mahallelerin konumları harita üzerinde görülmektedir (Şekil 4.32). İkamet edilen mahalledeki kişi sayısına göre renklendirme yapılmıştır ve sonuçlara göre, Konyaaltı Plajı'nı kullanan ziyaretçilerin çoğunlukla Konyaaltı Plajı'na sınırı olan mahallelerde (Meltem, Gürsu, Altinkum, Yıldız ve Liman) oturdukları ortaya çıkmıştır. Bunun nedeni ulaşımın kolaylığıdır.

Çizelge 4.1. İkamet edilen mahalleler

Mahalle	Yüzde (%)	Mahalle	Yüzde (%)	Mahalle	Yüzde (%)
Ahatlı	2.8	Kışla	0.5	Siteler	0.8
Akkuyu	1.5	Kızılarık	0.8	Soğuksu	3.3
Altındağ	0.5	Kızılsaray	0.8	Tahıl pazarı	0.3
Altinkum	6.0	Kızıltoprak	0.5	Toros	3.3
Arapsuyu	2.0	Konuksever	0.5	Ulus	0.8
Bahçelievler	3.8	Kuşkavağı	3.0	Uncalı	2.5
Balbey	0.8	Kültür	3.3	Üçgen	0.3
Bayındır	3.0	Liman	5.0	Varlık	1.8
Deniz	1.8	Meltem	14.1	Yeşilbahçe	0.8
Etiler	0.5	Memurevleri	1.0	Yıldız	5.0
Gökdere	2.5	Öğretmenevleri	3.5	Yüksekalan	0.5
Gülveren	1.3	Pınarbaşı	2.5	Yükseliş	0.3
Gürsu	11.1	Sarısı	2.5	Yeşilyurt	1.0
Hurma	3.0	Sedir	0.5		
Kırcami	0.3	Sinan	0.5		

4.2.2.9. Plaja ulaşma süresi

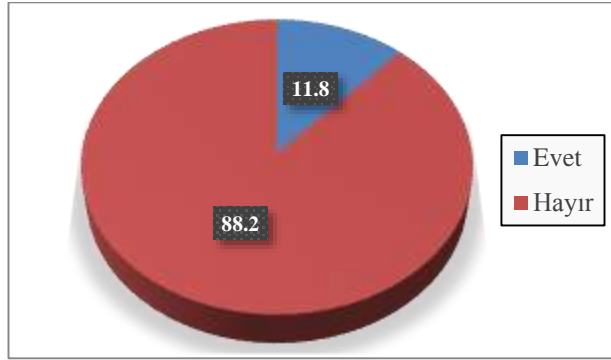
Ziyaretçilerin % 63.8'i Konyaaltı Plajı'na 15-30 dakika arasında, % 18.6'sı 15 dakika veya daha az sürede, % 17.1'i 30-60 dakika arasında ve % 0.5'i 1 saat veya daha az sürede Konyaaltı Plajı'na ulaştıklarını belirtmişlerdir.

Şekil 4.33. Plaja ulaşma süresi dağılımı

4.2.2.10. Boş zaman niteliği

Ankete katılan ziyaretçilerin % 88.2'si tatilde olmadıklarını, % 11.8'si ise tatil amaçlı Konyaaltı Plajı'na geldiklerini ifade etmişlerdir. Sonuçlardan anlaşıldığı gibi Konyaaltı Plajı'nda bulunan kişilerin çoğunluğu Konyaaltı Plajı'nı günlük rekreasyon etkinlikleri için kullanan kişilerdir.

Şekil 4.34. Boş zaman niteliği dağılımı

4.2.3. Ziyaretçi motivasyonları

Anketin ziyaretçi motivasyonları bölümünde kullanıcıların Konyaaltı Plajı'nı ziyaret etme nedenlerini ve amaçlarını öğrenebilmek amacıyla toplam 35 önerme hazırlanmıştır. Bunların 19'u ziyaret nedeni; 16'sı ise ziyaret amacını saptamaya yönelik olup ziyaretçilerden bu önermeleri 5'li Likert ölçeğinde değerlendirmeleri istenmiştir. Önermelere verilen 1 puanı önermenin çok önemsiz, 2 puanı önemsiz, 3 puanı ziyaretçinin kararsız olduğunu, 4 puanı önemli ve 5 puanı ise çok önemli olduğunu belirtmektedir. Ayrıca her önerme için "bilmiyorum" seçeneği de eklenmiştir. Ankette kullanıcıların önermelere verdikleri cevapların ortalama değerleri alınmıştır, böylece önermelere hangi ölçüde önem verildiği saptanmaya çalışılmıştır.

Çizelge 4.2. Ziyaretçilerin Konyaaltı Plajı'nı ziyaret etme nedenleri

Nedenler	Ortalama	Standart sapma
Ailemle birlikte zaman geçirmek	3.83	1.41
Doğal manzaranın zevkine varmak için	4.34	0.87
Fiziksel zindeliğimi korumak/kazanmak için	4.22	0.94
Ailem / kendi grubumla yakınlaşmak için	4.29	1.07
Plajın keyfine varmak için	4.56	0.72
Kararlarımı verebileceğim bir yerde olmak için	3.65	1.16
Sosyalleşmek ve arkadaşlar edinmek için	3.61	1.36
Zaman içinde oluşan gerginliklerimi azaltmak için	4.05	1.03
Zihnimi rahatlatmak için	4.29	0.87
Barış ve huzuru deneyimlemek için	3.72	1.16
Yürüyüş yapmak veya yüzmek için	4.56	0.82
Ulaşım kolay olduğu için	4.21	1.15
Su sporları yapmak için	2.93	1.49
Farklı eğlence ve dinlenme olanakları sunduğu için	3.95	1.28
Plajlar ücretsiz olduğu için	4.03	1.30
Cankurtaran ve güvenliği olduğu için	3.60	1.42
Mavi bayraklı plaj olduğu için	4.15	1.09
Tanınmış bir plaj olduğu için	4.14	1.08
Tesis bakımından yeterli olduğu için	3.91	1.18

Ziyaretçilerin Konyaaltı Plajı'nı ziyaret etme nedenleri (Çizelge 4.2) incelendiğinde “su sporları yapmak için” önermesinin 2.93 ortalama ile önemli bulunmadığı görülmüştür. En yüksek ortalama ise 4.56 ile “plajın keyfine varmak” ve “yürüyüş yapmak veya yüzmek” önermesine aittir. Alınan sonuçlara göre 3 değerinin üzerinde ortalamaya sahip olan önermelerin önemli bulunduğu, 3 değerinin altında kalan önermelerin ise daha önemsiz bulunduğu görülmektedir. Bu sonuçlara göre Konyaaltı Plajı'nın ziyaret edilme nedenlerinin başında suya dayalı etkinlikleri gerçekleştirmek olduğu belirlenmiştir.

Ziyaretçilerin Konyaaltı Plajı'nı ziyaret etme amaçları (Çizelge 4.3) ile ilgili önermeler incelendiğinde “günlük rutin yaşantıdan uzaklaşmak” önermesi 4.73 ile en yüksek ortalamaya sahiptir. İkinci sırada 4.67 ortalama ile “yüzmek/güneşlenmek” önermesinin gelmektedir. 3.07 ortalama ile “spor etkinliklerine katılmak” ve 3.04 ortalama ile “yemek yemek” önermelerinin daha düşük oranlarda önemli bulunduğu sonucuna varılmıştır.

Ziyaretçilerin motivasyonlarını belirlemek için hazırlanan bu iki soruda bazı önermeler benzer şekilde hazırlanmıştır. Bunun nedeni verilen cevapların güvenilirliğini ve dolayısıyla veri kalitesini arttırmaktır. Konyaaltı Plajı'nı ziyaret etme nedenlerinin araştırıldığı ilk bölümde “ailemle birlikte zaman geçirmek”, “yürüyüş yapmak veya yüzmek”, “sosyalleşmek ve arkadaşlar edinmek”, “barış ve huzur deneyimlemek” önermeleri ile, amaçların araştırıldığı ikinci bölümde “ailemle/ arkadaşlarımla zaman geçirmek”, “yüzmek/güneşlenmek”, “yürüyüş yapmak”, “sosyal bir ortam paylaşmak”, “farklı özellikte insanlarla arkadaşlık kurmak”, “barış ve huzuru deneyimlemek” önermelerinin 3'ün üzerindeki ortalama değerleri için önemli bulunmuşlardır. Analiz sonuçları nedenler ve amaçlar bölümlerinde verilen cevapların tutarlı olduğunu göstermiştir.

Çizelge 4.3. Ankete katılanların Konyaaltı Plajı'nı ziyaret etme amaçları

Amaçlar	Ortalama	Standart sapma
Günlük rutin yaşantıdan uzaklaşmak	4.73	4.81
Okul /iş / hayat stresinden kurtulmak	4.55	0.84
Yemek yemek	3.04	1.49
Eğlenmek ve iyi vakit geçirmek	4.51	0.74
Yüzmek / güneşlenmek	4.67	0.66
Bilgi ve becerilerimi geliştirmek	3.28	1.19
Sosyal bir ortam paylaşmak	3.76	1.22
Farklı özellikte insanlarla arkadaşlık kurmak	3.35	1.38
Boş zamanlarımı değerlendirmek	4.17	0.95
Barış ve huzuru deneyimlemek	3.75	1.09
Yalnız kalmak	3.13	1.40
Spor etkinliklerine katılmak	3.07	1.39
Yürüyüş yapmak	4.27	0.99
Ailemle / arkadaşlarımla zaman geçirmek	4.42	0.99
Manzara seyretmek	4.28	0.93
Su sporları yapmak	4.34	11.81

4.2.4. Ziyaretçi tercihleri

Ziyaretçi tercihleri bölümünde, ziyaret edilen plaj, tercih edilen plaj kesimi, tercih edilen kalabalık düzeyleri gibi sorular sorulmuştur. Konyaaltı Plajı ve yürüme yolu için hazırlanan fotoğraf setleri ziyaretçilere gösterilmiş ve verilen cevaplar doğrultusunda sosyal norm eğrileri oluşturulmuştur.

4.2.4.1. Kullanılan plaj

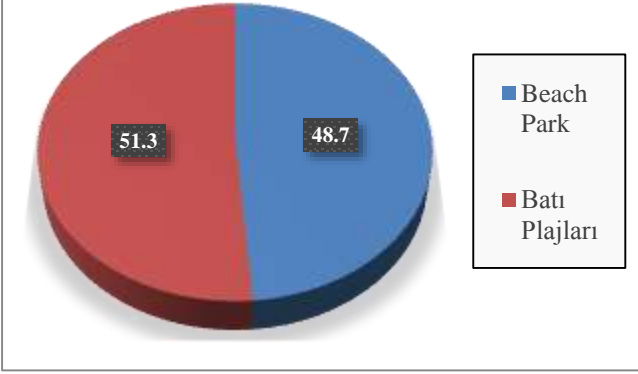
Ankete katılan ziyaretçilerin % 9'u Konyaaltı Beach Park kesimindeki 13 nolu plajı ve % 8.5'i 5 nolu plajı tercih ederken, % 7.5'i Konyaaltı Batı Plajları kesiminden 16 nolu plajı ve % 5.3'ü 17 nolu plajı tercih etmektedir.

Çizelge 4.4. Kullanılan plaj

Konyaaltı Beach Park				Konyaaltı Batı Plajları			
Plaj numarası	Yüzde (%)	Plaj numarası	Yüzde (%)	Plaj numarası	Yüzde (%)	Plaj numarası	Yüzde (%)
1 nolu plaj	2.0	11 nolu plaj	2.8	1 nolu plaj	1.5	16 nolu plaj	7.5
2 nolu plaj	4.0	12 nolu plaj	5.5	2 nolu plaj	3.5	17 nolu plaj	5.3
3 nolu plaj	0.5	13 nolu plaj	9.0	4 nolu plaj	1.5	18 nolu plaj	1.3
4 nolu plaj	3.3			5 nolu plaj	0.3	19 nolu plaj	1.5
5 nolu plaj	8.5			6 nolu plaj	0.3	20 nolu plaj	4.3
6 nolu plaj	3.5			9 nolu plaj	2.3	21 nolu plaj	3.8
7 nolu plaj	2.0			10 nolu plaj	1.8	22 nolu plaj	4,0
8 nolu plaj	3.5			11 nolu plaj	0.8	23 nolu plaj	3.3
9 nolu plaj	2.0			14 nolu plaj	2.5	24 nolu plaj	3.5
10 nolu plaj	2.0			15 nolu plaj	2.5		

4.2.4.2. Tercih edilen plaj kesimi

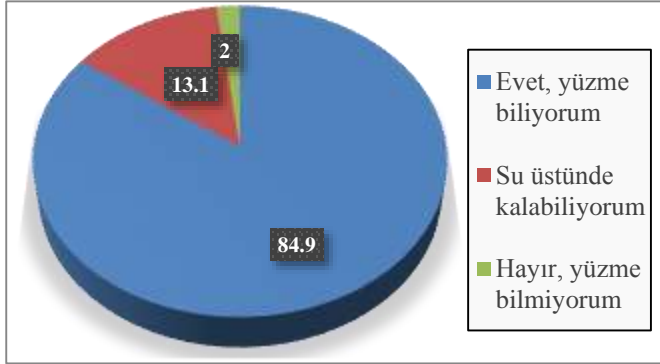
Ankete katılan ziyaretçilerin % 51.3'ü Batı Plajlarını tercih ederken % 48.7'si Beach Park kesimini tercih etmektedir. Ancak bu sonuçlar değerlendirilirken iki plajın birbirinden farklı olan kıyı uzunlukları dikkate alınmalıdır.

Şekil 4.35. Tercih edilen plaj kesimi dağılımı

4.2.4.3. Ziyaretçilerin yüzme durumu

Konyaaltı Plajı'ndaki ankete katılan ziyaretçilerin yüzme durumları incelenmiştir. Ziyaretçilerin % 84.9'u yüzebildiğini, % 2'si yüzemediğini, % 13.1'i ise su üstünde kalabildiklerini belirtmişlerdir.

Şekil 4.36. Yüzme durumu dağılımı

4.2.4.4. Konyaaltı Plajı yürüme yolu kalabalık tercihleri

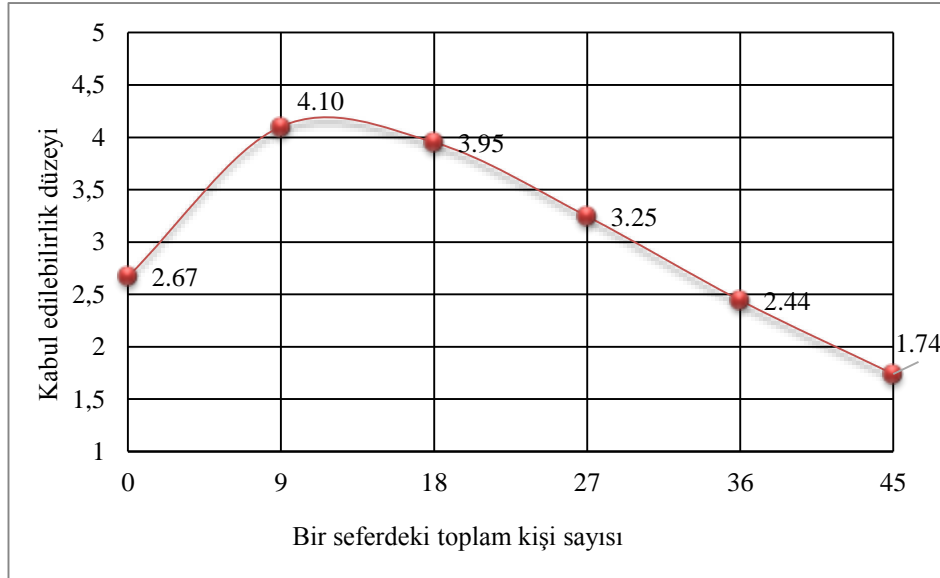
Plaj yürüme yolu için montajlanan 6 fotoğraftaki kalabalık düzeylerinin kabul edilebilirliği sorulmuştur.

Boş olan ilk fotoğraf için ziyaretçilerin % 50.8'i hiç kabul edilemez yanıtı vermiştir. Kabul edilebilirliği en yüksek fotoğraf içinde 3 grup bulunduran ikinci fotoğraf olmuştur. 15 grup bulunan son fotoğrafın ise % 72.1 oranında hiç kabul edilemez olduğu bildirilmiştir.

Çizelge 4.5. Konyaaltı Plajı yürüme yolu kalabalık düzeylerinin kabul edilebilirliği

	Hiç kabul edilemez (%)	Kabul edilemez (%)	Kararsızım (%)	Kabul edilebilir (%)	Çok kabul edilebilir (%)
Fotoğraf 1 (hiç grup yok)	50.8	4.5	5.0	6.3	33.4
Fotoğraf 2 (3 grup)	7.0	8.8	9.0	17.1	58.0
Fotoğraf 3 (6 grup)	1.8	8.0	19.8	33.9	36.4
Fotoğraf 4 (9 grup)	7.5	15.3	36.4	26.4	14.3
Fotoğraf 5 (12 grup)	24.4	37.7	19.8	5.3	12.8
Fotoğraf 6 (15 grup)	72.1	9.0	4.5	1.3	13.1

İlk fotoğraf dışında kalabalık arttıkça kabul edilebilirliğin azalmaktadır. Anket sırasında ziyaretçiler sözlü olarak ilk fotoğrafı kabul etmemelerinin en büyük sebebinin güvenlik olduğunu bildirmişlerdir. Boş bir yolda yürümek istemediklerini, bu durumun tedirginlik yarattığını ifade etmişlerdir. 3 değeri minimum kabul edilebilirlik durumunu gösterdiği için, bu değerın altında kalan kabul edilebilirlik düzeyleri negatif olarak değerlendirilmelidir. 27 kişiden sonra kabul edilebilirlik negatif değer almıştır.

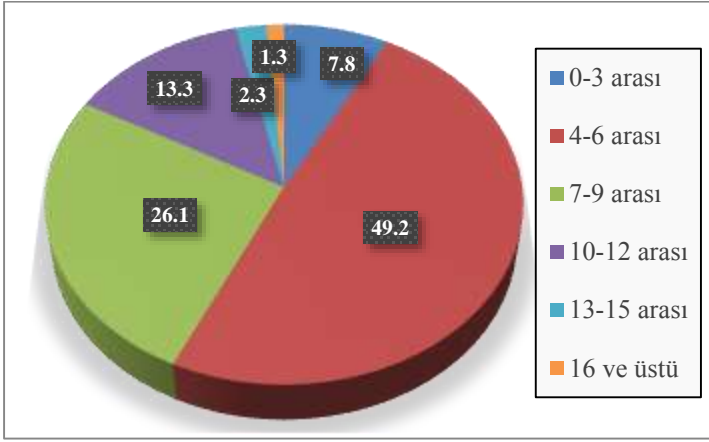

Şekil 4.37. Konyaaltı Plajı yürüme yolu sosyal norm eğrisi

Konyaaltı Plajı yürüme yolu için oluşturulan sosyal norm eğrisi incelendiğinde ise; eğrinin “Ters S” şekli ile tıpatıp aynı olmamakla birlikte benzediği görülmektedir. İkinci olarak 4.10 ortalama ile tercih edilen durum 9 kişinin bulunduğu fotoğraf belirlenmiştir. Boş olan ilk fotoğrafın kabul edilebilirlik ortalaması 2.67’dir. 45 kişinin bulunduğu altıncı fotoğrafın ise 1.74 ile kabul edilebilirliği oldukça düşüktür. Grafikten anlaşıldığı üzere kalabalık arttıkça kalabalığı kabul edilebilirliğin ortalamasının düşmektedir.

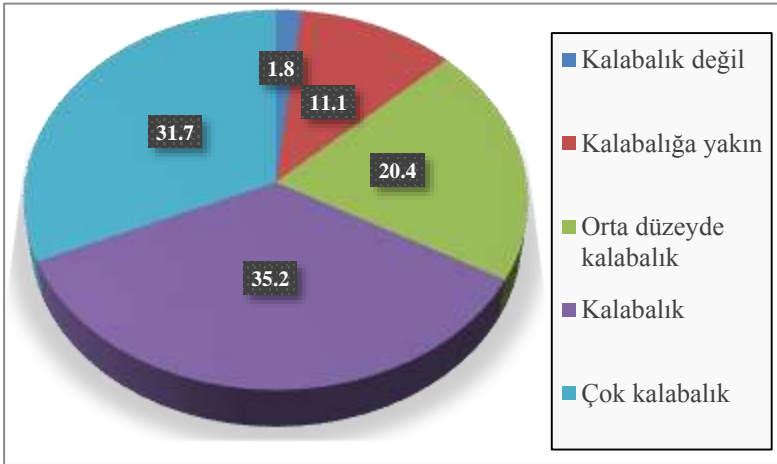
Ankete katılan ziyaretçilere, Konyaaltı Plajı’nda buldukları gün, yürüme yolunda gördükleri grupların sayısı sorulmuştur. Alınan sonuçlara göre, ziyaretçilerin %

49.2'si 4-6 arası, % 26.1'si 7-9 arası, % 13.3'ü 10-12 arası, % 7.8'i 0-3 arası, % 2.3'ü 13-15 arası ve % 1.3'ü 16 ve üstü grupla karşılaştıklarını belirtmişlerdir.

Şekil 4.38. Anketin yapıldığı gün yolda görülen grupların dağılımı

Ziyaretçilere yürüme yolunda ne kadar kalabalık hissettikleri sorulmuştur. Analiz sonuçları incelendiğinde, ziyaretçilerin % 35.2'si “kalabalık”, % 31.7'si “çok kalabalık”, % 20.4'ü “orta düzeyde kalabalık”, % 11.1'i “kalabalığa yakın” ve % 1.8'i “kalabalık değil” olarak cevap verdikleri görülmüştür.

Şekil 4.39. Konyaaltı Plajı yürüme yolunda hissedilen kalabalık düzeyi dağılımı

4.2.4.5. Konyaaltı Plajı kalabalık tercihleri

Plaj için montajlanan 9 fotoğraftaki kalabalık düzeylerinin kabul edilebilirliği sorulmuştur. Bu amaçla ankete katılan ziyaretçilere, Konyaaltı Plajı için hazırlanan fotoğraf seti gösterilmiştir.

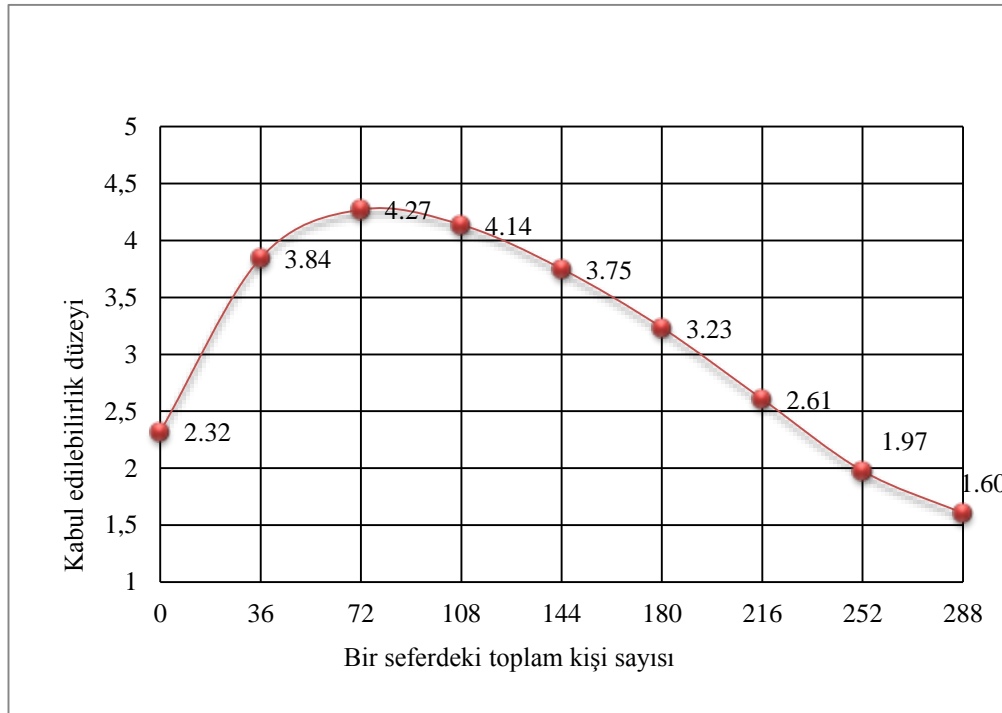
Boş olan ilk fotoğraf için ziyaretçilerin % 60.6'sı hiç kabul edilemez yanıtını vermiştir. En çok tercih edilen fotoğraf ise % 60.3 oranıyla üçüncü fotoğraf olmuştur. Plajdaki kişi sayısı arttıkça kabul edilebilirlik azalmıştır. Ziyaretçilerin % 79.4'ü 288 kişi içeren son fotoğrafı neredeyse hiç kabul edilemez bulmuşlardır. İlk fotoğrafın boş

olmasına rağmen kabul edilmemesinin sebebi, yürüme yolu ile benzer şekilde boş bir alanın tedirginlik uyandırması olarak belirtilmiştir.

Çizelge 4.6. Konyaaltı Plajı’ndaki kalabalık düzeylerinin kabul edilebilirliği

	Hiç kabul edilemez (%)	Kabul edilemez (%)	Kararsızım (%)	Kabul edilebilir (%)	Çok kabul edilebilir (%)
Fotoğraf 1	60.6	4.3	5.3	2.3	27.6
Fotoğraf 2 (36 kişi)	13.8	8.0	12.3	11.6	54.3
Fotoğraf 3 (72 kişi)	3.3	5.8	11.8	18.8	60.3
Fotoğraf 4 (108 kişi)	1.3	4.0	14.1	41.0	39.7
Fotoğraf 5 (144 kişi)	1.8	5.3	31.9	38.2	22.9
Fotoğraf 6 (180 kişi)	4.0	19.8	38.9	23.1	14.1
Fotoğraf 7 (216 kişi)	17.3	37.2	25.9	6.8	12.8
Fotoğraf 8 (252 kişi)	49.7	29.4	5.8	3.8	11.3
Fotoğraf 9 (288 kişi)	79.4	5.0	2.3	2.5	10.8

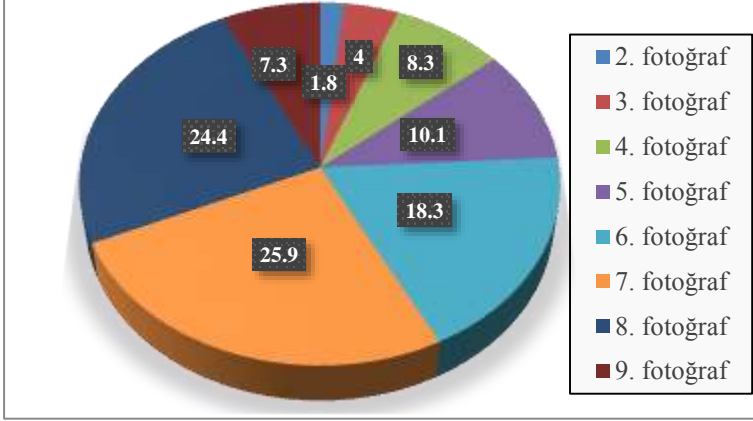
Konyaaltı Plajı için oluşturulan sosyal norm eğrisine göre eğrinin; yürüme yolunda olduğu gibi “Ters S” şekline benzediği görülmektedir. 4.27 ortalamayla 72 kişinin bulunduğu üçüncü fotoğraf tercih edilen durum olarak belirlenmiştir. Boş olan ilk fotoğrafın kabul edilebilirlik ortalaması 2.32’dir. 288 kişi içeren son fotoğraf ise 1.60 kabul edilebilirlik ortalaması ile hemen hiç tercih edilmemektedir. Genel olarak kalabalığın artışıyla beraber kabul edilebilirlik azalmaktadır.

Şekil 4.40. Konyaaltı Plajı sosyal norm eğrisi

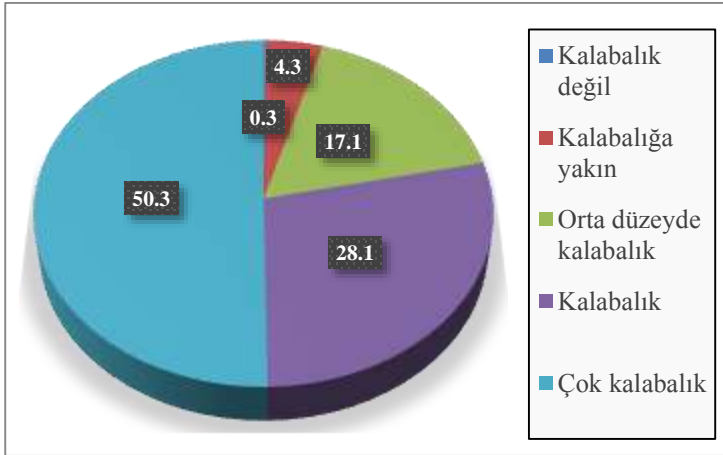
Ankete katılan ziyaretçilere, Konyaaltı Plajı’nda buldukları gün, plajda gördükleri kişi sayısını en iyi ifade eden fotoğraf sorulmuştur. Alınan sonuçlara göre,

ziyaretçilerin % 25.9'u 7. fotoğrafın, % 24.4'ü 8. fotoğrafın, % 18.3'ü 6. fotoğrafın, % 10.1'i 5. fotoğrafın, % 8.3'ü 4. fotoğrafın, % 7.3'ü 9. fotoğrafın, % 4.0'ü 3. fotoğrafın ve % 1.8'i 2. fotoğrafın Konyaaltı Plajı'nı anketin yapıldığı anda en iyi ifade ettiğini belirtmişlerdir.

Şekil 4.41. Konyaaltı Plajı'nda gözlemlenen kalabalık düzeyini temsil eden fotoğraf

Konyaaltı Plajı'nda ne kadar kalabalık hissettiniz sorusuna ziyaretçilerin verdikleri cevaplar incelendiğinde; ziyaretçilerin % 0.3'ü "kalabalık değil", % 4.3'ü "kalabalığa yakın", % 17.1'i "orta düzeyde kalabalık", % 28.1'i kalabalık ve % 50.3'ü "çok kalabalık" cevabını verdikleri görülmüştür.

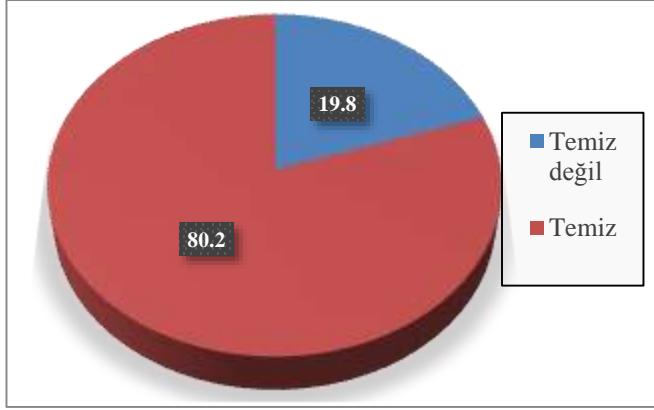
Şekil 4.42. Konyaaltı Plajı'nda hissedilen kalabalık düzeyi dağılımı

4.2.5. Ziyaretçi beklentileri

Anketin ziyaretçilerin beklentilerini belirlemeye yönelik anket bölümünde, Konyaaltı Plajı'nın ve denizin, tuvalet, duş ve soyunma kabinlerinin temizliği, şezlonglar, plajdaki müzik ve güvenlik hakkında sorulan soruların analizi yapılmıştır.

4.2.5.1. Konyaaltı Plajı'nın deniz temizliği hakkındaki görüşler

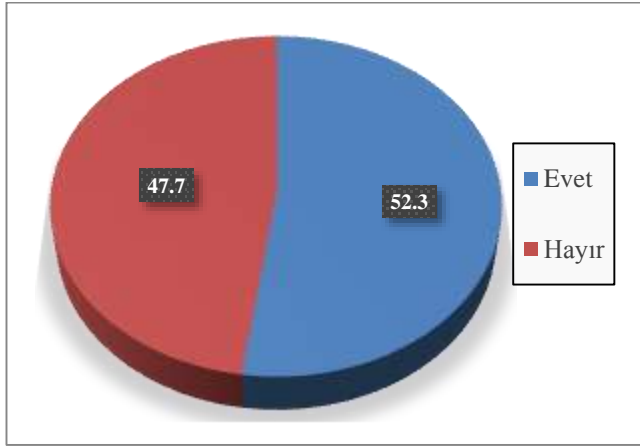
Ziyaretçilerin % 80.2'si denizi temiz bulurken, % 19.8 'i denizin temiz olmadığını belirtmişlerdir. Ancak denizin, temiz olmamasının nedeninin insan kaynaklı olduğunu söylemişlerdir. Plaj içerisindeki yemek artıklarının, içecek kutularının vb. çöplerin denizi kirlettiği vurgulanmıştır.

Şekil 4.43. Denizin temizliği hakkındaki görüşlerin dağılımı

4.2.5.2. Konyaaltı Plajı'nın fiziksel temizliği hakkındaki görüşler

Konyaaltı Plajı'nın sigara izmariti, poşet, çöp vb. fiziksel temizliğinin yeterliliği hakkındaki soruya, ziyaretçilerin % 47.7'si hayır, % 52.3'ü evet yanıtını vermiştir.

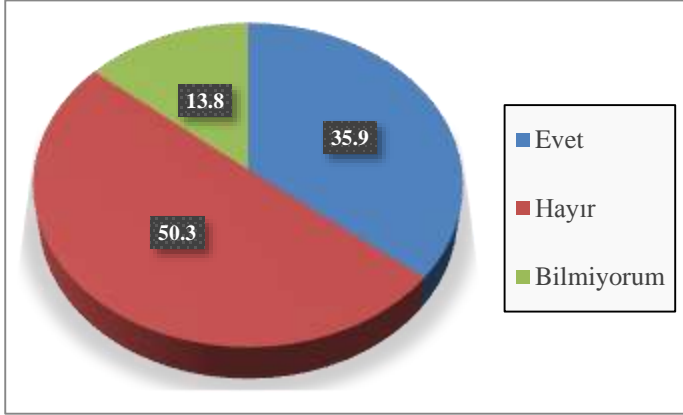
Şekil 4.44. Plajın temizliği hakkındaki görüşlerin dağılımı

Bu sonuçların birbirine yakın çıkmasının nedeninin Konyaaltı Plajı'nda bazı bölgelerin yoğun olarak kullanımından kaynaklanan kirlilik olduğu düşünülmektedir.

4.2.5.3. Konyaaltı Plajı'ndaki tuvalet, duş ve soyunma kabinlerinin temizliği hakkındaki görüşler

Plajda bulunan tuvalet, duş ve soyunma kabinlerinin herkes tarafından kullanılmadığı varsayılarak, ziyaretçilere üç cevap hakkı verilmiştir.

Ziyaretçilerin % 35.9'u temizliğin yeterli olduğunu, % 50.3'ü temiz olmadığını ve % 13.8'i ise tuvalet, duş ve soyunma kabinlerini kullanmadıklarını ve bu konuda fikirlerinin olmadığını belirtmişlerdir.

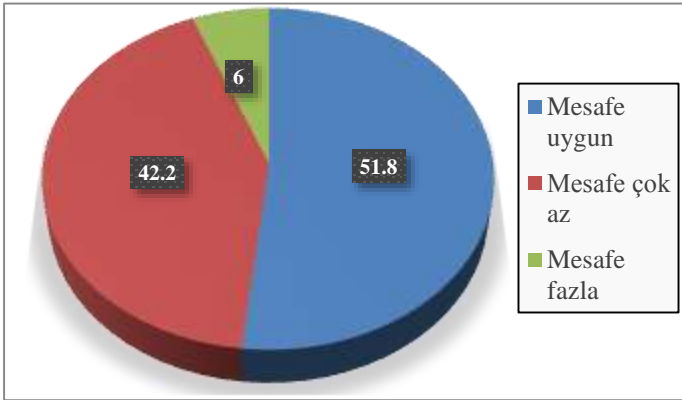

Şekil 4.45. Tuvalet, duş ve soyunma kabinlerinin temizliği hakkındaki görüşlerin dağılımı

4.2.5.4. Konyaaltı Plajı'ndaki şezlonglar hakkındaki görüşler

Ankete katılan ziyaretçilere şezlonglar arası mesafenin uygunluğu hakkında soru yöneltilmiştir. Ziyaretçilerin % 51.8'i şezlonglar arası mesafenin uygun ve % 6'sı mesafenin fazla olduğunu belirtmişlerdir.

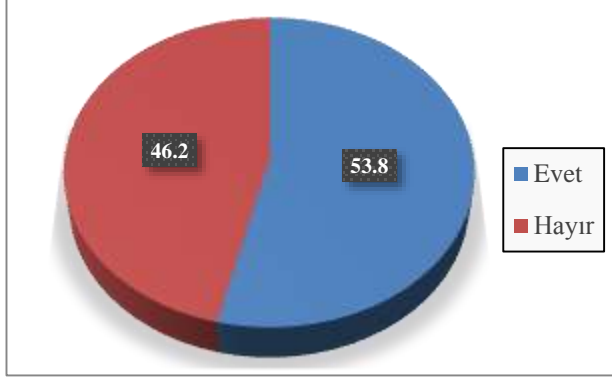
Ziyaretçilerin % 42.2'si ise şezlongların birbirlerine çok yakın olduğunu ve bundan rahatsızlık duyduklarını belirtmişlerdir. Bu durumun onlarda tedirginlik yarattığını da eklemişlerdir.

Şekil 4.46. Şezlonglar arası hakkındaki görüşlerin dağılımı

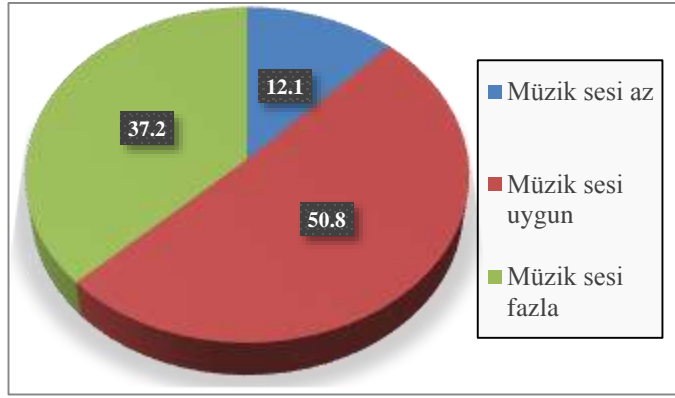
4.2.5.5. Konyaaltı Plajı'ndaki müzik hakkındaki görüşler

Ziyaretçilere Konyaaltı Plajı'ndaki müzik türü ve müzik ses seviyeleri hakkında sorular yöneltilmiştir. Konyaaltı Plajı'ndaki müzik türüyle ilgili soruya ziyaretçilerin % 53.8'i müzik türünün zevklerine uygun olduğunu, % 46.2'si ise uygun olmadığını belirtmişlerdir.

Şekil 4.47. Müzik türü hakkındaki görüşlerin dağılımı

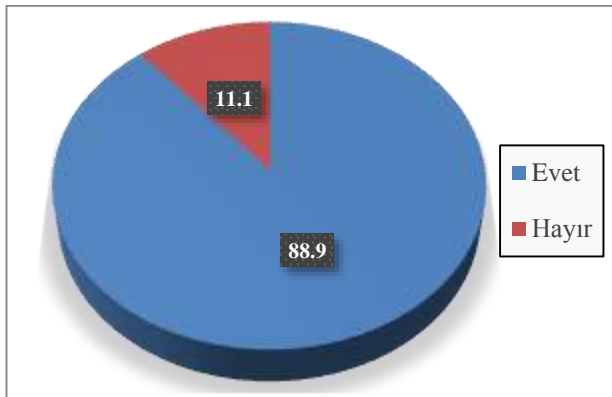
Konyaaltı Plajı'ndaki müzik sesinin miktarı sorulduğunda, ziyaretçilerin % 12.1'i müzik sesinin az olduğunu, duymakta zorlandıklarını söylerken, % 50.8'i ses seviyesinin uygun olduğunu ve % 37.2'si fazla olduğunu belirtmişlerdir.

Şekil 4.48. Müzik sesi hakkındaki görüşlerin dağılımı

4.2.5.6. Konyaaltı Plajı'nda rahat ve güvende hissetme durumu

Ankete katılan ziyaretçilere Konyaaltı Plajı'nda kendilerini rahat ve güvende hissedip hissetmediklerisorulmuştur. Ziyaretçilerin % 88.9'u kendilerini rahat ve güvende hissettiklerini;, % 11.1'i rahat hissetmediklerini belirtmişlerdir.

Şekil 4.49. Ziyaretçilerin kendilerini rahat ve güvende hissetme durumu

4.2.6. Ziyaretçi özellikleri ile motivasyonları, tercihleri ve beklentileri arasındaki ilişkiler

Ziyaretçilerin motivasyonlarını, tercihlerini ve beklentilerini analiz etmek amacıyla Ki-kare anlamlılık ve ANOVA testleri yürütülmüştür. Ki-kare ve ANOVA testleri sayesinde verilen cevaplar arasında anlamlılık testleri yapılabilmesi mümkün olmuştur. Ziyaretçilerin Konyaaltı Plajı'na gelme neden ve amaçlarının sorgulandığı motivasyonlar kısmında bulunan toplam 35 önerme ile ziyaretçilerin demografik özellikleri arasında ANOVA analizi gerçekleştirilmiştir. Demografik özellikler ile önermeler arasında yapılan analiz sonuçlarından sadece anlamlı olanlar verilmiştir. Alınan ortalama değerler, 1 ile 5 aralığında değerlendirilmiştir. 1 değeri çok önemsiz iken, 5 değeri çok önemli olarak belirlenmiştir.

Yapılan analizler sonucu çizelge 4.7'de belirtilen önermeler ile ankete katılan ziyaretçilerin cinsiyetleri arasında, anlamlı istatistiksel farklılıklar bulunmuştur. Kadın katılımcıların, erkek katılımcılara göre önermeleri daha yüksek oranda kabul ettiği ve önemli bulunduğu görülmüştür. En yüksek ortalama "plajın keyfine varmak" önermesine ait olup kadın katılımcılar tarafından 5 üzerinden 4.64 oranda önemli bulunmuştur. Aynı önerme erkek katılımcılar arasında da 4.47 ortalama ile en önemli bulunan önermedir. "Ulaşım kolaylığı" önermesi ise aynı cinsiyet grupları arasında daha düşük oranlarda önemli bulunmuştur.

Çizelge 4.7. Cinsiyete göre ortalama, standart sapma ve ANOVA sonuçları

Motivasyon	Cinsiyet	N	Ortalama	Standart sapma	f oranı	p değeri
Ailem/kendi grubumla yakınlaşmak için	Kadın	218	4.45	0.885	10.597	0.001
	Erkek	180	4.10	1.251		
Plajın keyfine varmak için	Kadın	218	4.64	0.658	5.871	0.016
	Erkek	180	4.47	0.787		
Ulaşım kolay olduğu için	Kadın	218	4.36	1.052	7.595	0.006
	Erkek	180	4.04	1.257		
Eğlenmek ve iyi vakit geçirmek	Kadın	218	4.61	0.622	9.451	0.002
	Erkek	180	4.38	0.847		
Boş zamanlarımı değerlendirmek	Kadın	218	4.27	0.883	5.345	0.021
	Erkek	180	4.05	1.021		
Yürüyüş yapmak	Kadın	218	4.39	0.910	7.505	0.006
	Erkek	180	4.12	1.079		

Çizelge 4.8'de ise motivasyonlar ile ziyaretçilerin yaşları arasında analiz yapılmıştır. Ziyaretçilerin yaşları 18-29, 30-39, 40-49, 50-59 ve 60 ve üstü olmak üzere 5 grupta toplanmıştır. Ziyaretçilerin yaş grupları ile 35 önermeden 8'i arasında anlamlı farklılıkların olduğu ortaya çıkmıştır. Çizelge incelendiğinde önermelere en yüksek katılımların çoğunlukla 18-29 yaş grubundaki kişiler olduğu görülmektedir. "Yemek yemek" önermesi ise 18-29 yaş grubundaki kişiler tarafından 3.18 ortalamasıyla en az önemli bulunan önerme olmuştur.

Çizelge 4.8. Yaşa göre ortalama, standart sapma ve ANOVA sonuçları

Motivasyon	Yaş	N	Ortalama	Standart sapma	f oranı	p değeri
Ailemle birlikte zaman geçirmek	18-29	247	3.64	1.481	3.771	0.005
	30-39	70	4.04	1.324		
	40-49	34	4.09	1.311		
	50-59	29	4.31	1.105		
	60 ve üstü	18	4.50	1.043		
Sosyalleşmek ve arkadaşlar edinmek için	18-29	247	3.81	1.311	3.943	0.004
	30-39	70	3.29	1.353		
	40-49	34	3.38	1.349		
	50-59	29	3.03	1.476		
	60 ve üstü	18	3.44	1.617		
Okul / iş / hayat stresinden kurtulmak	18-29	247	4.65	0.644	4.982	0.001
	30-39	70	4.34	1.062		
	40-49	34	4.50	0.961		
	50-59	29	4.59	0.867		
	60 ve üstü	18	3.89	1.451		
Yemek yemek	18-29	247	3.18	1.474	3.989	0.003
	30-39	70	3.06	1.423		
	40-49	34	2.94	1.556		
	50-59	29	2.07	1.334		
	60 ve üstü	18	2.72	1.638		
Yüzmek güneşlenmek	18-29	247	4.66	0.595	3.117	0.015
	30-39	70	4.50	0.897		
	40-49	34	4.71	0.906		
	50-59	29	4.97	0.186		
	60 ve üstü	18	4.89	0.323		
Sosyal bir ortam paylaşmak	18-29	247	4.01	1.124	8.602	0.001
	30-39	70	3.40	1.172		
	40-49	34	3.32	1.342		
	50-59	29	3.00	1.558		
	60 ve üstü	18	3.78	0.943		
Farklı özellikteki insanlarla arkadaşlık kurmak	18-29	247	3.59	1.303	5.463	0.001
	30-39	70	3.09	1.391		
	40-49	34	3.00	1.414		
	50-59	29	2.69	1.671		
	60 ve üstü	18	2.89	1.132		
Spor aktivitelerine katılmak	18-29	247	3.29	1.365	5.581	0.001
	30-39	70	2.90	1.229		
	40-49	34	2.79	1.493		
	50-59	29	2.34	1.446		
	60 ve üstü	18	2.33	1.372		

Ankete katılan ziyaretçilerin eğitim seviyeleri ile 7 önerme arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunmuştur (Çizelge 4.9). İlköğretim düzeyinde eğitime sahip katılımcıların daha yüksek bir ortalama ile “mavi bayraklı plaj olduğu için” önermesini, ortaöğretim eğitimine sahip katılımcıların ise 3.73 ortalama ile daha yüksek oranda “yemek yemek” önermesini kabul ettikleri görülmüştür.

“Doğal manzaranın zevkine varmak” ve “manzara seyretmek” önermeleri ise daha yüksek oranda lise eğitimine sahip kişiler tarafından önemli bulunmuştur. “Yürüyüş yapmak ve yüzmek” önermesi 4.63 ortalama ile üniversite eğitimine, “sosyal bir ortam paylaşmak” ve “yalnız kalmak” önermeleri ise diğer eğitim seviyesine sahip kişilere oranla lisansüstü/doktora eğitimine sahip kişiler tarafından daha yüksek ortalamalar ile kabul edilmiştir. Ayrıca en düşük kabul derecelerinin “yemek yemek” önermesine ait olduğu görülmüştür.

Çizelge 4.9. Eğitim seviyesine göre ortalama, standart sapma ve ANOVA sonuçları

Motivasyon	Eğitim seviyesi	N	Ortalama	Standart sapma	f oranı	p değeri
Doğal manzaranın zevkine varmak için	İlköğretim	16	4.38	1.025	3.085	0.005
	Ortaöğretim	15	4.20	0.676		
	Lise	113	4.60	0.701		
	Üniversite	244	4.23	0.931		
	Lisansüstü /doktora	10	4.20	0.789		
Yürüyüş yapmak ve yüzmek için	İlköğretim	16	4.06	1.340	2.452	0.046
	Ortaöğretim	15	4.53	0.640		
	Lise	113	4.52	0.836		
	Üniversite	244	4.63	0.767		
	Lisansüstü /doktora	10	4.20	0.919		
Mavi bayraklı plaj olduğu için	İlköğretim	16	4.75	0.775	2.645	0.033
	Ortaöğretim	15	3.60	1.404		
	Lise	113	4.12	1.163		
	Üniversite	244	4.17	1.044		
	Lisansüstü /doktora	10	3.70	1.252		
Yemek yemek	İlköğretim	16	2.00	1.317	3.500	0.008
	Ortaöğretim	15	3.73	1.438		
	Lise	113	3.23	1.518		
	Üniversite	244	2.99	1.467		
	Lisansüstü /doktora	10	2.70	1.418		
Sosyal bir ortam paylaşmak	İlköğretim	16	2.88	1.408	2.536	0.040
	Ortaöğretim	15	3.67	1.397		
	Lise	113	3.88	1.116		
	Üniversite	244	3.76	1.242		
	Lisansüstü /doktora	10	4.00	1.054		
Yalnız kalmak	İlköğretim	16	2.19	1.223	4.869	0.001
	Ortaöğretim	15	3.20	1.146		
	Lise	113	3.48	1.434		
	Üniversite	244	2.99	1.385		
	Lisansüstü /doktora	10	3.80	1.135		
Manzara seyretmek	İlköğretim	16	4.19	1.109	2.625	0.034
	Ortaöğretim	15	4.40	0.828		
	Lise	113	4.50	0.781		
	Üniversite	244	4.17	0.970		
	Lisansüstü /doktora	10	4.20	1.033		

Serbest meslek, özel sektör, kamu sektörü, emekli, ev hanımı, öğrenci ve diğer olmak üzere 7 başlık altında toplanan ziyaretçilerin meslek grupları ile önermeler arasındaki analize göre anlamlı farklılıkların ortaya çıktığı görülmüştür (Çizelge 4.10).

“Ailemle birlikte zaman geçirmek”, “ulaşım kolay olduğu için”, “spor aktivitelerine katılmak” ve “farklı özellikte insanlarla arkadaşlık kurmak” önermelerini diğer meslek grubunda bulunan kişilerin daha yüksek oranlarda kabul ettiği görülmüştür. “Doğal manzaranın zevkine varmak” ve “yürüyüş yapmak” önermesi ev hanımları, “yüzmek/güneşlenmek” önermesi emekliler, “bilgi ve becerilerimi geliştirmek” önermesi ise serbest meslek sahibi kişiler tarafından daha önemli bulunmuştur. “Sosyalleşmek ve arkadaşlar edinmek”, “okul/iş/hayat stresinden kurtulmak” ve “sosyal bir ortam paylaşmak” önermelerini ise öğrencilerin diğer katılımcılara göre daha yüksek ortalamayla kabul ettikleri görülmüştür. Ayrıca toplamda en düşük kabul derecelerinin “spor aktivitelerine katılmak” önermesine ait olduğu anlaşılmaktadır.

Çizelge 4.10. Yapılan işe göre ortalama, standart sapma ve ANOVA sonuçları

Motivasyon	Yapılan iş	N	Ortalama	Standart sapma	f oranı	p değeri
Ailemle birlikte zaman geçirmek için	Serbest meslek	55	3.91	1.431	3.178	0.005
	Özel sektör	68	3.74	1.421		
	Kamu sektörü	40	3.55	1.358		
	Emekli	23	4.48	1.082		
	Ev hanımı	66	4.29	1.092		
	Öğrenci	143	3.60	1.548		
	Diğer	3	4.67	0.577		
Doğal manzaranın zevkine varmak için	Serbest meslek	55	4.35	0.865	2.224	0.040
	Özel sektör	68	4.26	0.924		
	Kamu sektörü	40	4.23	0.920		
	Emekli	23	4.57	0.590		
	Ev hanımı	66	4.59	0.656		
	Öğrenci	143	4.27	0.942		
	Diğer	3	3.33	1.155		
Sosyalleşmek ve arkadaşlar edinmek için	Serbest meslek	55	3.51	1.464	2.665	0.015
	Özel sektör	68	3.51	1.419		
	Kamu sektörü	40	3.55	1.395		
	Emekli	23	2.91	1.379		
	Ev hanımı	66	3.39	1.380		
	Öğrenci	143	3.92	1.236		
	Diğer	3	3.33	1.528		
Ulaşım kolay olduğu için	Serbest meslek	55	4.22	1.212	3.134	0.005
	Özel sektör	68	3.87	1.315		
	Kamu sektörü	40	3.85	1.406		
	Emekli	23	4.57	0.843		
	Ev hanımı	66	4.55	0.768		
	Öğrenci	143	4.26	1.130		
	Diğer	3	4.67	0.577		
Okul / iş / hayat stresinden kurtulmak	Serbest meslek	55	4.56	0.908	2.738	0.013
	Özel sektör	68	4.41	0.950		
	Kamu sektörü	40	4.35	0.834		
	Emekli	23	4.35	1.191		
	Ev hanımı	66	4.48	0.864		
	Öğrenci	143	4.73	0.556		
	Diğer	3	3.67	2.309		

Devamı arkada

Çizelge 4.10.'nun devamı

Yüzmek / güneşlenmek	Serbest meslek	55	4.78	0.459	3.277	0.004
	Özel sektör	68	4.57	0.676		
	Kamu sektörü	40	4.43	0.958		
	Emekli	23	4.91	0.288		
	Ev hanımı	66	4.74	0.664		
	Öğrenci	143	4.69	0.596		
	Diğer	3	3.67	2.309		
Bilgi ve becerilerimi geliştirmek	Serbest meslek	55	3.42	1.150	2.989	0.007
	Özel sektör	68	3.28	1.325		
	Kamu sektörü	40	2.88	1.137		
	Emekli	23	3.04	1.397		
	Ev hanımı	66	3.30	1.150		
	Öğrenci	143	3.36	1.123		
	Diğer	3	3.33	2.082		
Sosyal bir ortam paylaşmak	Serbest meslek	55	3.64	1.296	2.989	0.007
	Özel sektör	68	3.84	1.277		
	Kamu sektörü	40	3.43	1.318		
	Emekli	23	3.22	1.313		
	Ev hanımı	66	3.58	1.151		
	Öğrenci	143	4.04	1.113		
	Diğer	3	3.67	1.155		
Farklı özellikteki insanlarla arkadaşlık kurmak	Serbest meslek	55	3.27	1.394	3.640	0.002
	Özel sektör	68	3.41	1.509		
	Kamu sektörü	40	3.03	1.510		
	Emekli	23	2.43	1.273		
	Ev hanımı	66	3.20	1.303		
	Öğrenci	143	3.66	1.250		
	Diğer	3	3.67	1.155		
Spor aktivitelerine katılmak	Serbest meslek	55	2.84	1.344	3.525	0.002
	Özel sektör	68	3.21	1.388		
	Kamu sektörü	40	2.88	1.453		
	Emekli	23	2.35	1.402		
	Ev hanımı	66	2.76	1.436		
	Öğrenci	143	3.38	1.278		
	Diğer	3	3.67	2.309		
Yürüyüş yapmak	Serbest meslek	55	4.11	0.975	2.712	0.014
	Özel sektör	68	4.26	1.074		
	Kamu sektörü	40	3.88	1.181		
	Emekli	23	4.09	1.311		
	Ev hanımı	66	4.47	0.948		
	Öğrenci	143	4.39	0.823		
	Diğer	3	3.33	1.528		

Ziyaretçilerin aylık gelirleri ile 5 önerme arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu görülmüştür (Çizelge 4.11). Geliri olmayan ziyaretçilerin “okul/iş/hayat stresinden kurtulmak” ve “farklı özellikteki insanlarla arkadaşlık kurmak” önermelerini diğer gelir gruplarındaki kişilere göre daha yüksek bir ortalama ile kabul ettikleri görülmüştür. Asgari ücret ve altında aylık gelire sahip kişiler ise 4.56 ortalama ile “yürüyüş yapmak” önermesini daha önemli bulmuşlardır. “Eğlenmek ve iyi vakit

geçirmek” önermesi 2,001 - 3,000 TL gelire sahip kişiler, “bilgi ve becerilerimi geliştirmek” önermesi 3,001 TL’den fazla geliri olan kişiler tarafından diğer gelir gruplarındaki kişilere göre daha yüksek ortalamalar ile kabul edilmiştir.

Çizelge 4.11. Aylık gelir göre ortalama, standart sapma ve ANOVA sonuçları

Motivasyon	Aylık gelir	N	Ortalama	Standart sapma	f oranı	p değeri
Okul / iş / hayat stresinden kurtulmak	Asgari ücret ve altı	22	3.91	1.431	2.296	0.034
	804-1,000 TL	49	3.74	1.421		
	1,001-1,500 TL	40	3.55	1.358		
	1,501-2,000 TL	52	4.48	1.082		
	2,001-3,000 TL	39	4.29	1.092		
	3,001 TL’den fazla	23	3.60	1.548		
	Gelirim yok	173	4.67	0.577		
Eğlenmek ve iyi vakit geçirmek	Asgari ücret ve altı	22	4.35	0.865	3.264	0.004
	804-1,000 TL	49	4.26	0.924		
	1,001-1,500 TL	40	4.23	0.920		
	1,501-2,000 TL	52	4.57	0.590		
	2,001-3,000 TL	39	4.59	0.656		
	3,001 TL’den fazla	23	4.27	0.942		
	Gelirim yok	173	3.33	1.155		
Bilgi ve becerilerimi geliştirmek	Asgari ücret ve altı	22	3.51	1.464	2.191	0.043
	804-1,000 TL	49	3.51	1.419		
	1,001-1,500 TL	40	3.55	1.395		
	1,501-2,000 TL	52	2.91	1.379		
	2,001-3,000 TL	39	3.39	1.380		
	3,001 TL’den fazla	23	3.92	1.236		
	Gelirim yok	173	3.33	1.528		
Farklı özellikteki insanlarla arkadaşlık kurmak	Asgari ücret ve altı	22	4.22	1.212	2.194	0.043
	804-1,000 TL	49	3.87	1.315		
	1,001-1,500 TL	40	3.85	1.406		
	1,501-2,000 TL	52	4.57	0.843		
	2,001-3,000 TL	39	4.55	0.768		
	3,001 TL’den fazla	23	4.26	1.130		
	Gelirim yok	173	4.67	0.577		
Yürüyüş yapmak	Asgari ücret ve altı	22	4.56	0.908	2.528	0.021
	804-1,000 TL	49	4.41	0.950		
	1,001-1,500 TL	40	4.35	0.834		
	1,501-2,000 TL	52	4.35	1.191		
	2,001-3,000 TL	39	4.48	0.864		
	3,001 TL’den fazla	23	4.73	0.55		
	Gelirim yok	173	3.67	2.309		

Ziyaretçilerin tercihlerini ve beklentilerini çözümlmek amacıyla Ki-kare anlamlılık testleri yürütülmüştür. Çizelge 4.12’ye göre “Konyaaltı Plajı’nda hangi kesimi tercih ediyorsunuz?” ile “Aracınız varsa eğer Konyaaltı Plajı’nda ve yakın çevresinde otopark sorunu yaşıyor musunuz?” soruları arasında ilişki olduğu görülmektedir. Ankete katılan ziyaretçilerin 186’sı Konyaaltı Plajı’na özel araçları ile gelmektedir. Bu kişilerden

Batı plajlarını tercih edenler otopark sorunu yaşarken, Beach Park kesimini tercih edenlerin otopark sorunu yaşamadığı görülmektedir. Bunun nedeni, Beach Park'taki yeterli otopark kapasitesi, Batı plajlarının ise yeteri kadar otopark alanına sahip olmaması olarak değerlendirilebilir.

Çizelge 4.12. Tercih edilen plaj kesimi ile otopark sorunu arasındaki Ki-kare analizi

			Konyaaltı Plajı'nda hangi kesimi tercih ediyorsunuz? (1)		
			Beach Park	Batı Plajları	Toplam
Aracınız varsa eğer Konyaaltı Plajı'nda otopark sorunu yaşıyor musunuz?	Evet	N	15	56	71
		% 1	18.8%	52.8%	38.2%
	Hayır	N	65	50	115
		% 1	81.2%	47.2%	61.8%
Toplam		N	80	106	186
		% 1	100.0%	100.0%	100.0%

$X^2 = 22,437$ sd = 1 P < ,05 Cramer's V = ,347

“Konyaaltı Plajı'nda hangi kesimi tercih ediyorsunuz?” ile “Tuvalet, soyunma ve duş kabinlerinin temizliği yeterli mi?” soruları arasındaki Ki-kare testinin sonuçlarına göre, Batı plajlarını kullananlar tuvalet, soyunma ve duş kabinlerinin temizliğini yeterli bulurken, Beach Park ziyaretçilerinin yeterli bulmadığı görülmektedir (Çizelge 4.13).

Çizelge 4.13. Tercih edilen plaj kesimi ile tuvalet, soyunma ve duş kabinlerinin temizliği arasındaki Ki-kare analizi

			Konyaaltı Plajı'nda hangi kesimi tercih ediyorsunuz? (1)		
			Beach Park	Batı Plajları	Toplam
Tuvalet, soyunma ve duş kabinlerinin temizliği yeterli mi?	Evet	N	50	93	143
		% 1	25.8%	45.6%	35.9%
	Hayır	N	117	83	200
		% 1	60.3%	40.7%	50.3%
	Bilmiyorum	N	27	28	55
		% 1	13.9%	13.7%	13.8%
Toplam		N	194	204	398
		% 1	100.0%	100.0%	100.0%

$X^2 = 18,489$ sd = 2 P < ,05 Cramer's V = ,216

Ankete katılan ziyaretçilerden Beach Park'ı tercih edenler müzik türünün zevklerine uygun olduğunu, Batı Plajları kullanıcıları ise % 55.4 ortalama ile müzik türünün zevklerine uygun olmadığını belirtmişlerdir (Çizelge 4.14). Plajdaki müzik sesi ile ilgili soruda ise Beach Park'ı tercih edenler plajdaki müzik sesini uygun bulurken, Batı Plajlarını tercih edenler müzik sesinin fazla olduğunu ifade etmişlerdir. (Çizelge 4.15). Ancak Batı plajları Akdeniz Bulvarı'na paralel olduğu için, ziyaretçiler plaj dışındaki gürültünün etkisiyle müzik sesini fazla bulmuş olabilirler.

Çizelge 4.14. Tercih edilen plaj kesimi ile müzik sesi arasındaki Ki-kare analizi

			Konyaaltı Plajı'nda hangi kesimi tercih ediyorsunuz? (1)		
			Beach Park	Batı Plajları	Toplam
Plajdaki müzik türü zevkinize uygun mu?	Evet	N	123	91	214
		% 1	63.4%	44.6%	53.8%
	Hayır	N	71	113	184
		% 1	36.6%	55.4%	46.2%
Toplam		N	194	204	398
		% 1	100.0%	100.0%	100.0%

$X^2 = 14,130$ sd = 1 P < ,05 Cramer's V = ,188

Çizelge 4.15. Tercih edilen plaj kesimi ile müzik sesi arasındaki Ki-kare analizi

			Konyaaltı Plajı'nda hangi kesimi tercih ediyorsunuz? (1)		
			Beach Park	Batı Plajları	Toplam
Plajdaki müzik sesini nasıl değerlendirirsiniz?	Müzik sesi az	N	26	22	48
		% 1	13.4%	10.8%	12.1%
	Müzik sesi uygun	N	119	83	202
		% 1	61.3%	40.7%	50.8%
	Müzik sesi fazla	N	49	99	148
		% 1	25.3%	48.5%	37.2%
Toplam		N	194	204	398
		% 1	100.0%	100.0%	100.0%

$X^2 = 23,405$ sd = 2 P < ,05 Cramer's V = ,242

Çizelge 4.16. Gün içinde plajı ziyaret zamanı ve plajda kalma süresi arasındaki Ki-kare analizi

			Gün içinde ne zaman gelmeyi tercih ediyorsunuz? (1)					Toplam
			Sabah erken	Öğleye kadar	Öğleden sonra	Akşamüstü	Akşam	
Konyaaltı Plajı'nda kalma süreniz nedir?	1 saat veya daha az	N	5	6	0	6	0	17
		% 1	7.5%	5.4%	0.0%	11.8%	0.0%	4.3%
	1-3 saat arası	N	20	43	64	34	3	174
		% 1	44.8%	38.7%	39.0%	66.75	60.0%	43.7%
	3-5 saat arası	N	25	43	69	8	1	146
		% 1	37.3%	38.75	42.1%	15.7%	20.0%	36.7%
	5 saat veya daha fazla	N	7	19	31	3	1	61
		% 1	10.4%	17.1%	18.9%	5.9%	20.0%	15.3%
Toplam		N	67	111	164	51	5	398
		% 1	100.0	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

$X^2 = 37,397$ sd = 12 P < ,05 Cramer's V = ,177

Gün içinde plajı ziyaret zamanı ve plajda kalma süresi soruları arasındaki Ki-kare anlamlılık testleri sonuçlarına göre anlamlı farklılıkların olduğu tespit edilmiştir. Konyaaltı Plajı'na sabah erken, akşamüstü ve akşam gelmeyi tercih edenler, Konyaaltı Plajı'nda 1-3 saat arası kaldıklarını belirtmişlerdir. Ancak öğleye kadar ve öğleden sonra Konyaaltı Plajı'na gelenler, ziyaretlerinin 3-5 saat arasında sürdüğünü ifade etmişlerdir (Çizelge 4.16).

5. TARTIŞMA

Konyaaltı Plajı'nda dengeli, bütüncül ve sürdürülebilir kullanımı için gereken verileri elde edebilmek için ziyaretçilerin motivasyonları, beklentileri ve tercihleri üzerine etkili olan faktörlerin araştırılması amacını taşıyan bu araştırmanın gerçekleşmesi için başvurulmuş yüzyüze anket yöntemi daha önceki birçok çalışmada kullanılmıştır. Sadece sözel sorulara dayanmayan, alanla ilgili fotoğraf simülasyonları ile desteklenen anket çalışmasında veriler elde edilmiş ve bazı sorunlara rastlanmıştır. Anketin uzunluğu (6 sayfa) ve yaklaşık 15 dakika sürmesi, bazı ziyaretçilerin ankete katılımlarını olumsuz yönde etkilemiş ve bu da dolaylı olarak veri kalitesini etkilemiştir. Anket çalışması 13 Haziran 2013 ve 20 Temmuz 2013 tarihleri arasında gerçekleştirilmiş ve 398 kişiye uygulanmıştır. Ancak 43 anket kayıp ve eksik verilerden dolayı değerlendirilemediği için 16 ve 18 Ağustos tarihleri arasında tekrarlanmıştır.

Anket çalışması sırasında karşılaşılan sorunlardan biri rekreasyon ve motivasyon kavramlarının ankete katılan kişiler tarafından bilinmemesi ve anlaşılmasındaki zorluk olmuştur. Bu kavramlar ziyaretçilere örneklerle anlatılmaya çalışılmıştır. Rekreasyon ziyaretçilere Konyaaltı Plajı'nda boş zamanlarında gerçekleştirdikleri yüzme, güneşlenme gibi etkinlikler ve ruhsal ve fiziksel dinlenme, yenilenme şeklinde anlatılmıştır. Motivasyon kavramı ise ziyaretçilerin, Konyaaltı Plajı'na gelmelerini sağlayan istek ve duyguları olarak ifade edilmiştir. Terimler ve kavramların algılanması, kültürler göre değişiklik göstermektedir. Bundan sonra yapılacak çalışmalarda, anlaşılması zor terimler ve kavramlar yerine, her toplumun her kesiminden kişilerce anlayabilirliğine dikkat edilmelidir.

Ankete katılımlarda kadınların daha istekli olduğu; erkeklerin ankete katılmayı fazla tercih etmedikleri gözlemlenmiştir. Ayrıca Konyaaltı Plajı'nda çoğunlukla 18-29 yaş grubundaki ziyaretçilerin olmasının nedeni, plajın Akdeniz Üniversitesi'ne yakın konumu ve anketin yapıldığı zamanın üniversitenin kapanış tarihine yakın olması olarak değerlendirilmiştir. Dolayısıyla anket yapılan ziyaretçilerin % 61.3'ü üniversite mezunu ya da üniversite öğrencisidir. Bu durum anketin temsiliyet durumunu etkilediği gibi, plajı ağırlıklı olarak kullanan kesimi de ortaya koymaktadır.

Motivasyonların incelendiği bölümde önerme sayılarının fazla olması, ziyaretçilerin bazı soruları okumadan cevaplamasına neden olmuştur. Ayrıca deneme anketi çalışmalarında kullanılan 9'lu Likert ölçeğinin, ziyaretçiler tarafından değerlendirilmesinde sorunlar yaşandığı için anket çalışmasında 5'li Likert ölçeği kullanılmıştır. Konyaaltı Plajı'na gelme nedenleri ve amaçları için verilen önermelere, her bölüm için 2 adet "diğer" seçeneği eklenmiştir. Bu şekilde ziyaretçilerin kendi fikirlerini belirtmeleri beklenmiştir. Ancak hiçbir ziyaretçiden "diğer" seçenekleri için yanıt alınmamıştır.

Ziyaretin özellikleri bölümünde, ziyaretçilerin çoğunluğunun güneş ışınlarının en yoğun olduğu zamanda plaja geldikleri ve çoğunlukla 1-3 saat arasında kaldıkları görülmüştür. Ankete katılan ziyaretçiler genellikle, Konyaaltı Plajı'na yürüme mesafesinde oturduklarını ve yaya olarak geldiklerini belirtmişlerdir. Özellikle Konyaaltı Plajı'na ulaşımın sağlandığı yollardan Gazi Mustafa Kemal Bulvarı ve Boğaçay Caddesi, Konyaaltı Plajı'na sınırı olmayan mahallelerin ulaşımını kolaylaştırmaktadır. Bu yollar doğrudan Konyaaltı Plajı'na ulaştığı için ziyaretçiler tarafından yoğun olarak

kullanılmaktadır. Diğer önemli yol olan Akdeniz Bulvarı ise Konyaaltı Plajı'na paralel konumdadır. Toplu taşıma, taksi veya özel araçları ile gelen ziyaretçiler bu yol üzerinden ulaşımını sağlamaktadırlar. Konyaaltı Plajı'nı ziyaret etme nedenleri için veriler önermeler, kendi içinde sosyal, sağlıkla ilgili, çevresel/fiziksel, psikolojik ve yönetsel nedenler olmak üzere 5 grupta altında toplanmıştır (Çizelge 5.1). Önermelerin gruplara ayrılması ve ortalama değerlerinin alınmasıyla birlikte, Konyaaltı Plajı rekreasyonun özellikleri ortaya çıkmıştır. Çizelge 5.1 incelediğinde en yüksek ziyaret etme değerinin, çevresel nedenler olduğu görülmektedir. Konyaaltı Plajı'nın Akdeniz, falezler ve Beydağları gibi unsurlarla çevrelenmiş olmasından dolayı, diğer plajlardan ayırt edilebilecek önemli doğal ve görsel değeri olan özellikleri bulunmaktadır. Ayrıca kent plajı özelliği taşıdığı ve kent merkezinde yer alması nedeniyle Konyaaltı Plajı'nın değeri daha da artmaktadır.

Önermelerin gruplanmasıyla 5 grupta incelenen nedenlerin ortalama değerlerinin birbirine yakın çıkması Konyaaltı Plajı rekreasyonun çeşitlenmiş olduğunu göstermektedir. Ancak en yüksek iki değer olan "Yürüyüş yapmak veya yüzmek" ve "plajın keyfine varmak" önermeleri Konyaaltı Plajı rekreasyonunu için genel bir fikir vermektedir.

Yönetsel nedenler içinde yer alan "mavi bayraklı plaj olduğu için" önermesi 4.15 ortalama ile "çok önemli" bulunmuştur. Ancak anket sırasında bazı ziyaretçilerin "mavi bayrak kriterlerini bilmedikleri de ortaya çıkmıştır. Bu konuda yönetim tarafından daha fazla bilgilendirme yapılabileceği düşünülmektedir. Ayrıca ziyaretçiler, cankurtaran kuleleri olmasına rağmen, cankurtaranların bulunmadığını belirtmişlerdir.

Ziyaretçilerin Konyaaltı Plajı'na gelme amaçları incelendiğinde, kontrol amaçlı hazırlanan önermelerin birbiri ile tutarlı olduğu görülmektedir. Bu durum veri kalitesini olumlu yönde etkilemiştir. Bununla birlikte "yalnız kalmak" ile "sosyalleşmek ve arkadaşlar edinmek için" önermelerinin her ikisinin de yüksek değer alması çelişkili görülmektedir. Ankete katılan kişiler bu önermelerin her birini bireysel düşünmüş olabilirler. Bir başka ifadeyle plaj ziyaretinin bazen yalnız kalabilme; bazen de sosyalleşme sağlayabileceği öngörülmüş olabilir. Ancak yine de anket yönteminde her iki soruya verilen yüksek değerler, cevaplayan kişilerin ya düşünmeden cevap verdiklerini ya da anketin amacını tam olarak anlamadıklarını göstermektedir.

Genel olarak değerlendirildiğinde "yüzmek/güneşlenmek" önermesinin yüksek bir değer aldığı görülmektedir. Yıldırım (2012)'nin Konyaaltı Plajı'nda yaptığı çalışmada ziyaretçilerin plajda tercih ettikleri rekreasyon faaliyetlerinin en başında yüzmek ve güneşlenmenin geldiği, su sporlarının ise daha az tercih edildiği görülmüştür. Su sporlarının az tercih edilmesinin en önemli nedenlerinin Konyaaltı Plajı boyunca belirli yerlerde konumlanması ve ücret olduğu tahmin edilmektedir. Konyaaltı Plajı'nda insanların sosyalleşmek istemesi, suya dayalı etkinlikleri tercih etmesi plaj rekreasyonunun özelliklerini göstermektedir.

Çizelge 5.1. Ziyaretçilerin Konyaaltı Plajı'na gelme nedenleri

Ort. Değer	Nedenler	Ortalama	Standart sapma
Sosyal Nedenler (4.13)	Ailemle birlikte zaman geçirmek	3.83	1.41
	Ailem / kendi grubumla yakınlaşmak için	4.34	0.87
	Sosyalleşmek ve arkadaşlar edinmek için	4.22	0.94
Sağlıkla İlgili Nedenler (4.16)	Fiziksel zindeliğimi korumak/kazanmak için	4.29	1.07
	Yürüyüş yapmak veya yüzmek için	4.56	0.72
	Su sporları yapmak için	3.65	1.16
Çevresel/ Fiziksel Nedenler (3.98)	Doğal manzaranın zevkine varmak için	3.61	1.36
	Plajın keyfine varmak için	4.05	1.03
	Ulaşım kolay olduğu için	4.29	0.87
Psikolojik Nedenler (3.85)	Kararlarımı verebileceğim bir yerde olmak için	3.72	1.16
	Zaman içinde oluşan gerginliklerimi azaltmak için	4.56	0.82
	Zihnimi rahatlatmak için	4.21	1.15
	Barış ve huzuru deneyimlemek için	2.93	1.49
Yönetimsel Nedenler (3.96)	Farklı eğlence ve dinlence olanakları sunduğu için	3.95	1.28
	Plajlar ücretsiz olduğu için	4.03	1.30
	Cankurtaran ve güvenliği olduğu için	3.60	1.42
	Mavi bayraklı plaj olduğu için	4.15	1.09
	Tanınmış bir plaj olduğu için	4.14	1.08
	Tesis bakımından yeterli olduğu için	3.91	1.18

Anketin ziyaretçilerin tercihlerini belirlemeye yönelik bölümde, kullanılan plaj, tercih edilen plaj kesimi, tercih edilen kalabalık düzeyleri gibi soruların analizi yapılmıştır. Ankete katılan ziyaretçilerin % 9'u Konyaaltı Beach Park kesiminden 13 nolu plajı ve % 8.5'i 5 nolu plajı tercih ederken, % 7.5'i Konyaaltı Batı Plajları kesiminden 16 nolu plajı ve % 5.3'ü 17 nolu plajı tercih etmektedirler. Bu sonuçlara göre plaj yoğunluğunun bu kesimlerde yüksek olduğu ortaya çıkmaktadır.

Ziyaretçi tercihleri ile ilgili olan anket bölümünde Konyaaltı Plajı ve yürüme yolu için hazırlanan fotoğraf simülasyonları kullanılmıştır. Fotoğraf simülasyonları A3 sunum dosyasında ziyaretçilere gösterilmiş ve ilgili soruları fotoğrafları inceleyerek cevaplamaları istenmiştir. Ancak bazı fiziksel etmenlerden (güneş ışığı, rüzgâr vb.) dolayı fotoğrafların algılanması zorlaşmış, fotoğraflar hakkında sözlü olarak detaylar verilmiştir. Ziyaretçiler anket çalışmasındaki fotoğrafların bilgisayar ekranında gösterilebileceğini; bu sayede fotoğraflar arasındaki geçişlerin, kişi sayılarındaki artışların daha iyi anlaşılacağını belirtmişlerdir.

Anketin tercihler bölümünden alınan bilgiler ile sosyal norm eğrileri oluşturulmuş ve oluşturulan bu eğriler ile ziyaretçilerin kalabalık algısı yorumlanmıştır. Kalabalık algısı; belirli bir alanda karşılaşmaların miktarı veya belirli bir yoğunluğun ziyaretçiler üzerindeki negatif değerlendirmesi olarak tanımlanmaktadır (Shelby ve Heberlein 1986).

Tamamen boş yürüme yolunun aldığı düşük puanlar eğrinin ilk bölümünü aşağı yönlendirmektedir. Bu sonuç bazı önceki çalışmalarda elde edilen norm eğrilerini desteklemektedir. Benzer çalışma Sayan ve Ertan (2011) tarafından Antalya Olimpos

Plajı'nda gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada ziyaretçilerin kalabalığı kabul etme düzeyleri ile o anda plajda bulunan kişilerin sayıları belirlenmiştir. Boş olan ilk fotoğrafın kabul edilebilirliği düşük, ikinci fotoğraftan itibaren ise artış göstermiştir. Ancak en çok tercih edilen kalabalık düzeyi ile o anda plajda bulunan kişi sayısı arasında çok fazla fark olduğu anlaşılmıştır. Elde edilen veriler ile oluşturulan sosyal norm eğrileri bu tez çalışmasıyla benzer özellikler göstermiştir.

Sayan vd (2011), Zion National Park ve Muğla Saklıkent'te yürüttükleri ortak çalışmada ziyaretçilerin sosyal norm eğrilerini belirlemişlerdir. Çalışma alanlarının benzer peyzaj karakterlerine sahip olmasına dikkat edilmiş ve farklı kültürlerle sahip ziyaretçilerin benzer özellikte olan alanlarda kalabalık hakkındaki davranışları araştırılmıştır. Çalışma sonucunda sosyal norm eğrilerinin Amerikalı, İngiliz ve Türk ziyaretçilere göre değiştiği görülmüştür. Zion National Parkı'nda gerçekleştirilen çalışmada, ziyaretçilerin ilk fotoğraf için kabul edebilirlikleri pozitif değerde iken, Saklıkent'te yapılan çalışmada Türk ziyaretçilerin aynı fotoğraf için kabul edebilirliklerinin negatif olduğu görülmektedir. Aynı zamanda, Saklıkent'te yabancı turistler ile de anket çalışması gerçekleştirilmiştir. Yabancı turistler için ilk fotoğraf pozitif değerde olmasına rağmen, eğri "Ters S" şeklini göstermektedir. Çalışmada kültürle göre farklı sonuçların çıkmasının nedenleri olarak kültürel farklılıklar, gizlilik isteği, dış mekânda yalnızlık, nüfus yoğunluğu, bireyselleşmenin karşıtı olarak toplumsalcılık, boş zaman, yaşam kalitesi ve rekreasyona katılım olarak belirlenmiştir.

Bu tez çalışmasında Konyaaltı Plajı ve yürüme yolu sosyal norm eğrilerinin Olimpos Plajı ve Saklıkent Milli Parkı'ndaki sonuçları destekler nitelikte olduğu görülmektedir. Sosyal norm eğrilerinin "Ters S" şeklinde olması beklenen bir durumdur. Ancak Türk ziyaretçiler için kalabalık tercihleri tam olarak "Ters S" şeklini göstermemektedir. Anket çalışması sırasında belirtilenlere göre boş alanların, ziyaretçiler üzerinde oluşan güvensizlik ve tedirginlikten dolayı tercih edilmediği anlaşılmıştır.

Elde edilen sonuçlara göre ankete katılanların çoğunluğunu 18-29 yaş arasındaki bireyler oluşturmaktadır. Eğrilerin kalabalık düzeyi arttıkça negatif değer kazanması ise aynı yaş grubundaki kişilerin aynı tutum ve normları paylaşmaları ile açıklanabilir (Fleishman L, Feitelson E, Salomon I, 2004). Bu nedenle rekreasyon etkinliklerini gerçekleştirirken diğer kişileri rakip olarak gördükleri için alanın kalabalık olmasını istememektedirler. Ancak yapılan diğer çalışmaların gösterdiği gibi yaşlı kişiler kalabalıktan rahatsız olmamaktadırlar. Aksine onları rahatlattığını ve güven verdiğini söylemektedirler (Fleishman L, Feitelson E, Salomon I, 2004). Bundan sonraki çalışmalarda her yaş grubu için aynı sayıda anket yapılması daha doğru sonuçların alınmasını sağlayabilir.

Ziyaretçilerin Konyaaltı Plajı yürüme yolunda gün içinde karşılaştıkları grup sayısının çoğunlukla 4-6 grup arasında olduğu görülmektedir. Bu grup sayıları ziyaretçiler tarafından en uygun kalabalık olarak tercih edilmiştir. Ancak Konyaaltı Plajı yürüme yolunda hissettikleri kalabalık düzeyi sorulduğunda ise ziyaretçilerin % 31.7'si "çok kalabalık" ve % 35.2'si "kalabalık" yanıtını verdikleri görülmektedir. Bu tutarsız bir sonuçtur. Algılanan kalabalık için iklim ve hava koşulları, peyzaj özellikleri ve doğal kaynakların çekiciliği gibi karşılaşmalarda ortaya çıkan fiziksel çevrenin belirli özellikleri olduğuna dikkat etmek gerekir. Tüm bunlar kalabalıklaşma hissinin derecesini etkiler (Manning 1985; Westover ve Collins, 1987). Bu çalışmada yolun genişliği,

fotoğraflarda kullanılan yol uzunluğu, arka plan gibi fiziksel çevre ziyaretçilerin kalabalık algılarında etkili olmuş olabilir. Bu nedenle birbiri ile çelişen sonuçlar ortaya çıkmış olabilir.

Bununla birlikte Konyaaltı Plajı için alınan verilerin birbiri ile tutarlı olduğu görülmektedir. Bunun nedeni Konyaaltı Plajı için hazırlanan fotoğraf simülasyonlarının yoğunluk üzerinden yapılmış olmasıdır. Yüzey alanı bilinen bir alan içine belirli sayıda kişi yerleştirmenin daha doğru olduğu, önceki çalışmalardan öğrenilerek deneme çalışmalarında uygulanmıştır. Ancak yürüme yolunun doğrusal olması nedeniyle burada alana bağlı insan yoğunluğu hesabı yapılmamıştır. Bu durum da verilen cevaplar arasındaki tutarsızlığın nedeni olabilir.

Ziyaretçi beklentileri ile Yıldırım (2012)'nin Konyaaltı Plajı'nda yaptığı çalışmanın birbirini desteklediği görülmektedir. Yıldırım (2012) Beach Park 11 ve 12 nolu plajlar arasında gerçekleştirdiği çalışmada, ziyaretçilerin Konyaaltı Plajı denizinin temizliğinin ve plajın fiziksel temizliğinin “orta” ile derecelendirildiğini belirtirken, bu çalışmada ziyaretçilerin % 80.2'si denizi “temiz” olarak nitelendirmişlerdir. Ancak Konyaaltı Plajı'nın fiziksel temizliğinin ziyaretçiler tarafından hem yeterli bulunup hem de yeterli bulunmamasının sebebi, çok fazla sayıda plaj olması ve anketin toplamda 37 plajda yapılmış olmasıdır. Çünkü daha önce de belirtildiği gibi, Konyaaltı Plajı farklı kurumlar tarafından işletilmektedir. Ayrıca Konyaaltı Plajı'nın bazı kesimlerinin yoğun kullanılması, plajın fiziksel temizliğini de etkileyebilir.

Yıldırım (2012) çalışmada tuvalet, duş ve soyunma kabinlerinin sayısının ziyaretçiler tarafından yetersiz görüldüğünü belirtmiştir. Bu çalışmada da tuvalet, duş ve soyunma kabinlerinin temizliğini ziyaretçilerin % 50.3'ü yetersiz bulmuşlardır. Hatta % 13.8'lik bir kısım ise yapılar hakkında fikirlerinin olmadığını ifade etmişlerdir. Sonuç olarak tuvalet, duş ve soyunma kabinlerinin hem sayısı hemde temizliği yetersiz bulunmuştur.

Ziyaretçilerin şezlonglar arasındaki mesafeyi birbirine yakın oranlarda “uygun” ve “çok az” olarak değerlendirmeleri, şezlongların taşınabilir olması ve plaj alanına daha çok şezlong yerleştirmek için işletmeler tarafından şezlonglar arası mesafenin az tutulması olarak açıklanabilir. Bunun için plaj alanlarında en uygun şekilde şezlong arası mesafesi belirlenmelidir. Ayrıca ziyaretçilerin plajın ön kısımlarında oturma istekleri de göz önünde bulundurulmalıdır.

Konyaaltı Plajı'ndaki müzik türü ve seviyeleri ile ilgili sorularda birbirine yakın sonuçlar çıkmıştır. Plajın ön kısımlarında oturanlar müzik sesini “az” olarak değerlendirirken, yürüme yoluna ve işletmelere daha yakın olanlar müzik sesinden rahatsız olduklarını belirtmişlerdir. Bu nedenle plajlarda ses sistemlerinin daha uygun yerleştirilmesi gerekmektedir.

Ankete katılan ziyaretçilerin % 88.9'nun Konyaaltı Plajı'nda kendileri rahat ve güvende hissetmeleri sosyal norm eğrilerini destekler niteliktedir.

Genel olarak bakıldığı zaman bu çalışmada elde edilen veriler ile 3 soruya yanıt aramaya çalışmıştır.

1. Konyaaltı Plajı'nı kullanan ziyaretçilerin rekreasyonel kullanım özellikleri, motivasyonları, tercihleri ve beklentileri rekreasyon etkinliklerini ve fiziksel mekânı nasıl etkilemektedir?
2. Plajın kullanım yoğunluğu ve bunu oluşturan nedenler nelerdir?
3. Plajda rekreasyon kalitesi nasıl artırılabilir?

Rekreasyon etkinlikleri ve fiziksel mekânı etkileyebilecek olan bazı veriler arasında yürütülen Ki-kare ve ANOVA anlamlılık testlerine göre kullanıcıların plajda 1-3 saat arası veya 3-5 saat arasında kaldığı ortaya çıkmıştır. Plajın günlük kullanım süresinin 10 saat olduğu varsayılırsa, ziyaretçilerin zamanlarının çoğunu burada geçirdikleri sonucu çıkarılabilir. Plajdaki ziyaretçi döngüsünün az olduğu ve plajın kullanılma isteğinin fazla olduğu bu sonuçlar doğrultusunda söylenebilir. Ziyaretçilerin plajda uzun kalması ve plaja olan talebin azalmaması, Konyaaltı Plajı'nın fiziksel taşıma kapasitesinin zorlanmasına sebep olmaktadır. Ayrıca ziyaretçilerin kalabalığı kabul edebilirlik düzeyleri düşük olduğu için, ziyaretçilerinde rekreasyon kalitelerinde düşüş meydana gelmektedir.

Ziyaretçilerin Konyaaltı Batı Plajları'nda otopark sorunu yaşamalarının en önemli sebebinin plajların konumundan kaynaklandığı söylenebilir. Konyaaltı Batı Plajları'nın Akdeniz Bulvarına paralel yol kenarında olmasından dolayı araç park yeri sıkıntısı yaşanmaktadır. Bu da Konyaaltı Plajı'na özel araçları ile gelen ziyaretçilerin araçlarını park ettikleri yere en yakın plajı tercih etmelerine neden olmaktadır.

Ziyaretçilerin tercih ettikleri plaj kesimi ile tuvalet, soyunma ve duş kabinlerinin temizliği, plajdaki müzik türü ve seviyesi arasında ilişkiler mevcuttur. Bu etkenler ziyaretçilerin tercihlerini doğrudan etkilemektedir.

Anket sırasında ziyaretçilerin güvenliğin yetersiz olduğunu belirtmelerine rağmen, kendilerini her iki plaj kesiminde de rahat ve güvende hissetmeleri çelişiklere neden olmaktadır.

Motivasyonlar ile cinsiyet arasındaki ANOVA analizinin istatistiksel olarak anlamlı bulunan tüm önermelerde kadın katılımcıların kabul düzeyinin daha yüksek olduğu görülmüştür. Özellikle “plajın keyfine varmak” ve “eğlenmek ve iyi vakit geçirmek” önermeleri kadın ziyaretçiler tarafından yüksek oranlarda önemli bulunmuştur.

Motivasyonlar ile yaş grupları arasındaki ANOVA sonuçları da, farklı yaş gruplarının farklı neden ve amaçlarla Konyaaltı Plajı'na geldiklerini göstermektedir. “Yüzmek/güneşlenmek” önermesinin 50-59 yaş grubu tarafından 4.97 ortalama ile en yüksek değeri aldığı görülmektedir. 18-29 yaş grubundaki kişiler “sosyalleşmek ve arkadaşlar edinmek için”, “sosyal bir ortam paylaşmak” ve “farklı özellikteki insanlarla arkadaşlık kurmak” önermelerine diğer gruplardan daha çok katılım gösterip önemli bulmuşlardır. Genel olarak 18-29 yaş grubundaki kişiler neredeyse tüm önermeleri en yüksek ortalama ile kabul etmişlerdir. Bunun nedeni ise, bu yaş grubundaki kişilerin gelişme çağında olmaları; fikir, düşünce ve isteklerinin değişkenlik göstermesidir.

Ankete katılan ziyaretçilerin eğitim seviyeleri ile 7 önerme arasındaki istatistiksel analiz sonuçlarına bakıldığında homojen dağılımlar göze çarpmaktadır. Yapılan iş ile önermeler arasındaki ANOVA sonuçları incelendiğinde “sosyal bir ortam paylaşmak,

sosyalleşme” ile ilgili önermelere ve “okul/iş/hayat stresinden kurtulmak” önermesine en yüksek katılımın öğrencilere ait olduğu görülmektedir. Ev hanımlarının ise daha çok yürüyüş ve manzara izlemek amaçlı Konyaaltı Plajı’na geldikleri anlaşılmıştır.

Aylık gelir ile önermeler arasında yapılan analiz sonuçlarına göre “okul/iş/hayat stresinden kurtulmak” ve “farklı özellikteki insanlarla arkadaşlık kurmak” önermelerine en yüksek katılım, geliri olmayan kişiler tarafından olmuştur. Yapılan iş ile motivasyonlar arasındaki analizde ise aynı önermelere öğrencilerin daha yüksek oranda kabul ettiği görülmüştür. Öğrencilerin gelirlerinin olmadığı düşünülürse bu iki sonucun birbirini destekler nitelikte olduğu anlaşılmıştır. Yürüyüş yapmak ücretsiz bir etkinlik olduğu için, asgari ücret ve altı aylık gelirine sahip katılımcıları, diğer katılımcılardan daha yüksek ortalamayla bu önermeyi kabul etmeleri beklenen bir durumdur.

Plajın kullanım yoğunluğu ve bunu oluşturan nedenler anket sonuçlarına bakılarak cevaplanabilir. Plaj yoğunluğunun en önemli sebeplerinden biri daha önce belirtildiği gibi, ziyaretçilerin Konyaaltı Plajı’nda kalma sürelerinin fazla olmasıdır. Plajın fiziksel kapasitesi arttırılamayacağı için yoğunluklar oluşmaktadır. Ziyaretçilerin, anketin motivasyonlar kısmında belirttiklerine göre, ulaşımın kolay olması, plajların ücretsiz olması ve tanınmış bir plaj olması kullanım yoğunluğunu etkilemektedir. Ancak arazi çalışmaları sırasında, Konyaaltı Plajı’nda yoğunluğun homojen olarak dağılmadığı görülmüştür. Bazı plajlar neredeyse hiç kullanılmazken, bazı plajlar kapasitesinin üstünde kullanılmaktadır. Bunun nedeni, Konyaaltı Plajı’na ulaşım güzergâhları ve işletmelerin niteliği ile ilgili olmasıdır.. Özellikle Gazi Mustafa Kemal Bulvarı ve Boğaçay Caddesinin Konyaaltı Plajı’na doğrusal bir şekilde bağlanması, bu yolların Konyaaltı Plajı’na bağlandıkları yerdeki plajların kullanımının artmasına neden olmaktadır. Aynı şekilde Tarık Akıltopu Caddesi’nin varyantlarda bitmesiyle, Beach Park’ın 1,2,3,4 ve 5 nolu plajlarının kullanım yoğunluğu artmaktadır. Ayrıca Rixos Downtown Antalya Otel ve Özkaymak Falez Otelin konumlarından dolayı, bu otellerden Konyaaltı Plajı’na ulaşımın kolay olması aynı şekilde yoğunluğu etkilemektedir. Migros Alışveriş Merkezi, Güneş Ev, Akdeniz Kent Parkı, Akvaryum, Minicity ve Su Otel kullanıcılarının daha kolay ulaşabilecekleri plajlar olan Beach Park 11, 12 ve 13 nolu plajlar ile Batı Plajları’ndan 1, 2 ve 3 nolu plajlar yoğun olarak kullanılan plajlardandır. Ayrıca bu plajlar, Beach Park’ın Akdeniz Bulvarı başlangıcında (doğu ucunda) bulunan otobüs durağından dolayı ziyaretçiler tarafından tercih edilmektedir. Ziyaretçilerle anket dışında yapılan görüşmeler sonucunda, çok fazla yürümek istemedikleri ve ulaşabildikleri ilk plajı tercih ettikleri öğrenilmiştir.

Genel olarak, Konyaaltı Plajı’nın çevre ilişkileri haritasında bulunan tüm kullanımların, Konyaaltı Plajı’ndaki yoğunluğu etkilediği söylenebilir. Anket sonuçları dışında Konyaaltı Plajı değerlendirilecek olursa plajın fiziksel planlaması ve yönetimiyle ilgili sorunlarının olduğu görülmektedir. Konyaaltı Plajı’nın iki ayrı belediyenin sorumluluk alanına girmesi, Konyaaltı Plajı’nın fiziksel planlanmasını etkilemiştir. İki ayrı kesim halinde geliştirilmeye çalıştırılması, bütüncül planlama felsefesi ile çelişmiştir.

Antalya Konyaaltı Batı Plajları’nın fiziksel planlama açısından sınırlayıcısı bulunmaktadır. Akdeniz Bulvarı Konyaaltı Batı Plajları’nı dar bir şeride hapsetmiş ve birçok sorunu beraberinde getirmiştir. Bunlardan ilki, Konyaaltı Batı Plajları ile plaj gerisi arasındaki bağlantı kesilmiştir. Kıyıya ulaşımın fiziksel planlama ilkeleri

doğrultusunda paralel değil, dik olması gerekmektedir. Diğer sorunlar ise güvenlik, trafik ve gürültü kirliliği olarak sıralanabilir (Sayan ve Ortaçşme 2001).

2014 yılı itibariyle Konyaaltı Plajı, Antalya Büyükşehir Belediyesi tarafından yönetilmektedir. Yapılacak düzenlemeler ile Konyaaltı Plajı'nı kullanan ziyaretçilerin rekreasyon kalitesinin artırılması sağlanmalıdır. Böylece plajın değeri artırılabilir. Konyaaltı Plajı'ndaki rekreasyonun kalitesini çevresel faktörler etkilemektedir. Ayrıca kalite ziyaretçilerin memnuniyet derecesiyle de ilgilidir. Ziyaretçilerden alınan bilgiler ve bu çalışmadan çıkan sonuçlara göre, Konyaaltı Plajı'nda rekreasyonun kalitesini arttırmak mümkündür.

Şekil 5.1. Konyaaltı Plajları'ndaki işletmelerin yıllara göre değişimi

Ziyaretçilerin kalabalık karşısında negatif eğilim gösterdikleri, sosyal norm eğrilerinden anlaşılmaktadır. Bu nedenle Konyaaltı Plajı'nda homojen kullanım sağlanmalıdır. Konyaaltı Plajı yürüme yolu ortalama 3 m.'dir. Bu yol yürüyüş koşu ve bisiklet yolu olarak kullanılmaktadır. Beach Park'ta yürüme yolunda bisiklet kullanımı yasaktır. İşletmeler tarafından yolun bazı kısımları kullanıldığı için, yol boyunca daralmalar bulunmaktadır. Bu durum ziyaretçilerin kalabalık algısını etkilemektedir. Geçmiş yılların hava fotoğrafları incelendiğinde, Konyaaltı Plajı'nda ziyaretçilerin kullanabildikleri alanların daha fazla olduğu görülmektedir. Sea Life Otelin karşısında bulunan 3 plaj işletmesinin yıllara göre değişimi Şekil 5.1'de görünmektedir. 2005 yılında daha az kaplayan işletmeler, 2013 yılı itibariyle hem yaya yolunda hemde plaj kesiminde alanlarını genişletmişlerdir. Bu durum ziyaretçilerin kullanım alanlarını daraltmakta ve kalabalık algılarında artış meydana gelmesine neden olmaktadır.

Konyaaltı Plajı'nda bundan sonra yapılacak olan çalışmalarda, bu çalışmadan çıkarılan veriler doğrultusunda bir takım eklemelerin yapılması gerekmektedir. Özellikle yüzyüze yapılan anket çalışmalarında, sözlü olarak belirtilen yönetim ile ilgili sorunların araştırılması gerekmektedir. Bu nedenle yapılacak yeni çalışmalarda anket sorularına yönetimle ilgi soruların eklenmesi düşünülebilir.

Konyaaltı Plajları'nı kullanan ziyaretçiler sadece yerli halk veya yerli turist olmadığı için, bundan sonraki çalışmaların yabancı turistleri de kapsamı yararlı olacaktır.

6. SONUÇ ve ÖNERİLER

Çeşitli bireylerin farklı rekreasyon türlerini tercih etmesi, insanların düşüncelerinin kompleks yapıda ve açıklanamaz oluşu rekreasyon çalışmalarının tanımlanmasını zorlaştırır. Ancak ziyaretçilerin tercih, motivasyon ve beklentilerinin belirlenmesi alanın rekreasyonel kullanım özelliklerinin belirlenmesini kolaylaştırır.

Bu araştırmanın konusu, kapsamı, araştırmada kullanılan yöntem ve elde edilen sonuçları ile gelecekte Konyaaltı Plajı'nda yapılacak uygulamalara yol gösterici nitelikte olduğu düşünülmekte ve faydalı olması beklenmektedir.

Konyaaltı Plajı'nın tamamında daha önce rekreasyonel kullanım özelliklerini belirlemeye yönelik bir çalışma yapılmamıştır. Ayrıca Konyaaltı Plajı geçmişten günümüze kullanılan ve gelişen bir plajdır. Bu nedenle ziyaretçilerin motivasyonları, tercihleri ve beklentileri değişmektedir. Dolayısıyla bu çalışma bundan sonra yapılacak araştırmalar için yönlendirici olabilir. Konyaaltı Batı Plajlarının yeniden düzenlenmesi gündemde olduğu için bu verilerin, ziyaretçilerin rekreasyon kalitesini arttırabileceği düşünülmektedir.

Bu tez çalışmasının Konyaaltı Plajı rekreasyonel kullanım özelliklerinin belirlenmesinde bir kesit olduğu düşünülürse, alınan verilerin zaman içerisinde değişebileceği gözden kaçırılmamalı ve ilgili kurumlar tarafından izleme çalışmaları yapılmalıdır. Bu şekilde doğru planlama ve yönetim kararları ile alanın sürdürülebilirliği, su ve plaj kirliliğinin önlenmesi, plajdaki rekreasyon kalitesinin aynı düzeyde tutulması sağlanabilir.

Araştırmada amaçlandığı gibi ziyaretçilerin rekreasyonel kullanım özellikleri, motivasyonları, tercihleri ve beklentilerinin rekreasyon etkinliklerini ve fiziksel mekanı nasıl etkilediği, plajın kullanım yoğunluğu ve bunu oluşturan nedenlerin neler olduğu ve plajda rekreasyon kalitesinin nasıl arttırılacağı, araştırmadan elde edilen veriler ve yapılan gözlemler sonucu saptanmıştır. Konyaaltı Plajı'nda rekreasyon kalitesinin arttırılması için geliştirilen öneriler iki temel başlıkta toplanmıştır:

1. Planlama ve tasarıma yönelik öneriler

- Plaj yolundaki kazaları ve çatışmaları azaltmak için yürüyüş-koşu ve bisiklet parkurları ayrılarak ve genişletilerek yeniden düzenleme yapılmalıdır.
- Plaj yürüme yolunda gölgelendirme sağlanmalıdır. Ancak gölgelendirme sağlanırken kapalı mekânların oluşmasını da engellemek gerekmektedir. Bu amaçla bazı yerlerde yapısal uygulamalar, bazı yerlerde ise bitkiler ile gölgelendirme sağlanmalıdır. Özellikle Batı Plajları'nın Akdeniz Bulvarı'na paralel olmasından dolayı, ziyaretçilere kentten uzak oldukları hissi yaşatılması için gölgeli yol ağaçlandırması yapılmalıdır. Bu şekilde hem trafik gürültüsü engellenmiş olacaktır, hemde görsel süreklilik sağlanacaktır.
- Konyaaltı Plajı'nda bazı plajların yoğun kullanımını azaltmak için, tercih edilmeyen plajların cazip hale getirilmesi gerekmektedir. Bu plajlarda, toplanma ve buluşma noktaları oluşturulmalı, bu meydanlar bitkisel ve yapısal tasarımlar ile desteklenmelidir.

- “Doğal manzaranın zevkine varmak” ve “manzara seyretmek” önermelerine katılım düzeyinin yüksek olduğu dikkate alınarak, ziyaretçilerin ücretsiz yararlanabilecekleri manzara noktaları oluşturulmalıdır. Özellikle yürüme yolu üzerinde manzara ve oturma olanakları teraslamalarla sağlanmalıdır. Böylece yolun daralması da engellenmiş olacaktır.
- Ziyaretçilerin “spor aktivitelerine katılmak” önermesine katılımlarının düşük olduğu göz önünde bulundurulmalı, spor alanları oluşturularak ziyaretçilere spora teşviki sağlanmalıdır.
- Şezlong arası mesafelerinin standardı sağlanmalıdır. Bu konu plajın fiziksel taşıma kapasitesi üzerinde etkili olmaktadır. Konyaaltı Plajlarına iniş hatları oluşturulmalıdır. Batı Plajlarına dik konumda bulunan, Gazi Mustafa Kemal Bulvarı ve Boğaçay Caddesi, yönlendirici nitelikte olup, doğrudan Konyaaltı Plajı’na ulaşmaktadır. Diğer kesimlerde de, benzer güzergâhlar oluşturulmalıdır. Özellikle Akdeniz Üniversitesi’nden yürüyerek Konyaaltı Plajı’na ulaşmak isteyenlerin kullandığı Dumlupınar Bulvarı yeniden düzenlenmesi şarttır. Dumlupınar Bulvarı yayalar için cazip bir yürüyüş güzergâhı haline getirilerek, yaya ulaşımı teşvik edilmelidir. Beach Park kesiminde ise Konyaaltı Caddesi ve Tarık Akıltopu Caddesi’nden ulaşımın yürüyerek sağlandığı varyantta, düzenlemeler yapılmalı ve güvenli hale getirilmelidir. Ayrıca Hasan Subaşı Kültür Park içinde bulunan ahşap merdivenlerin bakımı düzenli olarak yapılmalıdır. Beach Park kesimine doğrudan ulaşımın sağlandığı bu iki güzergâha alternatif olarak, özellikle Meltem mahallesi ziyaretçilerinin kullanacağı yol, 12 Eylül Koruluğu içinde bulunan Amfi Tiyatro’ya bağlanmalıdır. Bu şekilde varyant tarafında bulunan plajların yoğunluğu, orta kesimlerdeki plajlara doğru azaltılabilecektir.
- Konyaaltı Plajı’na toplu taşıma ile ulaşan ziyaretçiler için, durak sayıları artırılmalı; tercih edilmeyen plajlara yakın konumlandırılarak, plajlar cazip hale getirilmelidir.
- Kentin her yerinden Konyaaltı Plajı’na ulaşabilmek için otobüs güzergâhları tekrar düzenlenmelidir. Kentin belirli noktalarından servisler dönüşümlü olarak hizmet verebilir.
- Akdeniz Bulvarı’nın karayolu statüsünde olmasından dolayı, bu yolun yavaşlatılması ancak Batı Çevre Yolu’nun açılmasıyla gerçekleşebilecektir. Bu nedenle Batı Plajları’nda yaşanan araç ve bisiklet otopark sorunu için çözüm önerileri getirilmelidir. Akdeniz Bulvarı üzerinde yeterli alanın olmamasından dolayı, Akdeniz Bulvarı’nın kısmi de olsa trafiğe kapatılması sağlanmalı ve yeni otoparkların bu yol üzerine veya Akdeniz Bulvarı ile Atatürk Bulvarı arasında kalan uygun yerlere yapılması sağlanmalıdır.
- Atatürk Kültür Parkı’ndan başlayıp Antalya Limanına kadar uzanacak birbirine bağlı yürüyüş yolları yapılmalı, böylece Konyaaltı Plajı’nın diğer kıyısal alanlarla ilişkisi bütünleştirilmelidir.
- Tuvalet kullanımı sonucu oluşan atıksular, merkezi kanalizasyon hattına bağlanarak, Konyaaltı’nda bulunan Hurma Atıksu Arıtma tesisine gönderilmektedir. Duş kullanımı sonucu oluşan atıksular ise plaj kumul alanı üzerinde kontrolsüz bir şekilde yer altına sızdırılmaktadır (Anonim 2014p). Tuvaletlerin kanalizasyon hattına bağlı olmasına rağmen, kötü kokuya sahip olması nedeniyle, plajın, tuvalet, duş ve soyunma kabinlerinin daha iyi

yönetilmesini gerektirmektedir. Plaj içerisinde çöp kutuları sayısı arttırılmalı, fiziksel kirlilik önlenmelidir.

2. Yönetim ve uygulamaya yönelik öneriler

- Anket sırasında işletmelerin insan odaklı olması gerektiği vurgulanmıştır. Her kesimden ziyaretçilerin kullandığı bir plaj olan Konyaaltı Plajı'nda bulunan işletmelerin önceliği, ziyaretçileri memnun etmek olmalıdır. Yüksek fiyatlar ve yetersiz hizmet, ziyaretçilerin tercihlerini ve memnuniyetleri etkilemektedir.
- İşletmeler arası mesafe kıyı mevzuatına uygun olmalıdır. İşletmelerin az yer kaplaması sağlanmalıdır. Bu şekilde yol ve plaj genişliklerinde artış sağlanacağı için, ziyaretçilerin kalabalığı ve zaman zaman yaşanan izdihamazalacaktır.
- Müzik ses düzeyi, insan sağlığını rahatsız etmeyecek düzeyde olmalıdır. Çevre ve Orman Bakanlığı'nın "Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği"ne göre rekreasyon alanlarında ses düzeyi gündüz 70 dB, akşam 65 dB ve gece 60 dB olmalıdır (Resmi Gazete 2010). Özellikle Batı Plajlarının Akdeniz Bulvarı'na paralel olmasından dolayı yaşanan trafik gürültüsü ve görsel sorunların, bitkilendirme ile çözülmesi yoluna gidilmelidir.
- Ziyaretçilerin kendilerini rahat ve güvende hissetmelerine rağmen, cankurtaran sayısının yetersiz olduğunu belirtmeleri göz önünde bulundurulmalı ve cankurtaran sayısının arttırılması sağlanmalıdır. Yönetmeliğe göre plajlarda her 200 metreye bir cankurtaran bulunuruma zorunluluğu vardır (Resmi Gazete 2006).
- Konyaaltı Plajı yakın ve uzak çevresiyle birlikte bir bütün olarak düşünölmeli ve ele alınmalıdır. Çevresinde bulunan kullanımlar ile fiziksel bağlantılar kurulmalıdır. Özellikle Atatürk Parkı, Akdeniz Kent Parkı ve Konyaaltı Kent Meydanı kullanıcılarının fazla olması ve bu alanların rekreasyon potansiyelinden dolayı bütöncöl planlama zorunluluğu vardır.
- Antalya bir kıyı kentidir ve Konyaaltı Plajı Türkiye'de kent içinden denize girilebilen nadir plajlardandır. Plaj Antalya kentinin önemli bir bileşenidir. Bu nedenle, uyumlu ve dengeli kullanımı teşvik etmek için tasarım-planlama, su kirliliği, gürültü kirliliği, mühendislik, sosyal araştırmalar vb. gibi ilgili tüm sektörleri kapsayan Entegre Kıyı Alanları Yönetimi çerçevesinde politikalar ve planlamalar oluşturulmalıdır.

7. KAYNAKLAR

- ANONİM, 1989. Antalya Büyükşehir Belediyesi 1989 Yılı Faaliyet Raporu, Antalya.
- ANONİM, 1997. Antalya Büyükşehir Belediyesi 1997 Yılı Faaliyet Raporu, Antalya.
- ANONİM, 1999. Antalya Büyükşehir Belediyesi 1999 Yılı Faaliyet Raporu, Antalya.
- ANONİM, 2000. Antalya Büyükşehir Belediyesi 2000 Yılı Faaliyet Raporu, Antalya.
- ANONİM, 2002. Antalya Büyükşehir Belediyesi 2002 Yılı Faaliyet Raporu, Antalya.
- ANONİM, 2003. Antalya Büyükşehir Belediyesi 2003 Yılı Faaliyet Raporu, Antalya.
- ANONİM, 2004. <http://www.arkitera.com/yarisma/359/konyaalti-belediyesi-kent-meydani-kentsel-fikir-proje-yarismasi>. Erişim Tarihi: 17.05.2014
- ANONİM, 2011. <http://www.akdenizsonbaski.com/KONYALTININ-INCISI-BAKI-GRUP--9236.html>. Erişim Tarihi: 12.03.2014
- ANONİM, 2012a. http://yesilbina.com/ANTALYA-GUNESEV-VE-EKOLOJIK-EGITIM-MERKEZI_p23.html. Erişim Tarihi: 17.05.2014
- ANONİM, 2012b. <http://www.sondakika.com/haber-konyaalti-belediyesi-yeni-binasinda-hizmet-verecek-3570410/>. Erişim Tarihi: 17.05.2014
- ANONİM, 2012c. <http://www.kgm.gov.tr>. Erişim Tarihi: 21.12.2012
- ANONİM, 2012d. <http://www.antalyahomes.com.tr/bogacay-marina-projesi> Erişim Tarihi: 17.05.2014
- ANONİM, 2013a. <http://www.beachpark.com.tr>. Erişim Tarihi: 03.02.2013
- ANONİM, 2013b. <https://www.facebook.com/Nostalji.Antalya?fref=ts>. Erişim Tarihi: 03.02.2013
- ANONİM, 2013c. <http://www.haberler.com/konyaalti-sahilinde-tahliye-5326395-haberi/>. Erişim Tarihi: 10.03.2014
- ANONİM, 2013d. <http://www.sabah.com.tr/Akdeniz/2013/09/11/akdeniz-kent-parki-bitiyor>. Erişim Tarihi: 17.05.2014
- ANONİM, 2013e. http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS53a6cd6e30f1d0.64529302 Erişim Tarihi: 23.05.2013
- ANONİM, 2013f. <http://www.antalyakulturturizm.gov.tr/TR,67754/ilcelerimiz.html>. Erişim Tarihi: 03.02.2013
- ANONİM, 2013g. http://www.bizimantalya.com/haber-42361-Savastan_cikmis_gibi Erişim Tarihi: 08.01.2014

- ANONİM, 2014a. <http://www.miniatureart.com.tr/minicity/>. Erişim Tarihi: 17.05.2014
- ANONİM, 2014b. <http://www.antalyaaquarium.com/tr/kurumsal/akvaryum-hakinda/>. Erişim Tarihi: 17.05.2014
- ANONİM, 2014c. <http://www.antalyamigros.com/tr/kurumsal.hnm> Erişim Tarihi: 17.05.2014
- ANONİM, 2014d. <http://icerik.akdeniz.edu.tr/genel-tanitim-ve-tarihce>. Erişim Tarihi: 17.05.2014
- ANONİM, 2014e. http://www.mavibayrak.org.tr/tr/icerikDetay.aspx?icerik_refno=14. Erişim Tarihi: 17.05.2014
- ANONİM, 2014f. <http://www.atik.org.tr/index.php/club/tarihce>. Erişim Tarihi: 17.05.2014
- ANONİM, 2014g. http://www.sincankml.k12.tr/edream/sumeyye/site/ant_parklari.html. Erişim Tarihi: 17.05.2014
- ANONİM, 2014h. <http://www.antalyamuzesi.gov.tr/tr/muze-hakkinda>. Erişim Tarihi: 17.05.2014.
- ANONİM, 2014i. <http://www.antalyadefterdarligi.gov.tr/> Erişim Tarihi: 09.01.2014
- ANONİM, 2014j. <http://www.antalya.bel.tr/content>. Erişim Tarihi: 18.07.2014
- ANONİM, 2014k. [http://tr.wikipedia.org/wiki/Antalya_\(il\)](http://tr.wikipedia.org/wiki/Antalya_(il)) Erişim Tarihi: 18.07.2014
- ANONİM, 2014l. <http://www.celebi.com.tr/tr/yazi.php?id=40> Erişim Tarihi: 18.07.2014
- ANONİM, 2014m. <http://www.konyaalti.bel.tr/index.php?goto=icerik&idx=19> Erişim Tarihi: 03.09.2014
- ANONİM, 2014n. <http://www.sabah.com.tr/Akdeniz/2013/05/22/antalyanin-gerdanligi> Erişim Tarihi: 03.09.2014
- ANONİM, 2014o. <http://www.pemat.org/Public/ProjeDetay.aspx?id=4> Erişim Tarihi: 03.09.2014
- ANONİM, 2014p. <http://www.asat.gov.tr/> Erişim Tarihi: 03.09.2014.
- ANONİM, 2014r. <http://www.arkitera.com/yarisma/573/konyaalti-sahili-mimari-ve-kiyi-duzenlemesi-fikir-projesi-yarismasi> Erişim Tarihi: 19. 10.2014.
- AKSOY, C.O. 2006. Kent Plajları ve Tasarım Kriterlerinin İrdelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- ARKIN, H.,COLTON, R. 1968. Table for statistics. New York: Barnesand Noble Publication.

- ARSLAN, M. 1988. Kıyusal Yerleşimlerin ve Liman Kentlerinin Planlamasındaki Temel Sorunlar, Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Ankara.
- ARSLAN, D. 2005. Kıyı Alanların Yeniden Gelişim Sürecinde Kentsel Açık Alanların Değerlendirilmesi, İstanbul Örneği, Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- AŞIKKUTLU, H.S. 2008. Rekreatyonel Motivasyon ve Kısıtlayıcılar: Ankara Gökusu Parkı ve Harikalar Diyarı Parkı Örneği, Yüksek Lisans Tezi, Düzce Üniversitesi Fen Bilimleri Üniversitesi, Düzce.
- BUCHER, A.C. 1975. Foundations of Physical Education, Mosby Company. 08016086 6X. St. Louis.
- BELL, S. 1997. Design for Outdoor Recreation, Spon Press, London, 218 p.
- BEKER, O. 1984. Kıyıların Turizm Amaçlı Kullanımı, Çukurova Üniversitesi Kıyıların Korunması Paneli, Sayfa: 67-73, Adana.
- BOUD-BOVY, M., LAWSON, F. 1998. Tourism and Recreation Development, The Architectural Pres Ltd., London.
- CUSHMAN, G., LAIDLER, A. 1990. Recreation, Leisure and Social Policy Occasional Paper No:4, Department Of Parks, Recreation and Tourism, Lincoln University, Canterbury, NZ.
- ÇAĞLAYAN, A.Y. 1999. Belgrad Ormanında Rekreatyonel Talep Özelliklerinin Saptanması, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- ÇİMRİN, H. 2006. Bir Zamanlar Antalya Tarih, Gözlem ve Anılar, İkinci Matbaa, 3. Baskı, Antalya, 308 s.
- EKAL, K.S. 2010. Büyük Antakya Parkı'nın Rekreatyonel Talep Özelliklerinin Saptanması. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- FLEISHMAN, L., FEITELSON, E., SALOMON, I. 2004. The Role of Cultural and Demographic Diversity in Crowding Perception: Evidence From Nature Reserves in Israel. *Tourism Analysis* 9:23-40.
- GREENWOOD, T., MOSCARDO, G. 1999. Australian and North American Coastal and Marine Tourists: What do they want?, *Recent Advances in Marine Science and Technology*, 98 (pp. 253-260). Seoul, Korea Ocean Research Development Institute.
- GÜLEZ, S., KAYA, L.G., DÖNMEZ, Ş., GÖRÜNÜŞ ÇETİNKALE, S., KOÇAN, N. 2007. Mugada Kıyı Alanı Peyzaj Düzenlemesi Üzerine Bir Çalışma, *Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Bartın Orman Fakültesi Dergisi*, 9(12).

- JENNINGS, G. 2007. Water-Based Tourism, Sport Leisure, and Recreation Experiences, New York: Elsevier.
- KARAKÜÇÜK, S. 1995. Rekreasyon-Boş Zamanları Değerlendirme, Seren Matbaa, Ankara.
- KARAKÜÇÜK, S. 1999. Rekreasyon-Boş Zamanları Değerlendirme, Bağırğan Yayınevi, 3. Baskı, Ankara, 410 s.
- KAMPHUIS, J. W. 2000. Introduction To Coastal Engineering And Management. World Scientific, Singapore, 424 p.
- MEMLÜK, Y., YILMAZ, O., AKPINAR, N. 1994. Tarih Boyunca Anadolu'da Su Kullanımının Peyzaj Mimarlığı Açısından İrdelenmesi, T.C. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Su ve Toprak Kaynaklarının Geliştirilmesi Konferansı, Bildirileri, Ankara.
- MIECZKOWSKI, Z. 1990. World Trends in Tourism and Recreation. Peter Lang Publishing Inc., Sayfa: 243, New York.
- MANNING, R.E. 1999. Crowding and Carrying Capacity in Outdoor Recreation: From Normative Standards to Standards of Quality. Leisure Studies: Prospects for the Twenty-First Century. State College, PA: Venture Press, pp.323-334, USA.
- MANNING, R.E., BUDRUK, M., VALLIERE, A.W., WANG, B. 2000. Perceived Crowding at Boston Harbor Islands National Park Area, School of Natural Resources, University of Vermont, Burlington, VT054.
- MANNING, R.E. FREIMUND, W. 2004. Use of Visual Research Methods to Measure Standards of Quality for Parks and Outdoor Recreation, Journal of Leisure Research, 36(4): 552-579.
- MANNING, R.E. 2007. Parks and Carrying Capacity: Common Without Tragedy, Washington, DC: Island Press.
- MANNING, R.E. 2007. Studies in Outdoor Recreation: Search and Research for Satisfaction. Corvallis: Oregon State University Press.
- OKTAY, H. E. 2011. Akarsu Kıyılarına Yönelik Halkın Rekreasyonel Tercihlerinin Boğaçay ve Yakın Çevresi Özelinde İrdelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Antalya.
- ÖNEN, M. 2007. Kentsel Kıyı Mekânı Olarak Akarsuların Rekreasyonel Kullanım Potansiyelinin İrdelenmesi: Eskişehir Porsuk Çayı ve İstanbul Kurbağlıdere Örneği; Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, İstanbul.
- ÖZHAN, E. 1996. Coastal Zone Management in Turkey. *Ocean and Coastal Management*, 30(2):153-176.

- PIGRAM, J.J., JENKINS, J.M. 1999. Outdoor Recreation Management. New York: Routledge.
- RODERKERK, E.C.M. 1961. Recreation, Recreation-Planning and Nature-Protection in the Kennemerduinen.
- ROUSSEL, S., REY-VALETTE, H. 2007. On Coastal Zone Social Carrying Capacity, France.
- SAĞLIK, A. 2010. Çanakkale Kent Kıyısının Kentsel Peyzaj Tasarımı Açısından İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- SAĞLIK, A., KELKİT, A., SAĞLIK, E. 2012. Kentsel Kıyı Alanlarında Yerleşim Baskısı Sonucu Oluşan Çevresel Sorunlar: Çanakkale Kenti Örneği. *Biyoloji Bilimleri Araştırma Dergisi*, 5(2):145-149.
- SAN FRANCISCO BAY CONSERVATION and DEVELOPMENT COMISSION, 1985. Public Access Design Guidelines, California.
- SAYAN, M.S. 1998. Antalya Kıyı Bandındaki Bazı Turizm Amaçlı Tesislerin Peyzaj Mimarlığı Yönünden İrdelenmesi Üzerinde Bir Araştırma, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- SAYAN, M.S. 1991. Antalya Kenti Kıyı Bandının Gezi Alanı Olarak Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- SAYAN, M.S., ORTAÇEŞME, V. 2001. Antalya Konyaaltı Plajı'nın Fiziksel Planlama ve Yönetiminin Değerlendirilmesi, Türkiye'nin Kıyı ve Deniz Alanları 3. Ulusal Bildiriler Kitabı, ss.117-126, Ankara.
- SAYAN, M.S, ERTAN, B. 2011. Perceived Crowding Versus Recorded Visitor Numbers: Studies at a Popular Turkish Beach, Edmonton Alberta Canada.
- SAYAN, M.S., KRYMKOWSKI, D., MANNING, R.E., VALLIERE, W. 2011. Cross-cultural Comparisons of Crowding Norms in National Parks. Madison Wisconsin, USA.
- SEMENDEROĞLU, A. 1995. Çevre ve Rekreasyon Planlamasında Alaçatı-Ovacık (Çeşme) Örneği-1. *Ekoloji Çevre Dergisi*, 17:9-14.
- SHELBY, B., HEBERLEIN, T.A. 1986. Carrying Capacity in Recreation Settings, Oregon State University Press, Corvallis, Oregon.
- T.C. Resmi Gazete, 2006. Türkiye Sualtı Sporları Federasyonu Cankurtarma Yönetmeliği. 28 Ocak 2006. Sayı:26063, Ankara.
- T.C. Resmi Gazete, 2010. Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği, 4 Haziran 2010. Sayı: 27601, Ankara.

- YILDIRIM, U.B. 2012. Plaj ve Deniz Rekreasyon Alanlarında Ziyaretçi Taşıma Kapasitelerinin Belirlenmesi ve Plaj Yönetiminde LAC Modeli Uygulanması, Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Antalya
- YILMAZ, R. 2006. Saroz Körfezi'nin Turizm ve Rekreasyonel Kullanımı Potansiyeli Üzerine Bir Araştırma, *Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*, 1:124-135.

8. EKLER

EK-1 Anket Formu

KONYAALTI PLAJI ZİYARETÇİ ANKETİ, 2013

Tarih:	Anket Saati:	Anket Yeri:	Anket No:
--------	--------------	-------------	-----------

KONYAALTI PLAJI ZİYARETÇİ ANKETİ, 2013

Merhaba, ben Akdeniz Üniversitesi'nde (Antalya) okuyan yüksek lisans öğrencisi olarak tez çalışmam için veri topluyorum. Bu anketin amacı Konyaaltı Plajı'nda rekreasyon özelliklerini araştırmaktır. Ankete katılmak ister misiniz?

1. ZİYARETİN ÖZELLİKLERİ

1. Bugün grubunuz kaç kişiden oluşmaktadır?

Yetişkin sayısı: _____ Çocuk sayısı: _____

2. Grubunuzu en iyi tanımlayan aşağıdakilerden hangisidir? (Birini daire içine alınız.)

- a) Aile b) Arkadaşlar c) Aile ve arkadaşlar d) Organize kulüp veya grup
e) Ticari tur grubu f) Okul grubu g) Diğer (Lütfen belirtiniz): _____

3. Konyaaltı plajında kalma süreniz nedir? (Rakamlardan birini daire içine alınız.)

- a) 1 saat veya daha az b) 1 - 3 saat arası c) 3 - 5 saat arası d) 5 saat veya daha fazla

4. Gün içinde ne zaman gelmeyi tercih ediyorsunuz? (Birini daire içine alınız.)

- a) Sabah erken b) Öğleye kadar c) Öğleden sonra d) Akşamüstü e) Akşam

5. Bugün plaja saat kaçta geldiniz?

Saat: _____

6. Konyaaltı Plajı'na hangi sıklıkla gelmektesiniz?

- a) İlk kez b) Her gün c) Haftada bir d) Haftada 2-3 gün e) 15 günde bir f) Ayda bir

7. Konyaaltı Plajı'na gelirken hangi ulaşım şeklini tercih etmektesiniz?

- a) Yaya b) Bisiklet c)Motosiklet d) Taksi
e) Özel araç f) Toplu taşıma aracı (Otobüs, tramvay vb.)

8. Aracınız varsa eğer Konyaaltı Plajı'nda ve yakın çevresinde otopark sorunu yaşıyor musunuz?

- a) Evet b) Hayır

9. Hangi mahallede oturuyorsunuz?

.....

10. Konyaaltı Plajı'na ne kadar sürede ulaşmaktasınız?

- a) 15 dakika veya daha az b) 15- 30 dakika arası
c) 30- 60 dakika arası d) 1 saat veya daha fazla

11. Tatilde misiniz?

- a) Evet b) Hayır

2. ZİYARETÇİ MOTİVASYONLARI

12. Konyaaltı Plajı'nı insanlar farklı nedenlerle ziyaret etmektedir. Lütfen sizin ziyaretiniz için aşağıdaki nedenlerin ne kadar önemli olduğunu değerlendirip puan veriniz. Vereceğiniz 1 puanı “çok önemsiz”; 5 puanı “çok önemli anlamına gelmektedir (Her madde için sadece bir rakamı daire içine alınız.).

Neden	Çok önemsiz	Önemsiz	Kararsızım	Önemli	Çok önemli	Bilmiyorum
Ailemle birlikte zaman geçirmek için	1	2	3	4	5	X
Doğal manzaranın zevkine varmak için	1	2	3	4	5	X
Fiziksel zindeliğimi korumak / kazanmak için	1	2	3	4	5	X
Ailem / kendi grubumla yakınlaşmak için	1	2	3	4	5	X
Plajın keyfine varmak için	1	2	3	4	5	X
Kararlarımı verebileceğim bir yerde olabilmek için	1	2	3	4	5	X
Sosyalleşmek ve arkadaşlar edinmek için	1	2	3	4	5	X
Zaman içinde oluşan gerginliklerimi azaltmak için	1	2	3	4	5	X
Zihnimi rahatlatmak için	1	2	3	4	5	X
Barış ve huzuru deneyimlemek için	1	2	3	4	5	X
Yürüyüş yapmak veya yüzmek için	1	2	3	4	5	X
Ulaşım kolay olduğu için	1	2	3	4	5	X
Su sporları yapmak için	1	2	3	4	5	X
Farklı eğlence ve dinlence olanakları sunduğu için	1	2	3	4	5	X
Plajlar ücretsiz olduğu için	1	2	3	4	5	X
Cankurtaran ve güvenliği olduğu için	1	2	3	4	5	X
Mavi bayraklı plaj olduğu için	1	2	3	4	5	X
Tanınmış bir plaj olduğu için	1	2	3	4	5	X
Tesis bakımından yeterli olduğu için	1	2	3	4	5	X
Diğer(.....)	1	2	3	4	5	X
Diğer(.....)	1	2	3	4	5	X

13. Konyaaltı Plajı’na insanlar farklı amaçları gerçekleştirmek için gelmektedirler. Lütfen sizin ziyaretiniz için aşağıdaki amaçların ne kadar önemli olduğunu değerlendirip puan veriniz. Vereceğiniz 1 puanı “çok önemsiz”; 5 puanı “çok önemli anlamına gelmektedir (Her madde için sadece bir rakamı daire içine alınız.).

Amaç	Çok önemsiz	Önemsiz	Kararsızım	Önemli	Çok önemli	Bilmiyorum
Günlük rutin yaşantıdan uzaklaşmak	1	2	3	4	5	X
Okul /İş/ Hayat stresinden kurtulmak	1	2	3	4	5	X
Yemek yemek	1	2	3	4	5	X
Eğlenmek ve iyi vakit geçirmek	1	2	3	4	5	X
Yüzmek / Güneşlenmek	1	2	3	4	5	X
Bilgi ve becerilerimi geliştirmek	1	2	3	4	5	X
Sosyal bir ortam paylaşmak	1	2	3	4	5	X
Farklı özellikte insanlarla arkadaşlık kurmak	1	2	3	4	5	X
Boş zamanlarımı değerlendirmek	1	2	3	4	5	X
Barış ve huzuru deneyimlemek	1	2	3	4	5	X
Yalnız kalmak	1	2	3	4	5	X
Spor etkinliklerine katılmak	1	2	3	4	5	X
Yürüyüş yapmak	1	2	3	4	5	X
Ailemle / arkadaşlarımla zaman geçirmek	1	2	3	4	5	X
Manzara seyretmek	1	2	3	4	5	X
Su sporları yapmak	1	2	3	4	5	X
Diğer(.....)	1	2	3	4	5	X
Diğer(.....)	1	2	3	4	5	X

3. ZİYARETÇİ TERCİHLERİ

14. Bugün kaç nolu plajı kullandınız?

15. Konyaaltı Plajı'nda hangi kesimi tercih ediyorsunuz?

a) Beach Park b) Baki Beach

16. Yüzme biliyor musunuz?

a) Evet, yüzme biliyorum. b) Su üstünde kalabiliyorum. c) Hayır, yüzme bilmiyorum.

Lütfen 17. ve 18. soruları Konyaaltı Plajı yürüme yolu için cevaplayınız.

17.A. Bu soruda yaya yolundaki kalabalık hakkındaki fikrinizi öğrenmek istiyoruz. Bu yolda yürürken sizden başka kaç ziyaretçi grubu görmeyi kabul edebilirsiniz? Bu değerlendirmeye yardımcı olabilmek amacıyla yaya yolunda farklı insan yoğunluklarını gösteren fotoğraflar hazırladık (Lütfen sunum dosyasındaki fotoğraflara bakınız.). Lütfen yürüme yolundaki farklı insan yoğunluklarının kabul edilebilirliğini puanlayınız. Vereceğiniz “1” puanı, görülen grup sayısının “hiç kabul edilemez olduğu”; vereceğiniz “5” puanı ise görülen grup sayısının “çok kabul edilebilir olduğu” anlamına gelmektedir (Aşağıda görülen her grup sayısı için yalnızca bir rakamı daire içine alınız.).

	Hiç kabul edilemez ← ○ → Çok kabul edilebilir				
Fotoğraf 1 (hiç grup yok)	1	2	3	4	5
Fotoğraf 2 (3 grup)	1	2	3	4	5
Fotoğraf 3 (6 grup)	1	2	3	4	5
Fotoğraf 4 (9 grup)	1	2	3	4	5
Fotoğraf 5 (12 grup)	1	2	3	4	5
Fotoğraf 6 (15 grup)	1	2	3	4	5

B. Yürürken kaç grupla karşılaşmayı tercih ederdiniz?

Tercih edilen grup sayısı: _____

C. Yolda yürümekten vazgeçmeye karar vermeden önce görmeyi beklediğiniz en fazla grup sayısı: _____

Aşırı kalabalık ve grup sayısı yolda yürümeme engel değildir. : _____

D. Bu yolda yürüyüşünüz sırasında bugün gördüğünüz grupların yaklaşık sayısı nedir?

Görülen diğer grupların yaklaşık sayısı: _____

18. Konyaaltı Plajı yürüme yolunda ne kadar kalabalık hissettiniz? (Rakamlardan birini daire içine alınız.)

1	2	3	4	5
Kalabalık değil	Orta düzeyde kalabalık			Çok kalabalık

Lütfen 19. ve 20. soruları Konyaaltı Plajı için cevaplayınız.

19.A. Konyaaltı Plajı'ndaki insan sayısının sizin için ne kadar kabul edilebilir olduğunu öğrenmek istiyoruz. Bu değerlendirmeye yardımcı olabilmek amacıyla alanda farklı insan yoğunluklarını gösteren fotoğraflar hazırladık (Lütfen sunum dosyasındaki fotoğraflara bakınız). Lütfen her fotoğrafın içindeki insan sayısına göre kabul edilebilirliğini puanlayınız. Vereceğiniz "1" puanı görülen insan sayısının hiç kabul edilemez olduğunu; vereceğiniz "5" puan ise görülen insan sayısının çok kabul edilebilir olduğu anlamına gelmektedir (Her fotoğraf için bir rakamı daire içine alınız.).

	Hiç kabul edilemez ← ○ → Çok kabul edilebilir				
Fotoğraf 1	1	2	3	4	5
Fotoğraf 2 (36 kişi)	1	2	3	4	5
Fotoğraf 3 (72 kişi)	1	2	3	4	5
Fotoğraf 4 (108 kişi)	1	2	3	4	5
Fotoğraf 5 (144 kişi)	1	2	3	4	5
Fotoğraf 6 (180 kişi)	1	2	3	4	5
Fotoğraf 7 (216 kişi)	1	2	3	4	5
Fotoğraf 8 (252 kişi)	1	2	3	4	5
Fotoğraf 9 (288 kişi)	1	2	3	4	5

B. Hangi fotoğraf bu alanda görmeyi tercih edeceğiniz insan sayısını göstermektedir?

Fotoğraf numarası: _____

C. Hangi fotoğraftaki kalabalıkta plajı kullanmaktan vazgeçersiniz?

Fotoğraf numarası: _____

Plajın kalabalıklığına aldırış etmem.

D. Hangi fotoğraf bugün bu plajda gördüğünüz insan sayısını en iyi ifade etmektedir?

Fotoğraf numarası: _____

20. Konyaaltı Plajı'nda ne kadar kalabalık hissettiniz? (Rakamlardan birini daire içine alınız.)

1	2	3	4	5
Kalabalık değil	Orta düzeyde kalabalık			Çok kalabalık

EK-2 Konyaaltı Plajı ve Yürüme Yolu için Ankette Kullanılan Fotoğraf Simülasyonları

Plaj- Fotoğraf 1

Plaj- Fotoğraf 2

Plaj- Fotoğraf 3

Plaj- Fotoğraf 4

Plaj- Fotograf 5

Plaj- Fotograf 6

Plaj-Fotoğraf 7

Plaj- Fotoğraf 8

Plaj- Fotograf 9

Yol- Fotoğraf 1

Yol- Fotoğraf 2

Yol- Fotoğraf 3

Yol- Fotoğraf 4

Yol- Fotoğraf 5

Yol- Fotoğraf 6

ÖZGEÇMİŞ

Nazlı Çal, 25 Temmuz 1988 tarihinde Balıkesir’de doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Balıkesir’de tamamladı. 2006 yılında girdiği Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü’nden 2011 yılında Peyzaj Mimarı olarak mezun oldu. Ocak 2012 - Kasım 2014 yılları arasında, Akdeniz Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans öğrenimini tamamladı. 2014 yılının Aralık ayından itibaren İzmir’de özel bir firmada Peyzaj Mimarı olarak görev yapmaktadır.